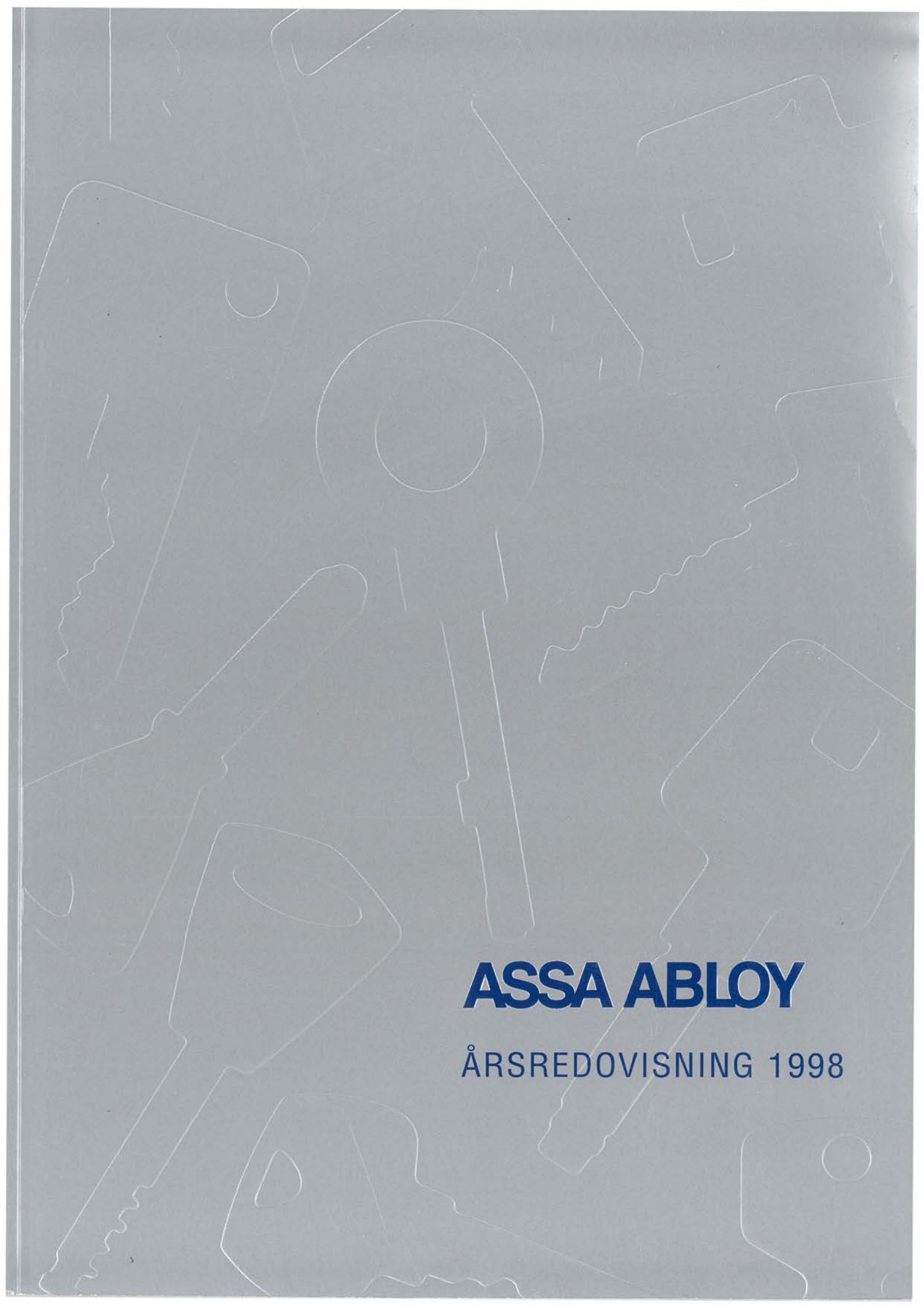

ASSA ABLOY

ÅRSREDOVISNING 1998

INNEHÅLL

Ekonomisk information och bolagsstämma 1999	2
År 1998 i korthet	3
VD och koncernchef Carl-Henric Svanberg	4
Koncernens utveckling i sammandrag	6
ASSA ABLOY-aktien	8
ASSA ABLOY och låsbranschen	10
Strategi och finansiella målsättningar	12
Ledningsfilosofi	14
Miljöstyrning och kvalitet	15
Trenden mot högre säkerhet	16
ASSA ABLOY i utveckling	18
ASSA ABLOYs produkter	20
Koncernens historia	22
Sverige	24
Finland	26
Norge	28
Danmark	30
Tyskland	32
Storbritannien	34
Frankrike/Belgien	36
Tjeckien	38
USA	40
Nya marknader	44
VingCard	46
EKONOMISK REDOVISNING:	
Förvaltningsberättelse	48
Koncernens resultaträkning och kassaflödesanalys	52
Koncernens balansräkning	53
Moderbolagets resultaträkning och kassaflödesanalys	54
Moderbolagets balansräkning	55
Noter	56
Revisionsberättelse	67
ASSA ABLOYs styrelse	68
ASSA ABLOYs ledningsgrupp	69
ASSA ABLOYs organisation	70
Adresser	71

Ekonomisk information från ASSA ABLOY kommer att publiceras enligt följande:

Delårsrapporter:

1 januari – 31 mars; den 5 maj 1999

1 januari – 30 juni; den 9 augusti 1999

1 januari – 30 september; den 8 november 1999.

Bokslutskommuniké 1999: den 9 februari 2000.

Årsredovisning 1999: mars 2000.

Årsredovisningar och rapporter kan beställas från ASSA ABLOY AB, Box 703 40, 107 23 Stockholm.

Tel: 08-698 85 70. Fax: 08-698 85 85.

www.assaabloy.se

Välkommen till bolagsstämman!

ASSA ABLOY AB (publ.) org. nr. 556059-3575 håller sin ordinarie bolagsstämma onsdagen den 5 maj 1999 kl. 14.00 i Industrisalen, Industrihuset, Storgatan 19, Stockholm.

Vem har rätt att delta i bolagsstämman?

Rätt att delta i ASSA ABLOY ABs bolagsstämma har den aktieägare som dels är registrerad i den utskrift av aktieboken som görs per den 25 april 1999, dels anmäler sin avsikt att delta i bolagsstämman till ASSA ABLOY AB senast kl. 16.00 fredagen den 30 april 1999.

Hur blir man registrerad i aktieboken?

ASSA ABLOY ABs aktiebok förs av Värdepapperscentralen VPC AB. Endast ägarregistrerade innehav återfinns under aktieägarnas eget namn i aktieboken. För att aktieägare med förvaltarregistrerade aktier skall ha rätt att delta i bolagsstämman fordras att aktierna ägarregistreras.

Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier bör av den bank eller fondhandlare som förvaltar aktierna begära tillfällig ägarregistrering, sk rösträtsregistrering, ett par bankdagar före fredagen den 23 april 1999.

Hur anmäler man sig till bolagsstämman?

Anmälan om deltagande i stämman kan ske per post till ASSA ABLOY AB, Box 703 40, 107 23 Stockholm eller per telefon 08-698 85 70.

Vid anmälan lämnas namn, personnummer (registreringsnummer), adress och telefonnummer, samt uppgift om antal aktier. Aktieägare som vill delta i stämman måste ha anmält detta senast fredagen den 30 april 1999 kl. 16.00, då anmälningsstiden går ut.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2:50 SEK per aktie utdelas till aktieägarna för räkenskapsåret 1998. Vidare föreslår styrelsen en aktiesplit motsvarande en aktie mot fyra nya (1:4).

Alla enheter bidrog till ökad vinst

- **Omsättningen uppgick till 8 582 MSEK (6 968)**, vilket motsvarar en ökning med 23 procent.
- **Resultatet efter finansiella** intäkter och kostnader ökade med 39 procent och uppgick till 748 MSEK (537).
- **Vinst per aktie** har ökat med 43 procent till 7:28 SEK (5:09).
- **Kassaflödet före skatt** uppgick till 1 023 MSEK (841), vilket motsvarar en ökning med 22 procent.
- **Den organiska tillväxten** för jämförbara enheter och i lokal valuta uppgick till 6 procent (8).
- **Den fortsatta benchmarkingen**, samordningen och överföring av kunskap mellan enheterna är drivkraften bakom resultat- och kassaflödesförbättringen.
- **Under året förvärvades** nio företag, varav tre i USA, ett i Tyskland, ett i Mexiko, ett i Hongkong, ett i Polen, ett i Rumänien och ett i Kanada. De större förvärven är följande:

Urbis, Rumäniens ledande låstillverkare förvärvades i april.

Medeco, USAs ledande tillverkare av högsäkerhetscylindrar förvärvades i juli.

Securitron, USAs ledande tillverkare av magnetiska lås och elektroniska panikreglar förvärvades i november.

Cerrajeras Scovill i Mexiko förvärvades till 49 procent i april. ASSA ABLOY har option på resterande 51 procent av aktierna.

ASSA ABLOY i sammandrag

Stabil organisk tillväxt

- Trenden mot högre säkerhet.
- Eftermarknadsförsäljning mer än halva volymen.
- Elektromekanik – korsförsäljning – nya marknader.

Ökande marginaler

- Förbättring i varje enhet – benchmarking/kunskapsöverföring.

Ännu starkare kassaflöde

- Arbetsflöden och kapitalrationalisering
- Goodwillavskrivningar.

Konsolideringsmöjligheter

– fokus på vinst per aktie

- Fragmenterad bransch – harmonisering och FoU driver på konsolideringen.
- Det starka kassaflödet stödjer förvärv.

Tradition och vision ger styrka

Vinsten per aktie har sedan börsintroduktionen mer än åttafaldigats och ökade under året med 43 procent. Resultatet före skatt ökade till 748 MSEK och vår försäljning proforma inklusive vårt senaste förvärv i Australien

uppgår nu till över 10 miljarder. Kassaflödet före skatt översteg en miljard, vilket är ett gott betyg på arbetet som utförs på alla håll i koncernen.

Låsbranschen har en ovanligt lång historik. Vårt äldsta bolag startade år 1645. Behovet av lås för att skydda liv, egendom och verksamhet har alltid funnits och stiger med ökande sårbarhet, värden och växande kriminalitet. Uppfinningsrikedomen har varit stor. Variationerna mellan länder är betydande och möjligheterna till export begränsade. Lokala aktörer har dominerat och få har arbetat internationellt.

Ett låsbolags omsättning är som regel stabil och växande. En omfattande installerad bas genererar ofta mer än halva omsättningen. Vår egen installerade bas upp-

går till mer än en halv miljard lås. Ett ständigt behov av bättre och säkrare låsprodukter skapar god tillväxt. Krav på användarvänlighet och snabb nödutrymning är viktiga pådrivande faktorer. Elektromekaniska produkter uppvisar den snabbaste tillväxten. Här är behovet av att vara lokal och global av största betydelse. Många av produkterna bygger på kvalificerad teknik men kräver lokal anpassning.

Låsföretagen har alla startats av familjer där många fortfarande är aktiva. Omfat-

tande produktprogram och unika lås per dörr ställer stora krav på produktkonstruktioner, logistik och tillverkningsprocesser. Skillnaden mellan olika tillverkares effektivitet är stor och ofta är effektiviseringspotentialen betydande.

Det är i denna miljö vi har sett intressanta tillväxtmöjligheter och tagit ledningen i en internationell konsolidering. Vår utveckling bygger på stabil organisk tillväxt, ökande marginaler genom ett kontinuerligt lärande av varandra, "benchmarking", och utnyttjande av synergier främst inom produktutveckling och produktion. En fortlöpande kapitalrationalisering och samordnade investeringar bidrar till det starka kassaflödet och ökar möjligheterna för fortsatta förvärv. Vi har nått en världsledande position men vår totala andel uppgår bara till 6-7 procent.

Året som gått har inneburit viktiga steg för vår utveckling. Trots en avmattning i ekonomin uppgick den organiska tillväxten till 6 procent. Samtliga enheter noterar ökande resultat och med årets kassaflöde har fem större förvärv gjorts, till betydande del finansierat med vårt starka kassaflöde.

Vår finländska verksamhet har utvecklats starkt med en tillväxt på 8 procent. Dörrstängarfabriken är nu i full drift och producerar nära en halv miljon enheter. Exporten till Ryssland avstannade i augusti. Behovet av bra lås är uppenbart men det är svårt att bedöma utvecklingen den närmaste tiden.

På den svenska marknaden ökar nu nybyggnationen något efter att ha legat på historiskt låga nivåer under flera år. Den organiska tillväxten uppgår till 5 procent.

De norska enheterna noterar en tillväxt på 5 procent. Sammanslagningen av TrioVing och MöllerUndall har gått mycket bra och fortsätter att generera god resultat tillväxt. Den norska ekonomin tycks gå mot en svagare period men en uppgradering av säkerhetsnivån förväntas bidra till fortsatt tillväxt.

Ruko i Danmark visar en tillväxt på 3 procent. Rensat för vårens landsomfattande strejk ligger tillväxten i linje med övriga nordiska länder. Ett nytt rostfritt beslagsprogram FUNXION har introducerats med god tillväxtpotential för hela gruppen.

FAB i Tjeckien har utvecklats väl, såväl vad gäller volym som resultat. Den organiska ökningen uppgår till 11 procent. Behovet av säkrare lås ökar stadigt och bil-låsdelen går särskilt bra med leveranser av lås till Skodas samtliga modeller.

Tyska Ikons huvudsegment, institutioner och större kontor, visar inte någon tillväxt efter de många projekten i samband med återföreningen och flytten av huvudstaden till Berlin. Trots oförändrad omsättning nådde nettomarginalen tio-procentsnivån med förväntan om en fortsatt ökning. Nyförvärvade Dörrenhaus verksamhet har genomgått en betydande effektivisering och utrensning av olönsamma produkter.

De brittiska enheterna visar god tillväxt. Marknaden tycks nu mattas en del, men efterfrågan av låsprodukter för högre säkerhet fortsätter att visa god öknings-takt.

Integrationen av de franska enheterna går över förväntan. Motivationen är på topp i enheterna och resultatet utvecklas snabbare än väntat. Vi borde redan under 1999 nå det ursprungliga målet om en förbättrad nettomarginal på 2-3 procent. En klar potential för fortsatta förbättringar finns. Volymen ökade med 3 procent trots en begynnande avveckling av olönsamma och icke låsrelaterade produkter. Under 1999 kommer ytterligare en volym om 25-30 MFRF att rensas ut.

Den nordamerikanska verksamheten fortsätter att utvecklas väl. Den organiska tillväxten uppgår till 9 procent med ökande marginal i samtliga enheter. De senaste årens omstruktureringsarbete har väsentligt reducerat kapitalbindning och ledtider. Vi ser ännu inga tydliga tecken på

avmattning men utgår från något lägre tillväxt under 1999. Resultatet förväntas fortsätta att öka.

VingCard med dotterbolaget Elsafe ökade med 8 procent trots att Asien har mattats under andra halvåret. Europa växer just nu snabbast. Efter de senaste årens starka volymtillväxt pågår i VingCard nu ett rationaliseringsprojekt som förväntas ge betydande resultatillskott.

Asienförsäljningen exklusive VingCard har trots krisen ökat rejält under året, 32 procent. Förhållandena är ryckiga och svårbedömda och skapar problem med att ha rätt resurser på rätt plats vid rätt tillfälle. Vi räknar med stabilare förhållanden under 1999 och fortsatt god tillväxt.

Vi har gjort flera viktiga förvärv under året. Genom köpet av Medeco kunde vi komplettera vår produktportfölj med cylindrar från den främsta tillverkaren i USA. Medeco har en omfattande installerad bas och andelen eftermarknadsförsäljning uppgår till över 70 procent. Under hösten förvärvade vi Securitron, ledande tillverkare i USA av elektromagnetiska lås. Bolaget har visat stark tillväxt under många år och förväntas kunna spela en viktig roll för koncernen också i Europa. Integrationen av bolagen går enligt plan. De förväntas visa god tillväxt och bidra till vår vinst per aktie under 1999.

Vidare förvärvade vi Urbis i Rumänien och 49 procent av Scoville i Mexico. Urbis är dominerande på sin hemmamarknad som visar ökande behov av säkerhetsprodukter. Scoville har en stark position i Mexiko och en växande försäljning till Latinamerika.

Under början av 1999 har vi gjort ytterligare ett spännande och viktigt förvärv. Vi har träffat en överenskommelse med EMAIL Ltd om förvärv av 50 procent av aktierna i Lockwood, Australiens klart ledande låstillverkare. Vi har option att köpa resterande del om tre år. Bolaget kommer redan från början att omfattas av vårt ledningsarbete och benchmarking-

program. Lockwood omsätter cirka 170 MAUD och har en lönsamhet före finansnetto på knappt tio procent. Vi räknar med en förbättringspotential på i varje fall 3-4 procent. Priset för hela bolaget uppgår till 180 MAUD. Bolaget kommer dessutom att väsentligt stärka vår position i Asien.

Hittills har större delen av vår resultatökning kommit från betydande rationaliseringar inom respektive enhet och här finns en klar potential till fortsatta förbättringar.

Ett intensivt arbete pågår samtidigt med att utveckla vår gemensamma slagkraft. Låsbolag är som regel starka inom vissa områden men saknar produkter inom andra. Alla produkter står i dag i praktiken att finna inom vår grupp och tillväxtmöjligheterna är många. Dessutom finns produktområden i olika länder där säkerhetsnivån är eftersatt och behoven ännu inte identifierade. Ett sådant exempel är nöd-utrymningsbeslag i de skandinaviska länderna.

Vidare är en tredjedel av våra produkter i dag globala eller innehåller gemensamma, ofta högteknologiska komponenter. Många kommer från det elektromekaniska området. Här samordnas utveckling och produktion steg för steg. Övrig teknisk utveckling koordineras av koncernens produktråd. Även inom inköp ökar samarbetet med en intressant besparingspotential.

Sammantaget går vi en spännande framtid till mötes med många utmaningar och möjligheter. Vår starka position, den säkerhetsdrivna tillväxten, potentialen för ytterligare effektivisering och branschens konsolidering skapar förutsättningar för en fortsatt god vinstutveckling per aktie.

Stockholm i februari 1999
Carl-Henric Svanberg

KONCERNENS UTVECKLING I SAMMANDRAG:

Resultaträkningar

	1998	1998	1997	1996
	MEUR ¹⁾	MSEK	MSEK	MSEK
Omsättning	904	8 582	6 968	4 958
Kostnad för sålda varor	-576	-5 463	-4 496	-3 259
Bruttoresultat	328	3 119	2 472	1 699
Omkostnader	-212	-2 018	-1 662	-1 183
Rörelseresultat före goodwillavskrivningar	116	1 101	810	516
Goodwillavskrivningar	-15	-138	-103	-56
Rörelseresultat	101	963	707	460
Finansnetto	-24	-228	-179	-122
Resultatandel i intressebolag	2	13	9	7
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	79	748	537	345
Skatter	-23	-212	-183	-97
Minoritetsandel	-1	-10	-2	0
Årets resultat	55	526	352	248

Balansräkningar

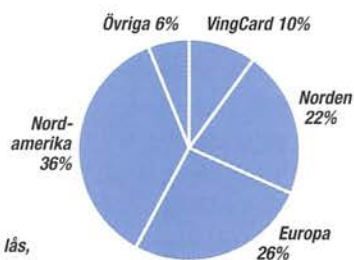
	1998	1998	1997	1996
	MEUR ¹⁾	MSEK	MSEK	MSEK
Immateriella anläggningstillgångar	281	2 668	1 969	1 108
Materiella anläggningstillgångar	293	2 778	2 559	1 662
Finansiella anläggningstillgångar	68	648	419	100
Varulager	141	1 339	1 179	849
Kundfordringar	150	1 427	1 261	693
Övriga ej räntebärande omsättningstillgångar	23	221	179	135
Likvida medel	15	138	126	137
Summa tillgångar	971	9 219	7 692	4 684
Eget kapital	286	2 715	2 317	1 408
Minoritetsintressen	3	32	24	9
Räntebärande avsättningar	68	650	556	574
Räntebärande långfristiga skulder	381	3 609	2 924	1 626
Övriga ej räntebärande långfristiga skulder	52	491	421	160
Räntebärande kortfristiga skulder	14	133	89	22
Övriga ej räntebärande kortfristiga skulder	167	1 589	1 361	885
Summa eget kapital och skulder	971	9 219	7 692	4 684

1) 1 EUR = 9.4954 SEK.

Omsättning per produktgrupp
totalt 8 582 MSEK

Omsättning per geografiskt område,
totalt 8 582 MSEK

Omsättning per organisatorisk enhet²⁾

	1998	1998	1997	1996
	MEUR ¹⁾	MSEK	MSEK	MSEK
Sverige	94	887	841	750
Finland	85	811	744	620
Norge	54	513	531	346
Danmark	32	301	288	268
Tyskland	61	583	533	501
Frankrike	158	1 504	844	-
Storbritannien	28	266	236	168
Tjeckien/Slovakien	20	186	68	-
USA	307	2 916	2 402	1 872
Hotellås, VingCard	100	952	794	681
Eliminering för intern försäljning	-35	-337	-313	-248
Totalt	904	8 582	6 968	4 958

2) Inklusive export från respektive enhet.

Omsättning per land²⁾

	1998	1998	1997	1996
	MEUR ¹⁾	MSEK	MSEK	MSEK
USA	337	3 198	2 652	2 113
Frankrike	138	1 309	735	30
Sverige	69	658	627	583
Tyskland	56	528	475	458
Finland	53	505	471	402
Norge	51	489	514	339
Storbritannien	33	316	273	214
Danmark	32	308	287	254
Kanada	18	171	122	100
Tjeckien/Slovakien	16	155	57	5
Belgien	14	134	95	52
Nederländerna	9	80	68	35
Kina och Hongkong	8	78	62	65
Asien (exkl. Kina, Hongkong och Japan)	7	63	93	55
Afrika	6	58	39	7
Italien	6	52	40	15
Spanien	5	48	39	35
Mellanöstern	4	38	34	11
Baltikum	4	36	29	19
Schweiz	4	35	28	25
Ryssland	3	31	27	17
Australien	3	30	35	29
Polen	3	26	17	13
Japan	1	13	24	14
Övriga länder	24	223	125	68
Totalt	904	8 582	6 968	4 958

2) Försäljning till kunder i respektive land.

Nyckeltal

	1998	1997	1996	1995	1994 ¹⁾
Omsättning, MSEK	8 582	6 968	4 958	3 457	3 540
Bruttomarginal, %	18,5	16,8	14,6	12,6	10,0
Rörelsemarginal före goodwillavskrivningar, %	12,8	11,6	10,4	7,5	4,9
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, MSEK	748	537	345	213	76
Vinstmarginal (resultat före skatt), %	8,7	7,7	7,0	6,2	2,1
Kassaflöde efter skatt, MSEK	728	676	372	345	139
Nettoinvesteringar, MSEK	335	274	163	187	139
Balansomslutning, MSEK	9 219	7 692	4 684	2 470	2 850
Eget kapital, MSEK	2 715	2 317	1 408	928	776
Nettoskudsättning, MSEK	4 237	3 442	2 085	659	1 055
Sysselsatt kapital, MSEK	7 126	5 909	3 640	1 714	2 047
Soliditet, %	29,8	30,4	30,3	37,9	27,7
Räntetäckningsgrad	4,2	3,8	3,6	4,8	1,9
Nettoskudsättning / eget kapital	1,56	1,49	1,48	0,71	1,36
Avkastning på eget kapital efter skatt, %	20,9	18,9	21,2	16,9	7,4
Avkastning på sysselsatt kapital före goodwillavskrivningar, %	25,9	24,6	24,9	15,4	9,4
Avkastning på sysselsatt kapital, %	15,1	15,2	17,8	14,3	8,2
Vinst per aktie efter skatt och full konvertering, SEK	7:28	5:09	3:86	2:34	0:87
Eget kapital per aktie, efter full konvertering, SEK	41:15	35:82	21:75	15:87	12:70
Antal aktier, 1000-tal	71 076	70 732	64 311	53 592	53 592
Antal aktier efter full konvertering, 1000-tal	73 862	73 862	66 349	55 421	53 592
Medelantal anställda	10 545	8 088	6 317	4 274	4 703

1) Jämförelsetal avseende 1994 har redovisats pro forma samt beräknats med schablonskatt.

Definitioner

Bruttomarginal: Rörelseresultat före avskrivningar i förhållande till omsättning.

Rörelsemarginal före goodwillavskrivningar:

Rörelseresultat före goodwillavskrivningar i förhållande till omsättning.

Vinstmarginal: Resultat efter finansnetto i förhållande till omsättning.

Kassaflöde: Enligt kassaflödesanalys sid 52.

Nettoskudsättning: Räntebärande skulder minskat med räntebärande placeringar.

Sysselsatt kapital: Balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder inklusive latent skatteskuld.

Soliditet: Eget kapital inklusive minoritet i förhållande till balansomslutningen.

Räntetäckningsgrad: Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

Avkastning på eget kapital efter skatt: Resultat efter finansnetto med avdrag för full skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital efter full konvertering.

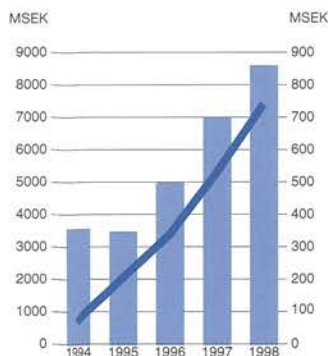
Avkastning på sysselsatt kapital före goodwillavskrivningar: Resultat efter finansnetto ökat med finansiella kostnader och goodwillavskrivningar i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital exklusive goodwill.

Avkastning på sysselsatt kapital: Resultat efter finansnetto ökat med finansiella kostnader i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Vinst per aktie efter skatt: Resultat efter finansnetto med avdrag för full skatt dividerat med genomsnittligt antal aktier efter full konvertering.

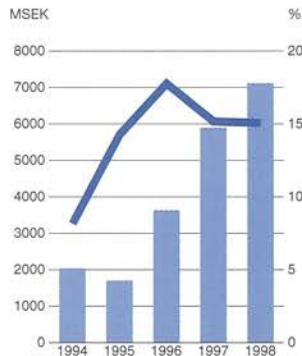
Omsättning: ■

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader: ■

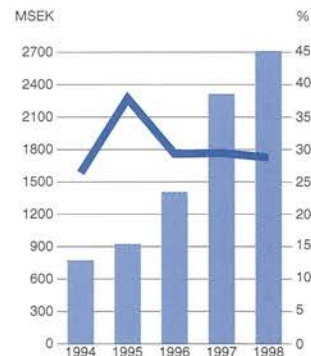
Sysselsatt kapital: ■

Avkastning på sysselsatt kapital: ■

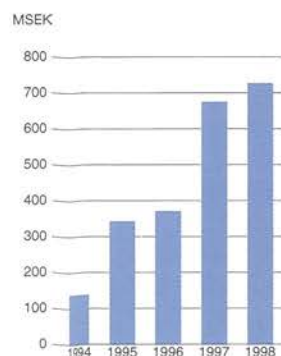

Eget kapital: ■

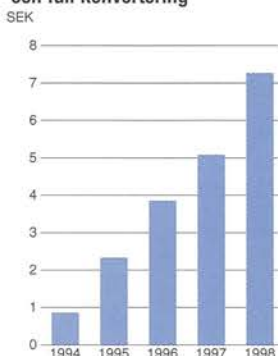
Soliditet: ■

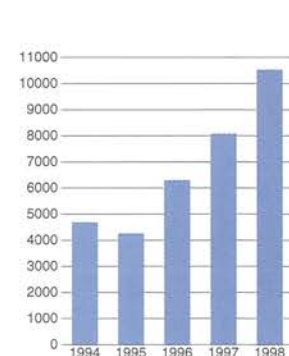
Kassaflöde efter skatt

Vinst per aktie efter skatt och full konvertering

Medelantal anställda

Fortsatt stark aktieutveckling

ASSA ABLOY AB noterades på Stockholms Fondbörs den 8 november 1994. I oktober 1995 noterades aktien på A-listan. Kursen på ASSA ABLOY-aktien har stigit med 47,6 procent under året. Samtidigt har Stockholms Fondbörs generalindex stigit med 9,8 procent. Sista betalkurs vid årets slut var 310 SEK, vilket motsvarar ett börsvärde på 22 006 MSEK. Med samtliga aktier som tillkommer vid konvertering beräknas marknadsvärdet till 22 897 MSEK. Antalet aktieägare var vid årets slut cirka 8 800. Institutionella investerare, exklusive

huvudägare, svarar för cirka 50 procent av kapitalet. Investerare utanför Sverige, inklusive Metra Oy Ab, svarar för 61 procent av kapitalet.

Den totala omsättningen av aktier var under året 16 miljoner aktier, vilket ger en genomsnittlig omsättning på cirka 67 700 aktier per dag och motsvarar 23 procent av utestående aktier.

Aktiekapitalet

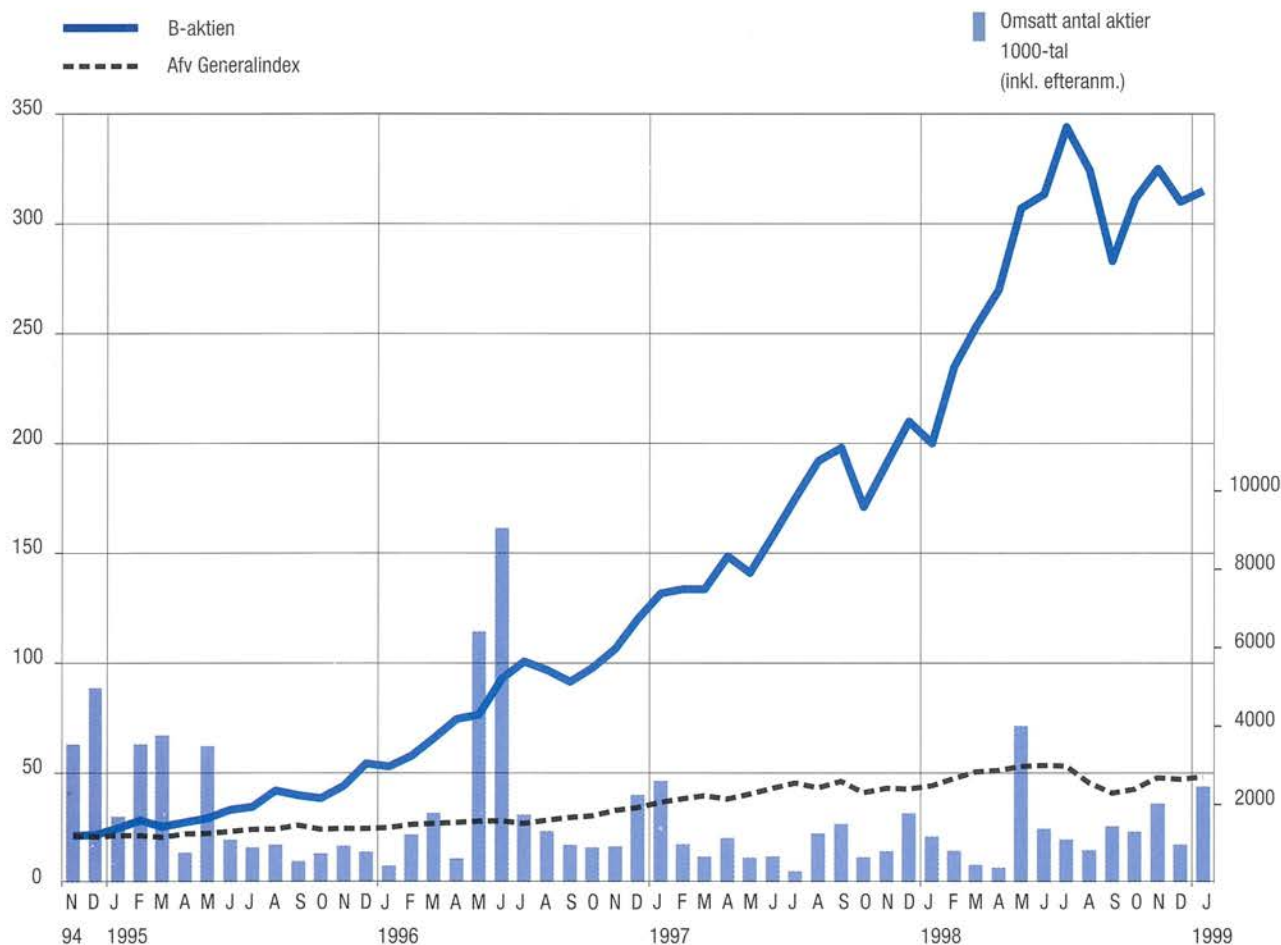
ASSA ABLOYs aktiekapital uppgår till 71 MSEK fördelat på 4 190 412 aktier av serie A och 66 885 571 aktier av serie B. Samtliga

aktier har ett nominellt värde om 1:00 SEK och har lika rätt till andel i bolagets tillgångar och resultat. Varje aktie av serie A medför tio röster och varje aktie av serie B en röst.

Personalkonvertibler

Koncernen har ställt konvertibla förlagslån till de anställda inom ASSA ABLOY-koncernen. Det första förlagslånet emitterades under 1995, cirka 400 anställda deltog i erbjudandet. Förlagslånet uppgick till 75 004 375 SEK och löper under tiden från 29 juni 1995 till 30 juni 2000. Konvertering

ASSA ABLOY ABs aktieutveckling

pågår och kan ske till aktier av serie B under tiden 1 juli 1998 till och med 15 juni 2000. Under 1998 har begäran om konvertering av skuldebrev till ett nominellt värde av 12 275 981 SEK inlämnats. Patent- och registreringsverket har registrerat 343 865 av dessa aktier. Vid full konvertering, vid en konverteringskurs om 35:70 SEK, kommer antalet aktier att utökas till 72 833 080.

Det andra förlagslånet emitterades under 1997, totalt deltog 1 400 personer i erbjudandet. Förlagslånet uppgår till 250 000 000 SEK och löper från den 8 december 1997 till den 2 december 2002. Konvertering kan ske till aktier av serie B mellan den 1 december 2000 och den 15 november 2002. Vid full konvertering, vid en konverteringskurs om 243 SEK, tillkommer 1 028 806 aktier.

Utdelning och utdelningspolitik

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2:50 SEK per aktie delas ut till aktieägarna för räkenskapsåret 1998, motsvarande en direktavkastning på B-aktiens slutkurs på 310 SEK den 30 december 1998 om 0,8 procent. Målet är att utdelningen långsiktigt ska utgöra cirka en tredjedel av ASSA ABLOYs genomsnittliga resultat efter finansnetto och schablonskatt, dock alltid med beaktande av ASSA ABLOYs långsiktiga finansieringsbehov.

Data per aktie

SEK/aktie	1998	1997	1996	1995 ¹⁾	1994
Vinst efter 28% schablonskatt	8:15	5:56	3:88	2:47	0:87
Vinst efter full skatt	7:28	5:09	3:86	2:34	–
Utdelning ²⁾	2:50	1:75	1:21	0:87	–
Utdelning i % ³⁾	31,0	31,5	31,2	35,2	–
Direkt avkastning i % ⁴⁾	0,8	0,8	1,0	1,6	–
Börskurs, i periodens slut	310:00	210:00	124:00	56:05	23:05
Högsta börskurs	376:00	217:00	126:50	64:18	30:74
Lägsta börskurs	200:00	121:50	52:40	22:15	18:98
Eget kapital	41:16	35:82	21:75	15:87	12:70
Antal aktier (1000-tal) ⁵⁾	73 862	73 862	66 349	55 421	53 592

1) 1995 har emissionsjusterats

2) Föreslagen utdelning

3) Utdelning i procent av vinst per aktie efter 28 procent i schablonskatt

4) Utdelning i procent av börskursen vid periodens slut

5) Efter full konvertering

Aktiekapitalet

År	Transaktion	A-aktier	C-aktier	B-aktier	Aktiekapital * SEK
1989			20 000		2 000 000
1994	Split 100:1			2 000 000	2 000 000
1994	Fondemission				
1994	Apportemission	1 746 005	1 428 550	50 417 555	53 592 110
1996	Nyemission	2 095 206	1 714 260	60 501 066	64 310 532
1996	Konvertering av C-aktier till A-aktier	3 809 466		60 501 066	64 310 532
1997	Nyemission	4 190 412		66 541 706	70 732 118
1998	Konverterade skuldförbindelser			344 000	71 076 118
2000	Ej konverterade skuldförbindelser			1 756 962	72 833 080
2002	Ej konverterade skuldförbindelser			1 028 806	73 861 886

* 1 SEK per aktie – utgående antal aktier i perioden.

Ägarstruktur

Uppgifterna baseras på aktieboken per 30 december 1998 och därefter av bolaget kända förändringar

Ägare	A-aktier	B-aktier	Kapital %	Röster %
Metra Oy Ab	2 304 726	15 405 234	24,9	35,4
Janus Capital Corp.	–	7 618 741	10,7	7,0
Investment AB Latour med dotterbolag	–	5 568 500	7,8	5,1
SPP	–	3 055 390	4,3	2,8
Melker Schörling med familj och bolag	330 000	2 676 966	4,2	5,5
Nordbankens aktiefonder	–	2 408 700	3,4	2,2
Roburs aktiefonder	–	1 823 354	2,6	1,7
Säkl	1 555 686	124 150	2,4	14,4
Trygg-Hansa Försäkring	–	1 198 157	1,7	1,1
Carl-Henric Svanberg med familj och bolag	–	1 162 640	1,6	1,1
Övriga ägare med över 50 000 aktier	–	20 327 018	28,6	18,7
Ägare med 501–50 000 aktier	–	4 699 984	6,6	4,3
Ägare med upp till 500 aktier	–	816 737	1,1	0,8
Totalt antal	4 190 412	66 885 571	100,0	100,0

Fragmenterad marknad i omvandling

ASSA ABLOY är världens största låsföretag med en förväntad omsättning omkring 10 miljarder kronor 1999. Marknadsandelen är cirka 6-7 procent på en fragmenterad världsmarknad. Koncernen har sin utgångspunkt i Norden med marknadsledande positioner i samtliga länder. ASSA ABLOY har också starka positioner i Frankrike, Tyskland, Belgien och England, samt Tjeckien, Slovakien och Rumänien. Koncernen är också näst största aktör på den nordamerikanska marknaden.

Genom VingCard har ASSA ABLOY en världsledande ställning inom elektronisk hotellåsning.

Koncernen verkar inom byggnadslås, industrilås, beslag och andra tillbehör, elektromekaniska lås och hotellås. I USA ingår också produktområdet säkerhetsdörrar samt billås i Tjeckien.

ASSA ABLOY AB skapades genom att ASSA utdelades till Securitas aktieägare i november 1994, varefter Abloy förvärvades från Metra Oy Ab via en nyemission. Därigenom blev Metra Oy Ab största aktieägare i ASSA ABLOY AB.

Marknad

Den globala låsmarknaden är fragmenterad och består av många mindre och medelstora företag. Flera av dessa har mycket starka positioner lokalt, med lång historik och starka varumärken. Detta är huvudsakligen giltigt för marknader i Europa och Nordamerika medan övriga delar av världen i huvudsak saknar lokala starka varumärken och etablerade standarder. Det finns endast ett fåtal stora

multinationella aktörer som sammantaget har en begränsad andel av världsmarknaden. Den totala låsmarknaden beräknas ha en storlek på omkring 150 miljarder kronor.

Starka lokala varumärken och standarder, lång produktlivslängd och ett stort antal installerade lås bidrar till stabiliteten, liksom behovet av närhet till distributörer och kunder, lösningar anpassade för varje kund samt märkestrohet. Eftermarknaden utgör härigenom cirka 50 procent av försäljningen, vilket begränsar beroendet av den cykliska nybyggnationen.

Tillväxtfaktorer

● *Trenden mot högre säkerhet*

Överallt i dagens samhälle ökar behovet av att skydda kunskap och egendom. I ett allt anonymare samhälle med ökad kriminalitet upplever många människor en känsla av otrygghet. Dessutom blir dagens högteknologiska samhälle allt känsligare för avbrott och behovet att säkra information och kunskap blir allt viktigare. Behovet av bättre låsprodukter ökar därför kontinuerligt, från den enkla balkongdörren till datarummet. Genom att ständigt utveckla och marknadsföra produkter som möter dessa behov skapas förutsättningar för en stabil organisk tillväxt över tiden motsvarande 2-3 procent över BNP.

● *Elektronikinslaget*

Med ökade krav på säkerhet följer också krav på bekvämlighet och utrymnings-säkerhet vid exempelvis brand. Mer sofistikerade funktioner efterfrågas, som allt oftare löses på elektronisk och elektrome-

kanisk väg. Dessa elektromekaniska produkter växer snabbare än marknaden i övrigt. Utvecklingskostnaderna är klart högre än för de traditionella låsprodukterna och förutsätter därmed en kritisk massa där företagets storlek blir en väsentlig konkurrensfördel.

Även om elektromekaniska lösningar är universella krävs för framgång inom detta område anpassningar till lokala standarder och låsdimensioner samt integration med övrig mekanisk låsning.

● Nya marknader

På många nya marknader som Asien, Baltikum, Mellanöstern och Latinamerika, har det på senare år vuxit fram en allt större del av befolkningen som har en hög levnadsstandard. Därför har behovet av säkerhet ökat. Dessa grupper efterfrågar mer avancerade låsprodukter än de som tillverkas lokalt.

Konkurrenssituationen

Låsbranschen är som nämnts ovan globalt fragmenterad men lokalt väl konsoliderad med några få ofta familjeägda konkurrenter på respektive marknad. En viss harmonisering och internationalisering pågår, med ett ökat inslag av globala produkter och teknologier, inte minst inom det elektromekaniska området. Den lokala förankringen, produkternas långa livslängd och antalet installerade lås förlänger dock denna process högst väsentligt. Under de senaste åren har en strukturomvandling inletts där större koncerner bildats och där lokala aktörer tvekar inför sin långsiktiga konkurrensförmåga.

Bibliothèque National de France i Paris, har utrustats med låscylindrar från Vachette, panikreglar från JPM och beslag från Bezaulit.

Stora internationella aktörer är bland andra amerikanska Ingersoll Rand (med bland annat Schlage i USA och Newman Tonks i England), vars låsdivision omsätter cirka 8 miljarder kronor och brittiska Williams Holdings (med bland annat Yale i USA och Chubb i England) som omsätter cirka 6 miljarder.

Andra stora aktörer är amerikanska Black & Deckers låsdivision (med Kwikset i USA och Dom i Tyskland) som omsätter 6 miljarder kronor och schweiz-

iska KABA som omsätter 2,5 miljarder kronor.

Lokalt finns det dessutom flera aktörer med betydande positioner. Detsamma gäller inom enskilda produktsegment där exempelvis kanadensiska Ilco Unican är världsledande inom nyckelämnen.

Inom hotellås är såväl standard som produkter globala. Williamsägda Tesa spelar här en framträdande roll.

Benchmarking skapar en effektiv organisation

Strategi

Våra produkter och marknader

● Fokus på låsområdet

Utgångspunkten i ASSA ABLOYs strategi är att hålla fokus på lås och låsrelaterade produkter för att nå maximal effektivitet i marknads-, produkt- och produktionsutvecklingen. Genom att alla bolag inom koncernen arbetar inom samma verksamhetsområde ges förutsättningar för framgångsrik kunskapsöverföring och benchmarking mellan de olika enheterna inom koncernen. De bästa exemplen är alltid direkt överförbara till den egna verksamheten och en genuin kunskapsuppbbyggnad på alla nivåer i organisationen stimuleras.

● Fokus på trenden mot högre säkerhet

Produktutveckling inom ASSA ABLOY sker i nära samarbete med kunder, polis och försäkringsbolag. Ett omfattande arbete läggs också ner i syfte att informera och utbilda marknadens olika aktörer om koncernens produkter och säkerhetslösningar. Viktiga målgrupper är exempelvis återförsäljare, arkitekter, säkerhetschefer och slutanvändare.

Vår ledningsmodell

● Multidomestik

ASSA ABLOY är världsledande men det är närheten till kunden, kunskap om lokala behov, affärer och distributionsmönster som är de grundläggande förutsättningarna för framgång inom låsbranschen. Där-

för är ansvaret tydligt decentraliserat till en chef per land, där respektive land är en naturlig byggsten i koncernens organisation.

På grund av sin globala marknadstäckning organiseras VingCard separat då verksamheten i flera avseenden medför andra möjligheter och hot att hantera, jämfört med de övriga låsbolagen i gruppen.

● Ledningsgrupp

Landcheferna och chefen för VingCard ingår i koncernens ledningsgrupp. Ledningsgruppens mest erfarna chefer, Group Vice Presidents, ansvarar för flera länder och bidrar därmed till spridningen av ASSA ABLOYs ledningsmodell och arbetsmetoder.

Aktiv intern benchmarking och korsvisa läroprocesser

Företaget eftersträvar en platt och flexibel organisation med aktiv intern benchmarking och korsvist lärande.

Samtliga landchefer träffas löpande och jämför sina verksamheter. Betydande förbättringar av effektiviteten har uppnåtts då alla har något att lära av varandra. Trots stora skillnader i lönsamheten mellan olika enheter är grundinställningen att även den bästa fortfarande har mycket att lära av de övriga.

● Koncernstyrka

En stor del av resultatförbättringen som pågår i såväl gamla som nyförvärvade

enheter uppkommer genom effektiviseringar i de enskilda enheterna. Detta möjliggörs genom kontinuerlig benchmarking och kunskapsöverföring mellan koncernens enheter som beskrivs ovan.

Inom områden med mer global konkurrens, cirka en tredjedel av koncernens produkter, ökar samordningen vad gäller såväl utveckling som produktion, även om försäljningen sker lokalt under respektive varumärke. Under ledning av koncernens produktråd sker dessutom ett betydande tekniskt utvecklingssamarbete mellan de olika enheterna. Vidare pågår en samordning av koncernens inköp av råmaterial, komponenter och färdiga produkter, vilket förväntas leda till ytterligare besparingar.

För att skapa en effektiv finansiering och hantering av finansiella transaktioner samt att minimera finansiella risker är koncernens finansfunktion gemensam.

● Utbrett delägarskap

ASSA ABLOY eftersträvar ett så omfattande delägarskap som möjligt bland medarbetare och ledning. Cirka 1600 av koncernens totalt 11 000 medarbetare är innehavare av aktier och konvertibler uppgående till cirka åtta procent av fullt utspänt antal aktier. Koncernens ledning äger betydande aktieposter.

● Koncerninformation

I en snabbt växande koncern är behovet av regelbunden information stort. Koncernledningens ASSA ABLOY News fokuserar

särskilt på koncernens strategi och tillväxt. Här presenteras koncernnyheter, framgångsrika projekt, nya enheter och förvärv på nio språk.

Vår expansionsstrategi

● Organisk tillväxt

ASSA ABLOYs förmåga att fortlöpande skapa organisk tillväxt är en viktig faktor för koncernens långsiktiga framgång. Detta sker genom ett intensivt utvecklingsarbete på såväl mogna som nya marknader.

På mogna marknader, där ASSA ABLOY redan är etablerat, handlar det först och främst om en aktiv produktutveckling tillsammans med kunder och marknadens olika aktörer. Korsförsäljning mellan koncernens enheter reducerar utvecklingskostnader och skapar förutsättningar för en snabbare marknadsutveckling.

På tillväxtmarknader, där lokala starka aktörer och varumärken saknas, sker nyetablering med egna dotterbolag. Ofta krävs på dessa marknader produkter av olika standarder, från såväl Europa som USA. ASSA ABLOY har en strategisk fördel på grund av sitt omfattande produktprogram

● Förvärv på mogna marknader

På mogna marknader utgör varumärke, installerad bas, lokala standarder och traditioner betydande etableringshinder. På dessa marknader är därför förvärv av marknadsledande bolag en väsentlig del av ASSA ABLOYs strategi. Det starka kas-

saflödet bidrar till att finansiera denna expansion. Förvärven sker med ambitionen att dessa företag i princip året efter förvärvet skall bidra till koncernens vinstutvecklingen per aktie.

Finansiella målsättningar

Föregående punkten utgör ASSA ABLOYs strategi för att uppnå en fortsatt god resultatutveckling med fokus på vinst per aktie.

Det finansiella målet är en avkastning på sysselsatt kapital överstigande 20 procent. På grund av de förvärv som skett och de goodwillposter som därvid uppkommit innebär ett bibehållande av detta mål, som sattes vid koncernens bildande 1994, i praktiken en skärpt målsättning. För 1998 uppgår avkastningen till 15 procent. Huvuddelen av den nödvändiga förbättringen förväntas komma genom en ökad marginal även om det finns potential för minskad kapitalbindning.

En soliditet på omkring 25 procent anses vara tillräcklig beaktat marknadens relativa stabilitet och det starka kassaflödet.

Steg för steg...

ASSA ABLOYs arbetssätt för att utveckla företag bygger på grundpelarna för vår ledningsfilosofi: realism, vision, mod och etik. Det egna bolagets tradition, styrkor och personal är den naturliga utgångspunkten. För nytillkommande enheter anpassas dock den finansiella informationen omgående till ett gemensamt format. Avsikten är att skapa en miljö där man söker kunskap enheter emellan och deltar i en aktiv benchmarking. I denna process är alla vinnare.

Trappan nedan visar de steg verksamheten genomgår för att skapa största möjliga aktieägarvärde.

”Varje individ har förmågan och viljan att utföra en god arbetsinsats”

ASSA ABLOY kännetecknas av en positiv grundsyn på medarbetaren. Varje individ har förmågan och viljan att utföra en god arbetsinsats och det är ledningens ansvar att skapa förutsättningarna för detta. Realism, vision, mod och etik är hörnpelarna i den ledningsfilosofi som kännetecknar ASSA ABLOY.

Realism innebär att beslut, åtgärder och ledarskap alltid skall baseras på djup kunskap om verksamhetens olika delar. Det är förvisso nödvändigt som ledare att behålla överblicken, men svaren på många viktiga frågor står ofta att finna i kunskapen om detaljer.

Visionen som är en viktig drivkraft för varje verksamhet måste vara realistisk och baserad på gedigen kunskap. ASSA ABLOYs vision är att nå positionen som det klart ledande låsföretaget i världen. Med ledande avses inte bara störst, utan den aktör i branschen som tydligt leder utvecklingen.

Mod och handlingskraft är en förutsättning för framgång i dagens dynamiska samhälle, där det gäller att snabbt kunna hantera förändringar. Modet växer naturligt fram när det baseras på gedigen kunskap och en klar vision.

Etiken inom företaget, både avseende attityder och handlingar, bestämmer graden av förtroende, kreativitet, ambition och engagemang bland medarbetarna. En hög etisk nivå, med exemplet i centrum, är en förutsättning för att kunna attrahera och behålla de bästa medarbetarna.

Kompetens och engagemang hos medarbetare och ledning är följaktligen viktiga faktorer för ASSA ABLOYs fortsatta framgångar och tillväxt. På alla nivåer inom koncernen genomförs därför kompetenshöjande åtgärder såsom arbetsrotation och utbildningsprogram. Den klara fokuseringen på låsmarknaden och den aktiva benchmarkingen skapar goda förutsättningar för erfarenhetsutbyte mellan medarbetare och enheter inom ASSA ABLOY. Som ett led i detta genomförs varje år exempelvis ”ASSA ABLOY Management Programme”, där cirka 25 medarbetare ges möjlighet att vidareutveckla sitt ledarskap. Programmet genomförs helt i företagsledningens regi och är baserat på fallstudier från ASSA ABLOY. Närmare hundra chefer har genomgått detta program.

För att främja såväl medarbetarnas som ledningens delaktighet i företagets långsiktiga tillväxt är deläggande i olika former en viktig utgångspunkt. Under 1995 och 1997 erbjöds därför konvertibelprogram till koncernens anställda. Som ett resultat av detta och egna betydande aktieinvesteringar äger i dag cirka 1 600 medarbetare tillsammans cirka åtta procent av ASSA ABLOY AB.

Kommunikation är viktigt på alla nivåer och för att löpande föra ut kunskap och hålla alla 11 000 medarbetare uppdaterade om vad som händer inom koncernen ges ASSA ABLOY News ut fyra gånger om året på nio språk. Här ges tillfälle att presentera nytillkomna enheter, viktiga organisationsförändringar och framgångsrika projekt som alla kan lära av.

I juni 1998 anordnades ett så kallat 100-möte, vilket hålls vartannat år. Koncernens ledande befattningshavare samlades i syfte att skapa en enighet bakom de gemensamma visionerna, målen och strategin och för att utbyta erfarenheter och idéer med varandra.

Genom det årliga Managementutbildningsprogrammet som ASSA ABLOY genomför i egen regi uppnås främst två syften. 1: Ökat lärande och ”korsbefrukning” mellan enheter. 2: Problemlösning runt verkliga utmaningar i verksamheten som till exempel i cylinderproduktionen på Vachette i Frankrike.

ASSA ABLOY samlar vartannat år sina 100 viktigaste chefer till genomgång av visioner och mål.

De fyra hörn-
pelarna Realism,
Vision, Mod
och Etik, utgör
grunden i före-
tagets lednings-
filosofi.

Mycket att vinna på miljövänlig produktion

Miljöfrågor går som regel hand i hand med god effektivitet och framgångsrik affärsverksamhet. Det är därför enkelt att vinna chefer och övriga medarbetare för en genomtänkt miljöstrategi, och frågorna står högt på agendan inom koncernen. Ett principbeslut togs redan 1996 att miljöcertifiera samtliga bolag enligt miljöstyrningsstandarden ISO 14001.

Miljöstyrning har stora likheter med kvalitetsäkring. Det handlar om dagliga insatser och griper in i alla områden inom företaget. Det gäller materialval i produkter, utnyttjandet av materialet, omhändertagande av restprodukter och avfall samt rening och återanvändning av kemikalier. Det handlar om val av förpackningsmaterial och sätt att distribuera produkter. Låsprodukternas långa livslängd innebär självklart en lägre påverkan på miljön eftersom utbyte sker med mycket långa mellanrum, upptill eller mer än 30 år är inte ovanligt.

Miljöstyrningsstandarden hjälper företaget att fokusera miljöfrågorna i vardagen och att söka lösningar. Lösningar som ofta visar sig både billigare och bättre för miljön, men också bättre för personalen som arbetar med produkterna och även för slutanvändarna. Ett bra exempel på det senare är Assas nya nickelfria nyckel, speciellt framtagen för personer med nickelallergi, något som blir ett allt vanligare problem.

Inom ASSA ABLOY är tillverkningsprocesserna starkt vertikalt integrerade. Detta innebär att säkerhetsprodukterna tillverkas från råmaterial, såsom stål och mäsning, och förädlas till färdig förpackad produkt klar för leverans till kund. Det betyder att företagen inom ASSA ABLOY har god kontroll på konstruktion, produktionsmetoder, resursanvändning och därmed med få restriktioner kan skapa säkerhetsprodukter med låg miljöbelastning.

En viktig restriktion utgör de höga kva-

litets- och funktionskrav som man har anledning att ställa på säkerhetsprodukter. Dessa villkor påverkar givetvis materialval, krav på bearbetbarhet och distributionen, som ibland kan komma i konflikt med miljökraven.

Häri ligger förstås en utmaning!

Företag inom ASSA ABLOY som har infört ISO 14001 och erhållit miljöcertifiering är bland andra Assa, Abloy, Ikon och Ruko.

Kvalitetsäkring

– ett område för ständig förbättring

Säkerhet, förtroende och kvalitet hör nära samman. Företagen inom ASSA ABLOY arbetar därför ständigt med att förbättra sin kvalitet inom alla områden: produkter, utveckling, leveranssäkerhet och inte minst handhavande av säkerhetsdokumentation avseende installerade låssystem.

Till sin hjälp har med något undantag alla företagen i koncernen redan antagit den internationella standarden ISO 9001 (eller 9002). Standarden skapar inte kvalitet i företagets processer bara genom att finnas till. Kvalitetsstämpeln som företaget får när man blivit certifierad är inte ett slutgiltigt kvalitetssigill. Det är startskottet för ett ständigt förbättringsarbete.

Kvalitetssystemet hjälper företaget att mäta, övervaka och förbättra sin kvalitet: Att upptäcka misstagen och rätta till dem i tid. Att dra lärdom av sina fel och ständigt bli bättre.

Så skapas långsiktig kvalitet.

Datorer och särskilt mikroprocessorer finns överallt i dag och ASSA ABLOY utgör inget undantag. I samband med sekelskiftet uppstår ett antal frågeställningar relaterat till mjuk- och hårdvarans möjlighet att hantera år 2000 på ett korrekt sätt. Inom ASSA ABLOY har en omfattande inventering och åtgärdsplan genomförts, i

syfte att säkerställa att samtliga applikationer, såväl administrativa som tekniska system samt underleverantörer kan hantera problematiken.

ASSA ABLOY levererar till 80 procent mekaniska produkter, som inte påverkas av millennieskiftet. Bland återstående 20 procent elektromekaniska produkter levereras de flesta "stand alone" även om de ofta används i olika system.

Företagets IT-funktion är deklarerad i enlighet med 2000-delegationens checklista.

Företagen i ASSA ABLOY-koncernen inför succesivt miljöstandarden ISO 14001.

ASSAs nickelfria nyckel är speciellt framtagen för människor med nickelallergi.

Förebygga skador allt viktigare i ett sårbart samhälle

Säkerhetsbehovet är ingenting nytt. Säkerhet och trygghet tillhör människans fundamentala behov. Från början "låstes" grottan med en stor sten för ingången. Lås med rep och knutar användes för tusentals år sedan. Hänglås förekom bland kringresande köpmän för många hundra år sedan. Den moderna låsindustrin och spridd användning av lås började växa fram under förra seklet.

Det moderna samhället

Urbaniseringen med en koncentration av människor vid och kring större städer har lett till ökad anonymitet och en känsla av otrygghet. Sannolikheten för att ett brott klaras upp är låg och statistiskt kan var och en räkna med att utsättas för inbrott en eller flera gånger under sin livstid. Fenomen som "grannsamverkan mot brott" syftar till att ersätta den tidigare goda uppsikten över grannar och skeenden i närområdet.

Det industrialiserade samhället karaktäriseras av "mer för mindre". Företagen måste vara effektiva i en ständigt hårdnande konkurrens. Begrepp som "just in time" och "lean production" har blivit allt viktigare ledstjärnor. Informationsflödet datoriseras och kommunikationen mellan företagets olika delar automatiseras.

Utvecklingstakten ökar. Från identifiering av behov via utveckling och produktifiering blir tiden allt kortare och produkternas livslängd förkortas likaså. Ökad konkurrenskraft och flexibilitet uppskat-

tas av kunder så länge allt går som det ska.

Allt detta är givetvis en utomordentligt positiv utveckling.

Ökad sårbarhet

Samtidigt har säkerhetsmarginalerna blivit mindre i form av små eller obefintliga lager, snabba utvecklingstider och kort produktlivslängd. Inget får bli fel om man vill vara med i konkurrensen. Skillnaden mellan framgång och misslyckande har minskat!

Många maskiner arbetar 24 timmar per dygn. Dubblerade resurser är för dyrbart. Produktionsapparaten blir mer och mer beroende av företagets IT-system. Försäkringar kan skydda mot skador av ekonomisk natur, men inte mot förlorade kundrelationer eller förlorat förtroende.

Kriminaliteten ökar. Den finns där och utvecklas, både till innehåll och metoder. Människors ökade rörlighet bidrar till att göra brottsbekämpningen svårare.

Precis som bilar blev viktiga stöldobjekt när de började bli vanliga i samhället, så är det i dag elektronik och datorer som har stort attraktionsvärde och som lätt kan omsättas i pengar. Elektroniken finns överallt, i hemmen och på företagen. Konsekvenserna av brottet är ofta större än den omedelbara förlusten, inte minst i form av förlorad information.

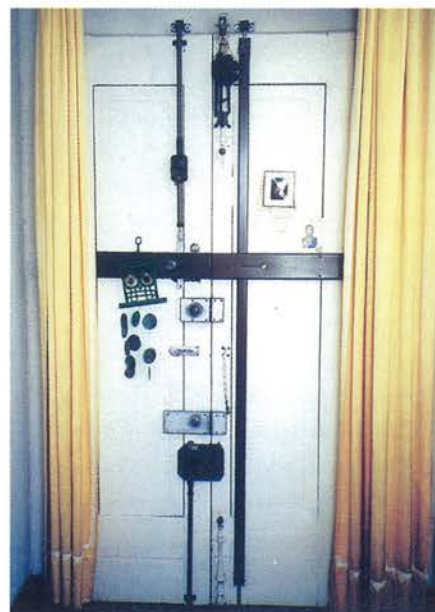
Säkerhet, trygghet och användarvänlighet hand i hand

Det bästa är att förhindra angrepp. Det

näst bästa att detektera och varna när något händer. Detta driver trenden mot högre säkerhet.

Det första viktiga steget är riktiga dörrar, fönster och lås. Gärna kompletterande för att kontrollera personalflödena under dagtid. Det är inte alla angrepp som kommer utifrån.

Blir det då säkrare med mer säkerhet? Tyvärr är detta inte alltid fallet. En alltför rigorös säkerhetsplanering kan leda till en så opraktisk lösning att den i praktiken inte används eller att intrycket av en i övrigt prestigefylld byggnad reduceras av

Mer säkerhet blir inte alltid säkrare på grund av begränsad användarvänlighet, och kan till och med försvåra utrymning som i detta exempel från en lägenhet i Genua i Italien.

klumpiga och uppseendeväckande säkerhetslösningar. Den kan också leda till att tryggheten äventyras, att man inte kan ta sig ut vid en brand.

Mer blir inte alltid bättre. Ett låssystem som inte kan underhållas minskar snabbt i värde som skydd mot yttre och inre angripare. Det är inte bara en tekniskt säker produkt man behöver, det är en produkt som kan leva med förändringar, som kan utvecklas med verksamheten. Här skiljer sig moderna låssystem och låsprodukter från sina föregångare.

Säkerhet vid utrymning kan ofta komma i konflikt med skydd mot stöld eller andra angrepp mot en verksamhet. Ett bra exempel på detta är ett varuhus. Obevakade utgångar måste kunna låsas samtidigt som varuhuset snabbt måste kunna evakueras vid en brand. Moderna lösningar står att finna i en kombination av mekanik och elektronik – tidsfördröjda och larma-

de utrymningsbeslag. Trygghet och säkerhet måste gå hand i hand.

Mer säkerhet, inte minst i prestigefyllda lokaler, ställer ökade krav på design av säkerhetsprodukter. Speciellt synliga delar skall ge ett sobert intryck och passa arkitektoniskt in i olika miljöer. Låsdelar skall vara så osynliga som möjligt.

Opinionsbildare uppmärksammar nya produktbehov

Det ökade behovet av säkra produkter samt de till viss del motsägelsefulla kraven på säkerhet, trygghet och användarvänlighet och design, leder till en växande flora av nya säkerhetsprodukter som ersätter eller kompletterar befintliga installationer. De bidrar samtidigt till ett ökande intresse för säkerhet och säkerhetsprodukter.

Mer sofistikerade funktioner löses oftast med elektronik och elektromekanik men även för mekaniska "basprodukter" finns motsvarande trend.

Opinionsbildare som polis och försäkringsorganisationer bidrar aktivt i sökandet efter nya lösningar samt till att nya produkter lyfts fram. Opinionsbildarna spelar därför en viktig roll för utvecklingen av trenden mot högre säkerhet.

En av ASSA ABLOYs viktigaste ledstjärnor när det gäller produktutveckling är att tillfredsställa behovet av ökad säkerhet och samtidigt tillvarata kraven på användarvänlighet och trygghet vid utrymning.

Mot en växande marknad

En viktig förutsättning för en växande marknad är givetvis ett ökande säkerhetsbehov. Men det räcker inte om inte leverantörerna aktivt söker svara upp emot dessa krav genom att utveckla och marknadsföra ständigt nya och bättre produkter som svarar mot dessa behov. "Den goda spiralen" skapas genom lyhördhet, samverkan, utveckling och kundtillfredsställelse.

Den goda spiralen

- Marknaden växer.
- Kunder erbjuds produkter med ett mervärde.
- Investering i forskning och utveckling skapar säkrare, tryggare och mer användarvänliga produkter.
- Nära samverkan med kunder, återförsäljare, försäkringsbolag, polis och brandförsvaret.

Den onda spiralen

- För lite satsas på utveckling.
- Kunderna erbjuds inget mervärde, produkter blir alltmer lika.
- Fokus på pris-konkurrens.
- Allt mindre investeringar i utveckling.
- Marknaden stagnerar.

En säkerhetslösning är inte starkare än dess svagaste länk

Utveckling är ett begrepp med många betydelser. Inom ASSA ABLOY omfattar utveckling inte bara produkter utan även medarbetare, återförsäljare, installatörer och slutanvändare. En säkerhetslösning är inte starkare än dess svagaste länk och alla lås och säkerhetsprodukter förutsätter, förutom en ändamålsenlig produkt, korrekt installation och handhavande samt fungerande underhåll. Alla aspekterna är viktiga och ställer stora krav på information, rådgivning och utbildning.

Produkter

Trenden mot högre säkerhet, den tekniska utvecklingen av produktionsteknik och de nya möjligheter som den moderna elektroniken erbjuder, skapar förutsättningar att utveckla lås- och säkerhetsprodukter som svarar mot marknadens högt ställda förväntningar. Produkter som introducerats under de senaste fem åren står för 35 procent av koncernens försäljning. Kombination av mekanik och elektronik, ”elektromekaniska produkter”, svarar för en växande andel av koncernens försäljning och har den högsta tillväxttakten. De största utvecklingsinsatserna sker inom områden som låscylindrar, elektromekaniska lås, hotellås och nödutrymningsprodukter. I allt större utsträckning efterfrågas

dessutom kompletta lösningar för dörrar och fönster, där flera samverkande produkter bildar en enhet.

Miljöhänsyn påverkar i ökande grad produkternas utformning, materialval, materialanvändning och kraven på återvinning. Ett bra exempel är den av allergiskäl ökande efterfrågan på nycklar tillverkade av nickelfria legeringar.

Marknad

Att leverera säkerhet bygger på förtroende. För ett låsbolag byggs detta upp genom ett långsiktigt metodiskt arbete med kvalitet i alla led, något som är en viktig utgångspunkt för samtliga bolag inom ASSA ABLOY-gruppen. Säkerhet är dessutom betydligt mer än bara produkter! Distributörer och installatörer/låssmeder är i ständigt behov av fortbildning för att på ett effektivt sätt kunna lösa slutkundens problem, genomföra en korrekt installation och utföra ett fungerande underhåll. För att rätt kunna utnyttja och förvalta ett säkerhetssystem behövs dessutom utbildning och stöd. Detta får användaren från distributören eller i vissa fall direkt från låstillverkaren.

Branschen

Förtroendet för säkerhetsbranschen, dess produkter och lösningar är särskilt viktigt.

Man måste kunna lita på en säkerhetsleverantör. Därför är det viktigt att alla företag i branschen strävar åt samma håll. Det sker bland annat genom arbete inom nationella och internationella branschorganisationer och genom deltagande i standardiseringsarbete. Här utarbetas gemensamma säkerhetsnormer med fokus på funktionskrav. Företagen inom ASSA ABLOY deltar mycket aktivt i detta arbete. Vi har mycket att lära länder emellan och en betydande utveckling har skett under de senaste åren.

Till skillnad från förhållandena i många andra branscher har däremot mekaniska standards på internationell nivå liten möjlighet att få genomslag. Branschen kännetecknas av långlivade produkter, ofta 30 år eller mer, som installeras i byggnader som i sin tur kanske står kvar i 100 år.

Skilda mekaniska konstruktioner och materialval i olika delar av världen gör det svårt att hitta ändamålsenliga gemensamma lösningar. I vissa delar av världen är dörrar av tradition inåtgående och i andra utåtgående, dörrar i länder med kalla vintrar tenderar till att vara tjockare. Förhärskande material är trä eller metall med olika stora inslag av glas. Dörrarnas hållfasthet varierar också mycket.

Säkert och bekvämt på dagen, låst och tillbommat på natten med passersystem och motorlås för dag respektive nattlåsning.

Nyckelkontroll

Exempel på användande av säkerhetspyramid avseende nyckelkontroll på den europeiska marknaden.

Absolut nyckelkontroll

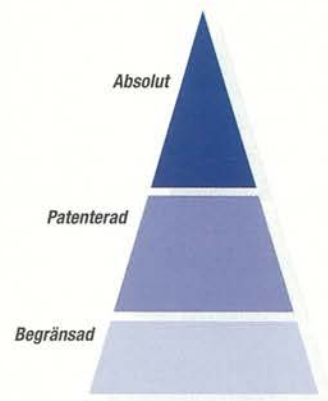
innebär att det dels krävs ett godkänt och registrerat behörighetsavtal mellan låssystemägaren och en licensierad servicestation eller den tillverkande fabriken, dels att nyckeln har en unik elektronisk kod och en patenterad mekanisk kod. Några exempel på cylindrar som är baserade på denna teknik är ASSA Twintronic, IKON Ikontron samt ABLOY EXEC ID och Vachette Radiatron.

Patenterad nyckelkontroll

innebär att dels får extranycklar endast tillverkas av patenterade och mönsterskyddade nyckelämnena, dels krävs ett godkänt och registrerat behörighetsavtal vid efterbeställning av nycklar och service. Exempel på cylindrar med denna teknik är ASSA Twin Combi, Ruko Combi II, IKON Sperrwelle, ABLOY Disk-lock Pro, TrioVing Twin och Vachette Radial.

Begränsad nyckelkontroll

innebär att nycklarna kan kopieras om beställaren har en provnyckel och giltig legitimation.

Ett urval nya produkter 1998

Sverige: Combi och 7000 – patenterade cylinderprogram. 179 – utrymningsbeslag enligt ny CEN-standard. Nickelfritt – allergivänliga sortiment nycklar och beslag. 820 – fönsterlås, låsbart även i ventilationsläge för maximal inbrottsäkerhet.

Finland: EXEC ID – elektromekanisk cylinder. DC240 och DC241 – dörrstängare för centraleuropa. 8140 och EL440 – solenoidlås för centraleuropa.

Norge: TrioVing Twin – högsäkerhetscylinder med kopieringsskyddade nyckelämnena.

Danmark: Combi Plus – patenterad högsäkerhetscylinder med systemläggning även på sidkoden för verkligt stora låssystem. Funxion – ett "tidlöst" beslagssortiment i rostfritt stål, baserat på SUPERELLIPSEN®.

Tyskland: SK6 Sperrwelle – godkänd högsäkerhetscylinder i alla klasser med över 100 miljoner kombinationer. SK6-1RP60 – 6-stifts högsäkerhetscylinder. S423 – säkerhetsbeslag i rostfritt stål med utrymningsfunktion.

Storbritannien: Ruko Flexcore – cylinder med patenterade nyckelämnena. Myntlås – för nya tuffa omgivningskrav. Compact 2000 – kraftigt låskista enligt ny CEN-standard.

Frankrike: 2010 A2P*** – flerpunktslås i högsta säkerhetsklass med upp till 7 låsreglar. "Bigsur" – motoriserat utanpåliggande flerpunktslås för passersystem. Nautil – designade dörrtrycken med tillbehör i anodiserad aluminium

Belgien: MP 75 – säkerhetscylinder.

USA: Unlatch – patenterad ersättare till elslutbleck. SAM – unikt patenterat, självcentrerande magnetlås för infällt, dolt montage. Kodstyrt cylindertilås – trådlös passagekontroll till låg kostnad. CTV – trepunktslåsning av pardörrar med godkänd utrymningsfunktion. Standardlås med fritt rörligt trycke – vandalsäkert utförande för flertalet amerikanska låsfunktioner.

Tjeckien: FAB SLS 24 – dyrksäker 5-stift och skivcylinder med stort antal kombinationer. FAB 1576/7B – motståndskraftigt utanpåliggande lås i en- och flerpunktsutförande. FAB 2035 – ny industrilåscylinder med brett användningsområde. SKODA lock sets – såväl mekaniska som elektroniska.

VingCard: PowerSafe – säkerhetsskåp för hotell avsett för moderna persondatorer med laddningsmöjlighet. Y2K – ny mjukvara och uppgradering för hotellåsinstallationer. A-series – säkerhetsskåp för mellanklasshotell med användarlogg.

Produkter i ständig utveckling

Mycket har hänt under de senaste 100 åren, inte minst de senaste fem åren. Nya produkter tillkommer för att möta den nya tidens förändrade säkerhetsbehov och de traditionella produkterna förbättras steg för steg för att kunna erbjuda nya funktioner.

Behovet av att ge service till den installerade basen är en av låsbranschens viktigaste uppgifter. Eftermarknadsförsäljningen uppgår ofta till mer än halva säljvolymen. Detta ställer krav på en låstillverkare att i befintliga dörrar med existerande håltagning kunna byta ut låsprodukter som kanske är 30 år gamla mot nya med motsvarande eller uppgraderade funktioner.

Mekaniska lås, låssystem och tillbehör

Låscylindrar är ett viktigt område där ASSA ABLOY har en stark ställning i många länder. Låscylindern, eller oftare låssystemet, som byggs upp av låscylindrar med helt individuell funktion är grundstenen i alla säkerhetssystem. Även om låscylindrarna till sin yttre form är sig lika sedan decennier, har funktionaliteten utvecklats kraftigt.

Flera utvecklingslinjer har följts, stiftcylindrar, skivcylindrar, sidskenor, stjärnformiga stiftkonfigurationer, allt med ett bestämt syfte. Varje konstruktion syftar till att skapa stora variationsmöjligheter för att på så sätt kunna erbjuda varje kund ett unikt låssystem. Genom patenterade nycklar skapas högre säkerhet då nyckeln bara kan dupliceras hos en auktoriserad återförsäljare.

Genom en kombination av mekanisk och elektronisk kod kan säkerhetsnivån höjas ytterligare. En borttappad nyckel kan härigenom enkelt koda ut systemet och utgör inte längre samma säkerhetsrisk.

Låskistor finns för många olika dörrtyper beroende på material, tjocklek m.m. Kraven varierar beroende på säkerhetsbehovet och dörrens användningsområde, ytterdörr, kontorsdörr, branddörr m.m. Där särskilt stora krav ställs på skydd mot intrång blir olika former av flerpunktslåsnings allt vanligare. Sådana lås som har flera samtidigt manövrerbara låskistor för utanpåliggande eller infälld montering, är redan vanliga i exempelvis Storbritannien, Frankrike och i USAs storstäder, men används i växande grad även i många andra länder. Flerpunktslåsnings är ett viktigt tillväxtområde för ASSA ABLOY.

Hänglås säljs dels till konsumentmarknaden dels till professionella kunder, bland annat militär och teleoperatörer, där krav ställs på att hänglåset skall ha hög säkerhetsnivå och kunna utgöra en del av ett låssystem.

Beslagsprodukter och säkerhetsdörrar

Gångjärn måste hålla samma höga säkerhetsnivå som lås och cylindrar. En säker öppning skall ses som en helhet. Dörr- och fönsterbeslagning, trycken, täckplåtar, dekorativa beslag runt lås är en naturlig del av ett komplett säkerhetssortiment.

Dörr- och fönsterindustrin är i de flesta länder en viktig kund till ASSA ABLOY. Ofta ställs särskilda krav på produkternas utformning för att underlätta fabriksmonteringen. I USA har ASSA ABLOY en betydande egen tillverkning av kompletta säkerhetsdörrar.

Det räcker inte att låsa om sig för att känna sig trygg. Man måste kunna ta sig ut också i händelse av till exempel en brand. Antalet publika utrymmen är mycket stort och i takt med en växande insikt om faran med att vara "alltför låst" ökar kraven på

Sargent 8200 är framtagen för att klara de mycket höga krav på både styrka och säkerhet som finns på den amerikanska institutionella marknaden.

Elektronik används i Sargent Elektroguard och JPM Push Control för att förhindra missbruk av panikreglar.

Ståldörrar, som står emot brand, från Curries och branddörrar med träpanelering från Graham hindrar spridning av brand samtidigt som de ger tid för säker utrymning.

ASSA/Ruko och ABLOY hänglås erhålles i olika säkerhetsklasser.

säker utrymning. Funktionen kan bestå av en mekanisk panikregel, men även särskilda utrymningsbeslag med larm och tidsfördröjningar utvecklas och säljs av ASSA ABLOY världen över.

Elektromekaniska och elektroniska lås

Marknaden för passagekontroll beräknas växa med mellan 8 och 12 procent per år. Till varje dörr som ansluts till ett passersystem behövs ett elektrisk manövrerbart lås, det vill säga ett elektriskt slutbleck, ett motorlås, eller ett magnetlås.

Elektriska slutbleck är den vanligaste formen av elektriska lås och används i dörrar med hög trafik. Motoriserade lås erbjuder design- och säkerhetsmässiga fördelar och ökar kraftigt i användning. Magnetiska lås har vunnit stor framgång på den amerikanska marknaden för passagekontroll.

Fler dörrar, ökade krav på anpassning till handikappnormer och bekvämlighet skapar tillsammans ett växande behov av dörrautomatik. När man väl bevisat sin behörighet skall resten ske med automatik. Abloys slagdörrsautomatik säljs i dag på flera av ASSA ABLOYs marknader.

Industrilås

Det finns en mängd tillämpningar där lås byggs in i olika specialutrustningar, allt från klädsåp och postlådor till telefon- och spelautomater, parkeringsautomater och varuautomater. Kunden behöver en säker låscylinder, ofta med höga säkerhetskrav. Låsföretaget specificerar produkten tillsammans med tillverkaren och utformar en produkt baserad på den egna låsteknologin. I dag förekommer det allt oftare att dessa produkter uppvisar en kombination av elektronisk och mekanisk lås-

ning. Assa, Abloy och Medeco är världsledande inom detta område.

Hotellås

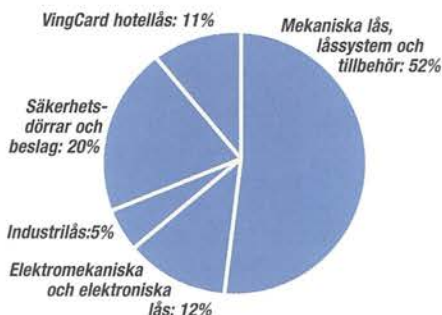
Ansvarsfrågan är viktig för hotellnäringen världen över. Att kunna erbjuda hotellgästen säker övernattning ställer höga krav på lås och nyckel- eller korthantering.

Hotellens krav på effektiv administration och integration med övriga system ökar dessutom. Hotellås är i dag en egen marknadsnisch med ett fåtal stora aktörer. VingCard inom ASSA ABLOY var först med att introducera denna typ av lås och har en världsledande position.

VingCards olika kortlåssystem erhålles i olika uppgraderingar beroende på hotellets storlek. Principen är alltid densamma; sätt in kortet - dra ut och öppna dörren.

Omsättning per produktgrupp
totalt 8 582 MSEK

Med flerpunktslås, här ett 7-punktslås från franska Vachette, erhålls både en dörrförstyvning och ett starkt intrångsskydd.

Lång tradition skapar modern säkerhet

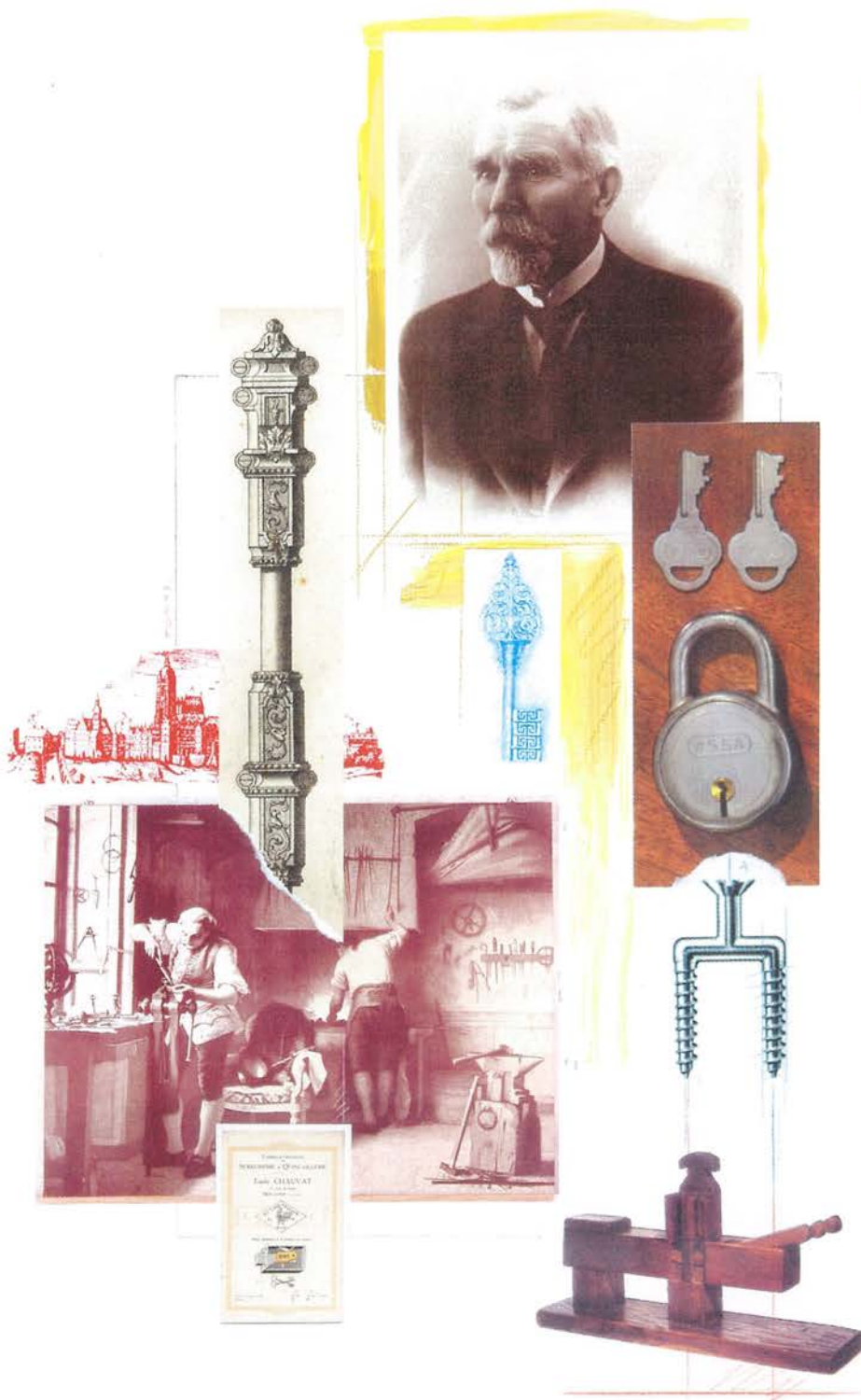
"Arbeta måste jag, annars är livet meningslöst!" Så lød den legendariske August Stenmans främsta levnadsregel. Han var industrimannen som år 1881 sådde det första fröet till det företag som idag är ASSA ABLOY. Knappt trettio år gammal lånade han pengar till en smedja i Eskilstuna. August Stenman hade under ungdomsåren varit gesäll i Europa och USA. Då lärde han sig tekniker och skapade kontakter som blev avgörande för företagets framtid.

I dag är ASSA ABLOY ett av världens ledande låsföretag med cirka 11 000 anställda i tjugosju länder. Den nuvarande organisationen bildades 1994 genom att låsverksamheterna i svenska Securitas AB och finländska Metra Oy Ab slogs ihop. I samband med det introducerades företaget på Stockholms Fondbörs.

August Stenmans nyfikenhet och entreprenöranda drev företaget framåt med stormsteg. Till en början köpte han nya maskiner, men efterhand lärde han sig själv att konstruera och bygga specialmaskiner. Inom automatikens område var han en pionjär när den första gångjärnsmaskinen installerades 1890. Vissa av hans metoder skulle förmodligen räknas som industrispionage i dag – vad sägs om att låta en av tjänstemännen ta jobb som städare hos konkurrenten så att han fick gott om tid att rita av maskinerna!

Långt innan ordet benchmarking myntats grundade Stenman vad som i dag kommit att göra ASSA ABLOY så framgångsrikt: Att inom koncernens olika företag ta del av varandras verksamheter och erfarenheter.

Finländska Abloy har också en lång historik med början 1907, då maskinmekanikern Emil Henriksson i Helsingfors uppfann skivcylindern som fortfarande är en viktig del av dagens produktutbud. Det första patentet registrerades 1919 och ett

nytt företag grundades, Ab Lukko Oy, varifrån dagens Abloy fick sitt namn.

Ab Lukko Oy kom så småningom att ingå i Wärtsilä-koncernen och under en lång rad av år byggdes produktionskapaciteten ut i Joensuu. I dag arbetar 750 människor med att tillverka bygglås, elektromekaniska lås och branddörrsystem. Det goda arbetsklimatet i det relativt glesbefolkade Joensuu belönades 1997 av det finländska arbetsmarknadsdepartementet med priset "Utmärkt arbetsgivare".

Internationalisering

ASSA Stenman förstod snabbt vikten av att synas på marknaden. Med ett stycke ironi lanserades 1967 en uppmärksammas kampanj då företaget presenterade Z-skruv, fyrkantskruv, dubbelskruv och vinkelskruv! I tidigare dagar bidrog fru Stenman till framgången genom att brodera makens initialer spegelvänt och så var namnet ASSA påfunnet.

August Stenmans lärlunge och efterträdare, Sixten Nilsson tog snabbt till sig moderna marknadsföringsmetoder som till exempel direktreklam och lyckades därigenom att expandera på världsmarknaden hemifrån. Med honom inleddes en epok som kan kännetecknas av stark intensitet på exportmarknaden. För att knyta kundkontakter reste han själv till länder i när och fjärran, och till fabriken i Eskilstuna kom det kundbesök ända från Indien, Japan och Latinamerika.

Internationaliseringen har följt ASSA ABLOY under årens lopp och i dag finns företaget representerat med egna bolag i Sverige, Finland, Norge, Danmark, Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Belgien, Rumänien, Tjeckien, Slovakien, Polen, Singapore, Mexiko och USA. Strategin är att köpa marknadsledande bolag på mogna marknader och på tillväxtmarknader sker nyetableringen med egna dotterbolag.

Från gångjärn till säkerhet

Gångjärn, lås, utrustning för nödutgångar till totala lösningar för höjd säkerhet. Så kan man enkelt sammanfatta produktutvecklingen. Många av kraven på lås har förändrats sedan starten 1881, men det viktigaste består, utifrån dagens krav utgöra en del av ett skydd för människor och egendom.

Stenmans så kallade säkerhetspyramid är ett byggbart låssystem som täcker varje tänkbar behovsnivå från bostadshus med standardmärkta nycklar till anläggningar med stora säkerhetskrav som kärnkraftsverk och försvarsanläggningar. Systemlåsen kom också att levereras till sjukhus, skolor, industrier samt fartyg. I dag är de elektromekaniska låsen starkt efterfrågade i strävan efter högre säkerhet i detaljhandeln och inom bankväsendet där längre öppettider ökar risken för kriminella angrepp.

ASSA ABLOYs medarbetare i USA kan stoltsera med låsinstallationer i byggnader som Vita Huset, Förenta Nationernas huvudkontor samt landets Högsta domstol. Efter bombattentatet mot World Trade Center 1993 blev behovet av tillförlitlig säkerhet uppenbart. Uppdraget gick till ASSA som i dag har cirka 20 000 lås installerade i byggnaderna. I USA finns tio enheter varav den äldsta, Sargent, har hela 135 år på nacken. Redan i mitten på 1800-talet var amerikanska Sargent ett gott exempel på hur trenden mot högre säkerhet utvecklades. De startade med att producera allt från skruvar till verktyg. På senare år har företaget fokuserat på lås och dörrar. I dag är Sargent ett ledande företag inom dörrlås och utrustning för nödutgångar.

År 1976 lanserades ännu en världsnöhet genom norska VingCard – enkelt omkodbara kortbaserade lås för hotell och kryssningsfartyg. Låset installerades för första

gången i världens högsta hotell vid den tidpunkten: West Inn-kedjans Peach Tree Plaza i Atlanta. I dag kan två miljoner hotellgäster i mer än 135 länder över hela världen använda det intelligenta låset som också förmedlar en trygghetskänsla eftersom den programmeras om inför varje ny hotellgäst.

Växande utbud av säkerhetstjänster

När den danska låsmedlen Rudolf Koreska startade Ruko år 1930 var produkter hårdvara, men under 1998 anammade de trenden mot högre säkerhet genom att etablera särskilda säkerhetscenter. Där erbjuder specialutbildad personal kunderna tjänster som är relaterade till företagets produkter.

Dagens europeiska ledare inom nödutgångar heter JPM och är utan tvekan det äldsta bolaget inom koncernen. JPM startades redan år 1645 av Jean Paul Maquennehen, en flamländsk urmakare. År 1970, nästan 300 år senare, kom det stora genombrottet för JPM genom lanseringen av världens första säkerhetsutrustning för nödutgångar. I dag finns både panikreglar och låshus installerade i till exempel La Defence i Paris finanskvarter.

ASSA ABLOYs marknad har härmed vuxit från enklare lås till dagens ofta mer sofistikerade säkerhetslösningar. Totalt har företaget installerat en halv miljard lås över världen.

Det har hänt en hel del under de senaste hundra åren, men utvecklingen har egentligen påverkats av samma drivkraft hela tiden: människans ökade behov av säkerhet och trygghet. Både för sig själv, sina nära och sin egendom.

Ökad samverkan mellan bolagen ger tillväxt

Försäljningen för enheterna inom den svenska organisationen uppgick under 1998 till 887 miljoner kronor (841). Det motsvarar en organisk tillväxt på 5 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 137 miljoner kronor och övrig export till 111 miljoner kronor.

ASSA ABLOYs svenska verksamhet består av bolagen Assa AB, Assa Industri AB, FIX AB, AB Fas Låsfabrik och Solid AB. De svenska enheterna har en heltäckande verksamhet över säkerhetsproduktområdet, från avancerade passersystem till byggnadsbeslag för fönster och dörrar.

Året har kännetecknats av en betydande utveckling av samverkan mellan koncernbolagen såväl i Sverige som utomlands. Strukturellt har säljorganisationerna inom byggnadslås på den så kallade projektmarknaden samordnats.

Produkter

Assa AB säljer säkerhetslösningar baserade på ett komplett program av låsprodukter till projekt- och konsumentmarknaden, som bland annat omfattar lås och beslag för fönster och dörrar. Assa Industri tillverkar och säljer beslagssystem till industriella kunder (OEM), främst gångjärn, låshus och industricylindrar där distributionen sker direkt till kunderna eller via industridistributörer. Likaså FIX arbetar med industrikunder där målgruppen främst är fönsterindustrin.

Tyngdpunkten i Solids produktprogram ligger på elektromekaniska lås. Solid arbetar med varumärkena ABLOY och SOLID. AB Fas Låsfabrik tillverkar och säljer tillägglåsning för bostäder samt lås för värdeskåp.

Under året har ett flertal nya produkter presenterats. Bland annat har FAS lanserat en ny generation tillhållarlås, Duo Proof. Assa AB har tagit fram en ny serie dörrstängare tillsammans med finländska Abloy. Dessutom har Assa lanserat en ny patenterad cylinderserie – 7000 – speciellt inriktad mot institutioner.

Assa Industri har under året utvecklat en kombination av kort- och myntlås som nått framgångar speciellt på den amerikanska marknaden. Industrilåsprogrammet har utvecklats ytterligare och innehåller nu lås med utbytbar låskärna samt lås med elektriska brytare.

Solid har i samverkan med Abloy utvecklat motorlåsfunktionen så att direkt koppling till passersystemet möjliggörs. En smartcard-läsare har tagits fram samt ett system för tvättstugebokningar i flerfamiljshus. Slutligen har FIX lanserat ett spanjolettprogram för dörrar i PVC, främst för den brittiska marknaden.

Marknad och utveckling

Efter flera år av mycket låg nybyggnation visade marknaden under året en viss ökning, dock med ojämn geografisk fördelning över Sverige. Tillväxten har i huvudsak skett i universitets och storstadsområdena. ROT- (Reparation, om- och tillbyggnad) marknaden har till någon del påverkats negativt på grund av bostadsrättsföreningarnas svaga ekonomier. En ökad uppmärksamhet kring utrymning vid nödsituationer framförallt vid brand kan noteras. ASSA ABLOYs franska dotterbolag JPM, som är ledande i Europa inom nödutrymningsbeslag, tillför här den svenska organisationen både kunskap och viktiga produkter.

Assa och Solid samordnar sina säljorga-

nisationer för att öka effektiviteten i säljarbetet. Det nya dörrstängarprogrammet, som har utvecklats tillsammans med Abloy, och en god tillväxt inom elektromekanikområdet förväntas bidra till en fortsatt positiv utveckling av försäljningen under 1999. FAS har utvecklats väl under året och befast sin marknadsledande position. ASSA Industri och FIX som huvudsakligen är aktiva inom OEM- (Original Equipment Manufacturer) området påverkades negativt av den pågående strukturprocessen av svensk/nordisk snickeriindustri. Denna process förväntas fortskrida under 1999 liksom exportmarknadsandelen väntas utvecklas positivt.

Trenden mot högre säkerhet

I Assas i dag mer än 100-åriga historia är det samma grundfunktion som gäller, då som nu, att på ett tidsenligt sätt medverka till att skapa säkerhet. När Assa 1945 lanserade den första låscylindern med stift var det ett resultat av ett ökat behov av säkerhet som uppkom i kölvattnet av ett stigande välstånd och en alltmer förslagen kriminalitet. Samma sanning gäller i dag när Assa lanserar den nya 7000-cylindern, tillverkad med extrem precision med samverkande spärrelement, dyrkskyddade stift, specialkomponenter för att hindra attack med borr och brytverktyg samt ett patentskydd som hindrar illegal kopiering av nyckeln.

Det är vår uppgift att, tillsammans med såväl brottsförebyggande organisationer och myndigheter som räddningstjänsten, analysera, förstå och tillse att det alltid finns produkter på marknaden för morgondagens behov.

Ingående enheter

Assa AB

Mekaniska och elektromekaniska låsprodukter.
VD: Hans Johansson.

Assa Industri AB

Låshus, gångjärn och skåplås med inriktning mot industrikunder.
VD: Hans Johansson.

AB FAS Låsfabrik

Marknadsledare för tillhållarlås.
VD: Ulf Petersson.

FIX AB

Spanjoletter och beslag.
VD: Stellan Svensson.

Solid AB

Passersystem och elektriska slutbleck.
VD: Håkan Wolgast.

Övriga bolag som ingår i den svenska organisationen är

Assa Portuguesa LDA,

Assa Balt Ltd. (Ingår ej i nedanstående tabell)

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	887	841	750	745	696
Medelantal anställda	834	844	799	779	856

Omsättning per produktgrupp

Trend mot högre kvalitet ökar efterfrågan

Försäljningen för enheterna inom den finländska organisationen uppgick till 811 miljoner kronor (744) under året, vilket motsvarar en organisk tillväxt på 8 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 198 miljoner kronor och övrig export till 125 miljoner kronor.

ASSA ABLOYs verksamhet i Finland bedrivs via Abloy Oy. Under varumärkena ABLOY och PRIMO tillverkas och säljs bland annat mekaniska och elektromekaniska lås, dörrstängare, brandlåssystem, handtag och beslagsprodukter.

Produkter

Abloy Oy lanserade under året en rad nya produkter såväl på den inhemska som på exportmarknaden. Högsäkerhetscyllindern ABLOY EXEC har vidareutvecklats och försäljningen steg på de viktigaste exportmarknaderna. Likaså skedde en fortsatt utveckling av de intelligenta ABLOY EXEC ID-produkterna.

Den nya fabriken för tillverkning av dörrstängare, för i första hand den amerikanska marknaden har under året tagits i full drift. Projektet har varit mycket framgångsrikt och tillverkningen bidrar nu till Abloys vinsttillväxt. Produktportföljen har vidare kompletterats med en serie högkvalitativa dörrstängare för den europeiska marknaden. Dessa introducerades under hösten på den svenska marknaden. Vidare har under året ett nytt dörrstängarprogram för branddörrar lanserats såväl på hemmamarknaden som på vissa exportmarknader.

Efterfrågan ökar kontinuerligt på ABLOYs elektromekaniska lås med olika typer av nätverkskopplingar.

Marknad och utveckling

Efterfrågan på produkter med allt högre kvalitet och säkerhet har ökat i betydelse under de senaste åren i Finland. Detta har speciellt visat sig i den ökande försäljningen av ABLOYs dörrstängarsystem och dyrare mässingsprodukter.

Abloy är världens ledande produktutvecklare och tillverkare inom elektromekanisk låsteknologi. Under 1998 har detta område haft en god utveckling.

Den starka inhemska tillväxten som påbörjades redan under slutet av 1997 fortsatte även under början av 1998 men avtog något under den senare delen av året. Som en förklaring till den något lägre efterfrågan under den senare delen av 1998 kan nämnas den osäkerhet vilken uppstod bland industrikunder som en följd av turbulensen i Ryssland. Tillsammans med den osäkerhet som uppstod i Asien kom Abloys exportförsäljning att påverkas negativt under andra delen av 1998, men sammantaget var dock 1998 ett gott år även för exporten.

Abloys unika ställning som leverantör av industrilås till telekommunikationsföretag gav fortsatta framgångar under året, och kontrakt på nya marknader såsom Mexiko och Sydafrika erhöles. Försäljningen av såväl industri- som hänglås ökade i flera länder, bland annat i Polen och USA. Bland de mer betydelsefulla kontrakten under året märks avtalet med Washington DC gällande lås för parke-

ringsautomater. Inom dörrstängare mer än tredubblades produktionen jämfört med året innan, där USA, England och Skandinavien stod för den största ökningen.

Nya potentiella marknader är Indien och Kina där Abloy nu stärker sin närvaro med lansering av produkter genom ASSA ABLOYs säljbolag i Singapore och Hongkong.

1999 väntas ge en fortsatt positiv utveckling där kunderna efterfrågar allt högre säkerhet, bättre kvalitet och nya lösningar.

Trenden mot högre säkerhet

Hela 90-talet har präglats av kundernas ökade efterfrågan på högre säkerhet. I dag märks den utvecklingen genom den nya fokuseringen på integrerade låssystem med både hög säkerhet och användarvänlighet. Tidigare har privata hemlås endast koncentrerats kring ytterdörren. Det här innebär nya utmaningar när finländarna i allt större utsträckning efterfrågar system som även inkluderar fönsterlås.

En ökad användning av passerkontrollsystem och dörrautomatik har skapat en stark tillväxt för elektromekaniska lås såväl på den finska marknaden som på export. Andra marknadssegment som visar särskilt god tillväxt är detaljhandel och bankväsende, där längre öppettider och ökad kriminalitet skapat efterfrågan på tidslås av olika slag.

Ingående enheter

Abloy Oy

Låscylindrar, mekaniska och elektromekaniska lås, dörrstängare och beslag.

VD: Matti Virtaala.

Abloy Oy – affärsområden:

Byggnadslås – AO-chef Kari Mononen.

Industrilås – AO-chef Jouni Pitko.

Elektromekaniska lås – AO-chef Matti Ahola.

Byggsbeslag – AO-chef Kyösti Sormunen.

Dörrstängare – AO-chef Markku Kuivalainen.

Abloy Oy Eesti Filiaal

Marknadsför och säljer Abloys produkter.

Chef: Ahti Ovaskainen.

Abloy Security Pty. Ltd., Australien

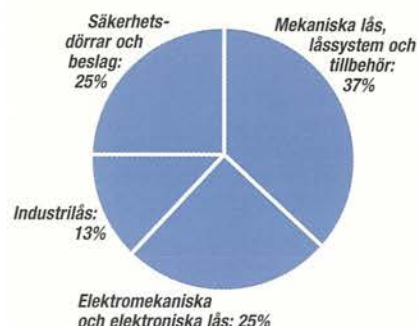
Marknadsför och säljer produkter från Abloy.

VD: Joe Lahoud.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	811	744	620	642	545
Medelantal anställda	970	905	849	844	998

Omsättning per produktgrupp

Intern fusion stärker marknadsledande position

Försäljningen för enheterna inom den norska organisationen uppgick under 1998 till 513 miljoner kronor (531). Det motsvarar en organisk tillväxt på 5 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 30 miljoner kronor och övrig export till 29 miljoner kronor.

Den norska verksamheten består dels av TrioVing a.s som tillverkar och säljer säkerhetsprodukter främst mot den inhemska projekt- och konsumentmarknaden, dels Grorud Industrier a.s som huvudsakligen tillverkar beslagsprodukter för OEM-marknaderna. Beslut har tagits om att fusionera Grorud med TrioVing. Låsgruppen är ytterligare ett företag som ingår i den norska organisationen. Gruppen innefattar ett antal viktiga återförsäljare av säkerhetsprodukter från i första hand TrioVing. Låsgruppen har under året sålt två enheter i Hamar och Bergen.

Produkter

TrioVing är det ledande varumärket på den norska låsmarknaden. Bolaget arbetar med en bred produktportfölj som omfattar såväl egna som koncernprodukter med syfte att erbjuda helhetslösningar för slutkunden.

Grorud tillverkar beslag för dörrar och fönster och har bland annat ett brett sortiment av så kallade snap-in-gångjärn, som förenklar monteringen av dörrar på arbetsplatsen. Under året lanserades nya varianter av snap-in-produkter, som

bland annat ska förhindra klämskador.

Under året har all zinkgjutning överförs till Grorud från de övriga norska enheterna samt viss del av den svenska volymen.

Marknad och utveckling

Byggaktiviteten har varit hög under året men kom att mattas under fjärde kvartalet som en följd av turbulensen i den norska ekonomin. Flera stora projekt såsom Norges nya flygplats Gardemoen och det nya Rikshospitalet, har eller kommer att avslutas inom snar framtid. Härigenom förskjuts marknaden mot mindre projekt och ROT (Reparation, om- och tillbyggnad) med betoning på industri och kontorsfastigheter där behovet av säkerhetsprodukter är speciellt markant.

Grorud har under 1998 haft en negativ utveckling som en följd av att två betydande exportkunder i USA respektive Japan efterfrågat betydligt lägre volymer. Fusionen mellan TrioVing och Grorud förväntas ge klara fördelar vad gäller marknadsbearbetning samt lägre administrativa kostnader.

Låsgruppen har under året avyttrat två låssmedsrörelser till köpare som strukturellt kunnat samordna med egna verksamheter i syfte att ge en mer heltäckande service vad gäller säkerhetsprodukter och installation. Låsgruppen kommer fortsättningsvis att vara en pådrivande faktor i den norska låssmedsmarknaden vad gäller utbudet av produkter och tjänster med allt högre säkerhetsinnehåll.

Trenden mot högre säkerhet

Den norska marknaden har under ett antal år utvecklats svagare än övriga Norden vad gäller högsäkerhetsorienterade produkter. I och med den framgångsrika sammanslagningen mellan TrioVing och MöllerUndal introducerades en strategi med fokus på ökad säkerhet som förväntas leda till fortsatt god tillväxt på den norska marknaden. Utvecklingen av TrioVing säkerhetscenter är en viktig del i denna strategi. Låsgruppens enheter utgör en pådrivande faktor i utvecklingen av detta koncept. Den under 1997 introducerade TrioVing Twin cylindern har under 1998 utvecklats mycket bra och har tagit betydande marknadsandelar. Twin är ett produktprogram av högsta säkerhetsklass som svarar väl upp mot framtidens krav på patenterad nyckelkontroll och högt skydd mot åverkan och manipulation.

Samordningen mellan Grorud och TrioVing möjliggör förbättrade förutsättningar för att utveckla produkter med allt högre säkerhetskrav för leverans till dörr- och fönsterindustrin.

Ingående enheter

Grorud Industrier a.s.*

Tillverkar beslag för dörrar och fönster.

VD: Tore Glenne.

Låsgruppen a.s

Säljer och marknadsför lås och beslag.

VD: Björn Haugsvaer.

TrioVing a.s.*

Totalleverantör av lås och säkerhetsprodukter på den norska marknaden.

VD: Tor-Arne Jensen.

* Grorud kommer under 1999 fusioneras in i TrioVing.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	513	531	346	235	232
Medelantal anställda	503	531	413	272	271

Omsättning per produktgrupp

Satsning på hög säkerhet ökar marknadsandel

Försäljningen för enheterna inom den danska organisationen uppgick under 1998 till 301 miljoner kronor (288). Det motsvarar en organisk tillväxt på 3 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 27 miljoner kronor och övrig export till 37 miljoner kronor.

ASSA ABLOYs verksamhet i Danmark baseras på A/S Rukos egentillverkade produkter. Utöver det tillkommer produkter från koncernbolag i andra länder, som till exempel Assa, Abloy, FIX och VingCard. Dessa produkters försäljning ökar samtidigt som Ruko stärkt sin position ytterligare under året.

Produkter

Rukos huvudsakliga tillverkning är koncentrerad till lås och cylindrar, speciellt huvudnyckelsystem med hög säkerhet. Försäljningen av elektromekaniska lås har under året ökat i betydelse.

Under 1998 har Ruko köpt rättigheter till mjukvaruprogrammen Superlock och Keybank. Dessa program, som används till beräkningar för huvudnyckelsystem, säljs nu som Rukos programvara A2 Software, såväl för den inhemska marknaden som på exportmarknaden. Programvaran möjliggör att på ett enkelt sätt beräkna optimala säkerhetslösningar

för större organisationer och skapa en god ordning över nycklar ingående i ett huvudnyckelsystem.

Dotterbolaget Ruko Service A/S, med tre regionalkontor runt om i Danmark, sköter om eftermarknaden. OEM- (Original Equipment Manufacturer) försäljning till den danska dörr- och fönsterindustrin av koncernprodukter sker via dotterbolaget FIX A/S.

Ruko har utvecklat ett nytt rostfritt beslagsprogram med superellipsen som grundform, under varumärket FUNXION. Denna beslagserie kommer att distribueras genom lokala ASSA ABLOY-bolag världen över.

Marknad och utveckling

Den danska byggmarknaden har under året utvecklats relativt långsamt, men Ruko har behållit sin höga marknadsandel. Under våren genomfördes en landsomfattande strejk, som varade i två veckor. Detta ledde till ett visst försäljningstapp.

Under 1998 har ett stort arbete lagts ner på att införa en ny samarbetsform med danska låssmeder, med inriktning mot ökad försäljning av högsäkerhetscylindrar och därtill relaterade produkter. Som ett led i detta samarbete har ett antal så kallade Ruko Säkerhetscenter etablerats. Dessa Säkerhetscenter har personal som speciellt utbildats för att kunna sälja och erbjuda tjänster relaterade till gruppens mekaniska och elektromekaniska produkter samt passagekontroll.

Genom Rukos nära samarbete med grossister och återförsäljare och de ovan angivna aktiviteterna förväntas en fortsatt god tillväxt och en bibehållen stark marknadsställning.

Det breddade produktsortimentet inom FIX A/S har omsättningsmässigt visat sig lyckosamt. På grund av att försäljningen sker i kommission kommer merparten av tillväxten att synas i de tillverkande enheterna i Sverige och Norge.

Trenden mot högre säkerhet

Redan när Ruko grundades 1930 av låssmeden Rudolf Koreska var verksamheten koncentrerad till säkerhetslås och cylindrar. Rudolf Koreska som var en visionär förstod tidigt betydelsen av information och utbildning för att öka förståelsen i marknaden av säkerhetsprodukter och dess behov. Redan 1941 utgav han en bok om hur man monterade lås på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Denna tradition uppehålls även idag med Rukos sortiment av högsäkerhetsprodukter samt den utveckling som sker i distributionsledet bland annat genom Rukos Säkerhetscenter. Nästa generation av Rukos mest avancerade säkerhetscylindrar, Combisortimentet, är färdigutvecklat och står redo för marknadsanslag i början av 1999.

Ingående enheter

A/S Ruko

Totalleverantör av lås och säkerhetsprodukter på den danska marknaden.

VD: Carl Trock.

Fix A/S

Säljer ASSA ABLOY-produkter till den danska dörr- och fönsterindustrin.

VD: Keld Madsen.

Ruko Service A/S

Levererar efterservice på låssystem.

VD: Carl Trock.

ASSA-Ruko Sicherheitssysteme GmbH

Marknadsför och säljer Assas och Rukos program av låsprodukter på den tyska marknaden.

VD: Svend Mølgaard Petersen.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	301	288	268	284	233
Medelantal anställda	320	327	318	301	299

Omsättning per produktgrupp

Kostnadsjakt ger resultat på svag marknad

Försäljningen för enheterna inom den tyska organisationen uppgick under 1998 till 583 miljoner kronor (533). Det motsvarar en negativ organisk tillväxt på 1 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 0,9 miljoner kronor och övrig export till 146 miljoner kronor.

Basen för ASSA ABLOYs verksamhet i Tyskland är IKON AG, som grundades år 1926, tidigare känt som Zeiss IKON AG. Bolaget har ett genuint kunnande inom tillverkning av högkvalitativ finmekanik och är teknisk föregångare. Förutom låsprodukter har bolaget tidigare tillverkat bland annat kameror, optik och mätinstrument under varumärket Zeiss IKON. I dag är IKONs tillverkning koncentrerad till låscylindrar och låssystem. IKON har utvecklats till Tysklands ledande leverantör av avancerade systemlösningar.

Till IKON-gruppen hör också BAB IKON GmbH och Wilhelm Dörrenhaus GmbH samt tre säljbolag, Duperay S.A. i Belgien, Ambouw B.V i Nederländerna och IKON Cully S.A i Schweiz.

Produkter

IKON har under årens lopp levererat ett stort antal låssystem. Utökningar, service och förnyelse av dessa låssystem utgör mer än två tredjedelar av omsättningen. Basen i produktsortimentet är kompletta låssystem. Andra områden är elektromekaniska låsprodukter, industricylindrar och produkter för passersystem. Förnyelse och

service samt behovet av att öka säkerheten växer stadigt.

Dotterbolaget BAB IKON GmbH's fabrik i Potsdam tillverkar låscylindrar. Wilhelm Dörrenhaus GmbH i Heiligenhaus utanför Düsseldorf som tillverkar låskistor förvärvades i början av 1998. Integreringen av Wilhelm Dörrenhaus GmbH medför synergier inom marknad och administration samtidigt som IKONs produktsortiment breddas till ett mer komplett paket. Ett betydande arbete har under året lagts ned på att omorganisera bolaget till en modern produktionsanläggning. Detta har bland annat inneburit utsortering av olönsamma produkter och införande av enklare arbetsflöden i syfte att ge ökad kundservice och effektivare produktion.

Marknad och utveckling

Nybyggnationen i Tyskland har under de senaste åren efter den höga aktiviteten tiden efter återföreningen avtagit. Underskottet i den offentliga förvaltningen har minskat de offentliga investeringarna samt subventionerna till byggsektorn. IKON är i första hand koncentrerat till avancerade system vilka huvudsakligen efterfrågas av större organisationer och offentlig förvaltning, ett segment som visat svag utveckling.

Under de senaste åren har IKON-gruppen kraftigt satsat på att förkorta leveranstiden och att öka leveranssäkerheten. IKON är nu marknadens mest flexibla leverantör med de kortaste leveranstiderna.

Hårt arbete med att sänka kostnaderna och att göra verksamheten effektivare har varit mycket framgångsrikt. IKON-gruppens lönsamhet har avsevärt förbättrats jämfört med föregående år trots en svag marknad. Resultatförbättringen väntas fortsätta. Fortsatt satsning på produktutveckling och marknadsföring med den förbättrade leveransservicen förväntas förstärka IKONs ställning ytterligare.

Den fragmenterade tyska marknaden torde gå mot en strukturomvandling under de närmaste åren. Koncernen avser att spela en aktiv roll i denna process.

Trenden mot högre säkerhet

Låsstandards- och säkerhetsnivåerna i de tyskspråkiga länderna i Europa har utvecklats till en mycket hög nivå. Avancerade låssystem utnyttjas hos ett stort antal företag och privatpersoner. Den tyska DIN (Deutsche Industri Norm) standarden har högt ställda krav på säkerhetsprodukter. Från ett flertal leverantörer kommer varje år nya och allt säkrare produkter ut på marknaden. IKON är den ledande utvecklaren och leverantören av låssystem och cylindrar. Med sin stora installerade bas av lås har IKON en särställning i den tyska eftermarknaden.

Nya mekaniska lösningar och framförallt kombinationen av elektronik och mekaniska lås erbjuder nya intressanta lösningar som svarar mot de ökande säkerhetsbehoven. IKON satsar allt mer på utveckling, produktion och marknadsföring av nya och säkrare produkter.

Ingående enheter

IKON AG Präzisionstechnik

Tillverkar och säljer främst högsäkerhetscylindrar och avancerade låssystem.

VD: Eero Leskinen.

BAB-IKON GmbH Schliesstechnik

Tillverkar och säljer huvudsakligen mindre låssystem och standardiserade serieprodukter.

VD: Eero Leskinen.

Wilhelm Dörrenhaus GmbH

Tillverkar och säljer standard- och speciallåsistor främst för trädörrar.

VD: Eero Leskinen och Dietger Dörrenhaus.

Ambouw B.V.

Marknadsför och säljer lås och byggnadsbeslag på den nederländska marknaden.

VD: Bernd Zierleyn.

Dupéray S.A

Marknadsför och säljer ett komplett program av låsprodukter och beslag främst från IKON på den belgiska marknaden.

VD: Frans Quix.

IKON Cully S.A

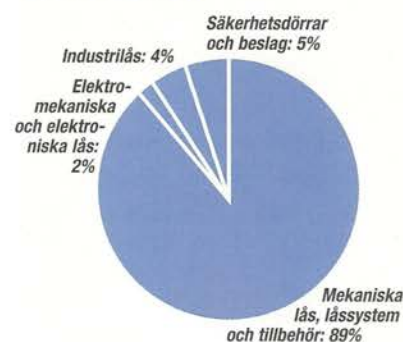
Marknadsför och säljer IKONs och BAB-IKONs produkter på den schweiziska marknaden.

VD: Ugo Zanolari.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	583	533	501	574	569
Medelantal anställda	771	697	717	817	964

Omsättning per produktgrupp

Nya säljkanaler och ökade säkerhetskrav skapar tillväxt

Försäljningen för enheterna inom den brittiska organisationen uppgick under 1998 till 266 miljoner kronor (236), vilket innebär en organisk tillväxt på 7 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 3 miljoner kronor och övrig export till 17 miljoner kronor.

ASSA ABLOYs verksamhet i Storbritannien bedrivs genom de tre bolagen Assa Ltd, Abloy Security Ltd och Grorud Industries Ltd. Verksamheten fokuseras främst mot kunder med högre säkerhetskrav såsom skolor, sjukhus, offentliga inrättningar, storföretag och militären. Försäljningen sker genom specialiserade återförsäljare av säkerhetssystem, byggprodukt-distributörer och direkt till industrikunder.

ASSA etablerades redan 1946 genom ett säljkontor i London. Den nuvarande verksamheten är förlagd till Croydon utanför London, där ASSA Ltd bildades 1986. Abloy Ltd etablerades 1982 som ett säljbolag till det finska Abloy Oy. Verksamheten bedrivs från Watford norr om London. Grorud startade en tillverkningsenhet 1959 för träbearbetningsverktyg i Storbritannien. Den nuvarande verksamheten tillkom 1988 i Consette Co. Durham.

Produkter

De viktigaste produkterna är mekaniska och elektromekaniska lås, passersystem, hänglås, industrilås och fönsterlås. Utrymningsbeslag är ett annat produktområde som ökar i betydelse.

ASSA och Abloy säljer i huvudsak produkter ifrån andra koncernbolag och saknar egen tillverkning. Grorud däremot har egen tillverkning och är i första hand leverantör till brittisk fönster- och dörr-industri.

Marknad och utveckling

Tillväxten i den brittiska byggmarknaden generellt har under 1998 varit stark, även om en stagnation kunnat noteras mot slutet av året. De samlade offentliga utgifterna har hållits tillbaka, men mer pengar har slussats till hälsovård och utbildning – betydande marknadssegment för ASSA och Abloy.

Under året har ASSA ABLOYs brittiska bolag tagit hem en rad viktiga kontrakt. Bland dessa märks totalkontraktet med Wales Stadsbibliotek, vilket avspeglar en växande ambition inom byggbranschen att samla alla produkter från en och samma leverantör. En ökad försäljningsaktivitet märktes också i samband med uppgraderingen av Skottlands skolbyggnader med fokusering på utrymningssystem, handtag, cylindrar och gångjärn.

Under året har en genomgång startats med syfte att rensa ut olönsamma produkter från respektive bolags sortiment.

Trenden mot högre säkerhet

Trenden mot högre säkerhet och bättre kvalitet på den brittiska marknaden syns framför allt inom den institutionella och offentliga byggmarknaden, vars efterfrågan ökar alltmer. Trenden är bland annat ett resultat av den brittiska regeringens Latham-rapport, som visar på betydelsen av att fokusera på ett byggnadsprojekts livstidskostnad i stället för enbart de initie- eller byggkostnaderna. Det här gynnar leverantörer av kvalitetsprodukter, såsom ASSA ABLOY-gruppen.

Rätten att reproducera tidigare patenterade nycklar har inneburit en lägre säkerhetsnivå. Som en följd av detta har trenden mot kvalitetsprodukter med fullt patent-skydd förstärkts.

Ingående enheter

Abloy Security Ltd

Marknadsför och säljer i huvudsak elektro-mekaniska lås, hänglås och industrilås från Abloy.
VD: Robin Rice.

ASSA Ltd

Marknadsför och säljer ett komplett program av låsprodukter från Assa, Ruko och SOLID.
VD: Duncan Horton.

Grorud Industries Ltd

Marknadsför och säljer dörr- och fönsterbeslag.
VD: Björn Mønster.

Abloy Security Ltd, Irland

Marknadsför och säljer Abloys produkter på Irland.
VD: Robin Rice.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	266	236	168	252	146
Medelantal anställda	132	147	131	108	104

Omsättning per produktgrupp

Krav på utrymningssäkerhet skapar tillväxt

Försäljningen för enheterna inom den franska och belgiska organisationen uppgick under 1998 till 1504 miljoner kronor (844). Det motsvarar en organisk tillväxt på 3 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 3 miljoner kronor och övrig export till 226 miljoner kronor.

ASSA ABLOYs verksamhet i Frankrike består av bolagen JPM, Laperche, Vachette och Bezault. I Belgien finns låsproducenten Litto. Bolagen har alla en gammal tradition. JPM är äldst och grundades redan 1645 av urmakaren Jean Paul Maquennehen som startade en låsfabrik 200 kilometer nordost om Paris.

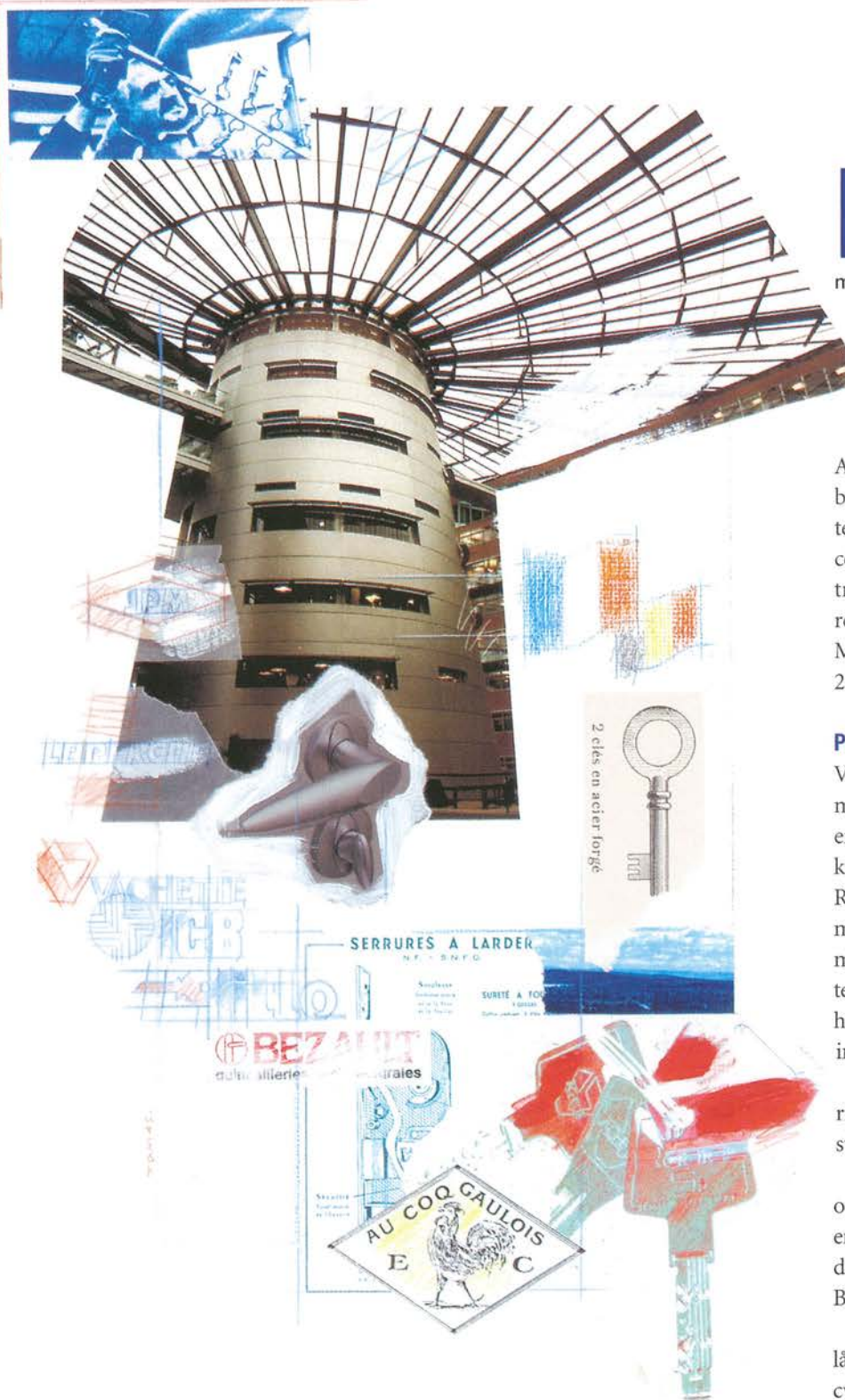
Produkter

Vachette är i dag ledande på den franska marknaden för låscylindrar, med allt från enkla standardiserade modeller till högsäkerhetscylindrar. Vachettes spjutspets är Radial-modellen – en så kallad multistiftsmodell med mycket hög säkerhet och många kombinationsmöjligheter. Vachette tillverkar också bland mycket annat låshus, panikreglar, utrymningsbeslag, industrilås, hänglås och möbellås.

Bezault, som grundades 1870, är Frankrikes ledande tillverkare av dörr- och fönsterbeslag.

JPM är Europaledande på panikreglar och utrymningsbeslag och spelar därför en stor roll i framtagandet av europastandarder för detta växande produktområde. Bolaget tillverkar även lås och låscylindrar.

Laperche tillverkar elektromekaniska lås, infällda och utanpåliggande lås samt cylindrar. Bolaget är mest känt för sina

högkvalitativa flerpunktslås.

Belgiska Littos tillverkning är huvudsakligen inriktad mot säkerhetscylindrar och innerdörrlås för den belgiska marknaden där bolaget har en ledande position. Varumärket Litto är välkänt på den belgiska marknaden och förknippas med god kvalitet.

Marknad och utveckling

De franska enheterna fick en bra start på 1998. Det första halvåret utvecklades betydligt bättre jämfört med samma period 1997. Under tredje kvartalet var omsättningen lägre än föregående år. Fjärde kvartalet innebar dock en återhämtning.

Den största enheten, Vachette, ökade under året sin marknadsandel på den inhemska marknaden. Nya produktlanseringar i slutet av året väntas bidra till kommande års tillväxt.

JPM har på ett bra sätt kunnat utnyttja den växande franska marknaden under 1998 och därmed brutit trenden från de senaste årens stagnerande volymer. Produktområdet panikreglar visar särskilt god tillväxt, speciellt på exportmarknaderna. Denna tillväxt förväntas fortsätta inte minst mot bakgrund av de nya exportkanaler som öppnats för JPM inom ASSA ABLOY.

Likaså Bezault har stärkt sin position under året och exporten till övriga koncernbolag har ökat betydligt.

Laperche prioriteringar under året koncentrerades till produktivitetsförbättringar, vilket resulterat i kortare leveranstider och lägre lagerkostnader. Den förlustskapande ICB-verksamheten, med produkter

för styrning av nödutgångar, avyttrades under början av 1999. Den avyttrade verksamhetens omsättning uppgick till 23 miljoner franc.

För Litto har 1998 präglats av kvalitetsarbete. Under året blev bolaget certifierat enligt kvalitetssystemet ISO 9001. Tillväxt skedde framför allt inom området huvudnyckelsystem.

Inom samtliga enheter har en utrensning startats av olönsamma och icke låsrelaterade produkter. Detta har till viss del påverkat omsättningen för året. Arbetet kommer att fortsätta under 1999 och förväntas tillsammans med ICB-avyttringen att påverka omsättningen med 20-25 miljoner franc.

Trenden mot högre säkerhet

Efterfrågan på kvalitet och säkerhet tillsammans med ett ökat behov av bättre användarvänlighet är fortsatt stor. Den ökade fokuseringen bland institutioner i allt fler länder på säkra nödutgångar i offentliga lokaler har lett till en ständigt ökad efterfrågan på panikreglar och utrymningsbeslag. Vachette och JPM är de dominerande på denna marknad och redan 1970 tog JPM fram världens första utrymningsbeslag.

I Belgien har Litto vidtagit egna åtgärder för att stödja trenden mot högre säkerhet. Bland annat har företaget utvecklat en ny högsäkerhetscylinder och gått ut med kampanjer för att stödja ett säkerhetsprogram för den belgiska marknaden.

Ingående enheter

ASSA ABLOY S.A. France

Moderbolaget för ASSA ABLOYs verksamhet i Frankrike.

VD och landchef: Bo Dankis.

Bezault S.A.

Tillverkar och säljer dörr- och fönsterbeslag.

VD: Michel Brassié.

JPM S.A.

Tillverkar och säljer lås, cylindrar, panikreglar och utrymningsbeslag.

VD: Claude Alemany.

Laperche S.A.

Tillverkar och säljer lås, flerpunktslås och cylindrar samt elektroniska lås.

VD: Robert Fidanza.

Vachette S.A.

Tillverkar och säljer ett omfattande produktprogram bestående av främst lås, flerpunktslås och högsäkerhetscylindrar samt panikreglar och utrymningsbeslag.

VD: Bo Dankis.

Litto n.v.

Tillverkar och säljer lås och cylindrar med inriktning på högsäkerhet.

VD: Fernand Clapdorp.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	1 504	844	-	-	-
Medelantal anställda	1 989	1 180	-	-	-

Omsättning per produktgrupp

Ökande säkerhetsbehov driver tillväxten

Försäljningen för enheterna inom den tjeckiska organisationen uppgick under 1998 till 186 miljoner kronor (68). Det motsvarar en organisk tillväxt på 11 procent.

ASSA ABLOYs tjeckiska verksamhet drivs genom FAB a.s. Gruppen består av fyra tillverkande enheter i Tjeckien och ett dotterbolag i Slovakien. Redan sedan starten 1911 har FAB varit Tjeckiens och Slovaekiens största låstillverkare och i dag rankas FAB som ett av Tjeckiens mest framgångsrika bolag i alla kategorier. Under 30-talet startade produktion av cylindrar och därtill relaterade produkter. Tillverkningen av billås – bolagets andra område – startade under 50-talet.

Produkter

FABs nuvarande sortimentet omfattar byggnadslås (cylindrar, låshus, utanpåliggande lås), industrilås, hänglås, kabellås och billås. Under året lanserade FAB flera nya produkter för högre säkerhetskrav, bland annat nya typer av industrilås och dörrlås.

En speciell produktionsenhet tillverkar billås. Kraven från bilfabrikanter skiljer sig från andra kunder, speciellt genom de tekniska kraven på produkterna, kvalitetskontroll och leveranssystem integrerade med senare delar i produktionskedjan hos bilfabrikanten, så kallad Just-In-Time. Elektronikinslaget i billås blir allt mer tydligt där så kallade transponders utgör en viktig del. En viktig order under 1998 var kontraktet för tillverkning av låsen till den nya Skoda-modellen Octavia.

Marknad och utveckling

Trots den fallande ekonomiska aktiviteten i Tjeckien under året, med en nedgång i bland annat byggsektorn, lyckades FAB öka försäljningen med 11 procent. En viktig orsak är en ökad efterfrågan på säkrare lås. Men även den ökande försäljningen till Skoda har haft stor betydelse.

FAB lyckades under 1998 få in en rad nya kunder och kontrakt. Den enskilt största och viktigaste ordern var från Tjeckiens dominerande teleoperatör, SPT Telecom.

Sammantaget ser utsikterna för 1999 goda ut. En återhämtning i den tjeckiska ekonomin utgör givetvis en viktig faktor.

Trenden mot högre säkerhet

Kriminaliteten i Tjeckien har de senaste åren ökat stadigt. Trenden har lett till ett ökat säkerhetstänkande bland kunderna. Det har bland annat märkts av genom den ökande aktiviteten bland försäkringsbolagen vilket innebär större krav på kunderna och deras lås.

Under året har ASSA ABLOY och FAB beslutat att öppna ett försäljningsbolag i Prag, i syfte att på ett bättre sätt ta tillvara på de krav som ställs på leverantörer av lås till nybyggnation. Detta görs genom projektförsäljning. Det ökade säkerhetstänkandet till följd av den ökande kriminaliteten väntas också ge en försäljningstillväxt av huvudnyckelsystem och andra högsäkerhetsprodukter.

Ingående enheter

FAB a.s.

Tillverkar byggnadslås och mekaniska säkerhetsprodukter.
VD: Zdenek Remes.

FAB Dhoulaves

– tillverkar billås.

FAB-Kostele nad Orlici

– tillverkar hänglås och kabellås.

FAB-Sedlilov

– tillverkar elektroniska tillbehör och möbellås.

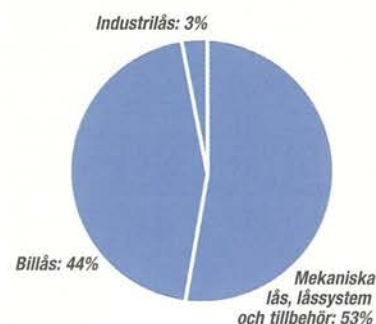
FAB SLOVAKIA s.r.o.

– tillverkar elektroniska tillbehör och möbellås.
VD: Jaroslav Holzer.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	186	68	-	-	-
Medelantal anställda	892	385	-	-	-

Omsättning per produktgrupp

Viktiga förvärv ger breddad produktbas

Försäljningen för enheterna inom den amerikanska organisationen uppgick under 1998 till 2 916 miljoner kronor (2 402). Det motsvarar en organisk tillväxt på 9 procent.

Exporten till koncernbolag i andra länder uppgick till 13 miljoner kronor och övrig export till 149 miljoner kronor.

ASSA ABLOY är näst störst på den nordamerikanska marknaden.

I verksamheten ingår sedan tidigare sju bolag: ASSA, Arrow, Abloy, Sargent, Curries, Graham och McKinney. Dessutom har under året ytterligare bolag förvärvats.

ASSA Inc. inriktar sig på högsäkerhetscylindrar, Arrow Lock tillverkar främst mekaniska lås och låscylindrar medan Abloy Security i första hand är fokuserad mot industrilås.

Sargent, Curries, Graham och McKinney är främst inriktade på att med ett komplett sortiment av lås och låsprodukter samt stål- och trädörrar uppfylla kraven från den kommersiella och institutionella marknaden.

Positionen har stärkts genom ett antal förvärv under året. Under första halvåret 1998 köptes Medeco Security Lock, USAs ledande bolag på högsäkerhetscylindrar, som konsoliderades i verksamheten från och med första juli. Senare under året förvärvades det ledande företaget på magnetiska lås, Securitron Magnalock.

Båda dessa förvärv är viktiga ur strategisk synvinkel och visar god tillväxt i takt med ökande säkerhetskrav. Medeco har vidare en omfattande försäljning i Kanada. Genom att dessutom Abloy Canada, Abloys oberoende distributör sedan trettio år, förvärvats under hösten har koncernens ställning på den kanadensiska marknaden väsentligt förstärkts.

En annan viktig händelse, som bland annat stärker ASSA ABLOYs närvaro i New York-området, är köpet av New England Lock & Hardware Company där bland annat rättigheterna till de legendariska Segal-produkterna ingår.

Sammantaget har de fyra företagsköpen tillsammans med en fortsatt tillväxt inom de tidigare enheterna, stärkt ASSA ABLOYs position ytterligare på den nordamerikanska marknaden. Dessutom har distributionsnätet breddats genom de nytillkomna företagen.

Produkter

De genomförda företagsköpen har medfört en breddad produktbas, men även de befintliga företagen har lanserat en rad nya framgångsrika produkter.

Köpet av Medeco Security Lock har tillfört koncernen ett brett spektra av högkvalitativa produkter. Deras låscylindrar för dörrar och industrilåsapplikationer har bägge en marknadsledande position på den amerikanska marknaden. Dess-

utom ingår elektromekaniska och högsäkerhetslås i deras produktprogram.

Securitron är, förutom vad gäller magnetlås, marknadsledande på elektroniska utrymningssystem. De är också stora inom bland annat säkerhetsströmbrytare.

Sargents introduktion av det i Finland tillverkade dörrstängarprogrammet för den nordamerikanska marknaden, har varit mycket framgångsrik. Tillsammans med Arrow har Sargent dessutom utvecklat och introducerat ett nytt cylindriskt lås. Andra nya produkter är till exempel ett innovativt utrymningssystem för dubbel-dörrar, elektromekaniska cylindriska lås, trepunktslås liksom ett automatiskt dörröppnarsystem.

Graham har under året modifierat hela sitt produktprogram och kan nu erbjuda ett komplett program av högkvalitetsdörrar för den krävande institutionsmarknaden.

De bägge bolagen Curries och McKinney har samtidigt utvecklat sina respektive ståldörr- och gångjärnsprodukter.

Marknad och utveckling

Generellt utvecklades den amerikanska verksamheten positivt under 1998. Första halvåret hade en extremt stark inledning följt av en nedgång under det andra kvartalet. Det andra halvåret uppvisade en betydligt stabilare utveckling även om till-

växten var något lägre än under motsvarande period 1997.

För Abloy har fokuseringen mot den industriella marknaden fortsatt. Ett antal nischmarknader har utvecklats ytterligare och tillväxten väntas fortgå även under 1999. ASSA har behållit sin position som tillverkare av högsäkerhetsprodukter på dörrlåsmarknaden där ytterligare inbrytningar gjorts mot institutionella kunder.

Curries har förbättrat sitt redan goda resultat ytterligare under året. Ledtiderna i produktionen har kortats ned betydligt genom förändringar i orderplaneringen. De kortare ledtiderna har också bidragit till att minska lagerkostnaderna.

Efter ett år med 34 procents försäljningstillväxt (1997) har Grahams försäljning ökat med 27 procent under 1998, vilket har lett till ökade marknadsandelar. Årets tillväxt fick extra skjuts av det komplett nya programmet av trädörrar som lanserades i början av året. Även McKinneys försäljning steg kraftigt för andra året i rad. Detta trots en ökad konkurrens på marknaden. Under året har McKinneys verksamhet konsoliderats med systerbolaget Sargent, vilket inneburit att de bägge bolagen fått samma ledning.

De senaste årens omstrukturering av Sargent har gett resultat under 1998. Verksamheten har fått en större fokusering kring de individuella produktlinjerna, cylindriska lås, "låshus-lås", panikreglar

och dörrstängare. Omstruktureringen har medfört kortare ledtider, högre effektivitet, bättre kvalitet och bättre förutsättningar för produktutveckling. Framför allt det senare har lett till att en rad nya produkter lanserats under året – en utveckling som väntas hålla i sig under 1999.

De nyinköpta företagen Medeco och Securiton har uppvisat en positiv utveckling sedan de kom in i koncernen. Medeco har en rad intressanta produkter för den industriella låsindustrin på gång för lansering under 1999, bland annat lås för parkeringsmätare och mynttelefoner. Securitons tillväxt fortsatte under året och nya produkter väntas stödja en ytterligare snabbare tillväxt framöver. Securitons breda distributionsnät kommer också att kunna erbjuda de andra koncernbolagens produkter en större kundbas.

Sammantaget väntas ASSA ABLOYs amerikanska verksamhet visa fortsatt tillväxt under 1999, även om den sannolikt inte blir lika hög som under de senaste två åren.

Trenden mot högre säkerhet

När Mr Segal år 1912 introducerade "Jimmy proof-låset" på dörrmarknaden i New York var det ett stort steg mot ett ökat säkerhetstänkande. Polisman som han var hade han erfarenhet av hur inbrotten såg ut. Även om förutsättningarna i princip är desamma i dag så ställer dagens verklighet

andra krav, men den ger också nya möjligheter.

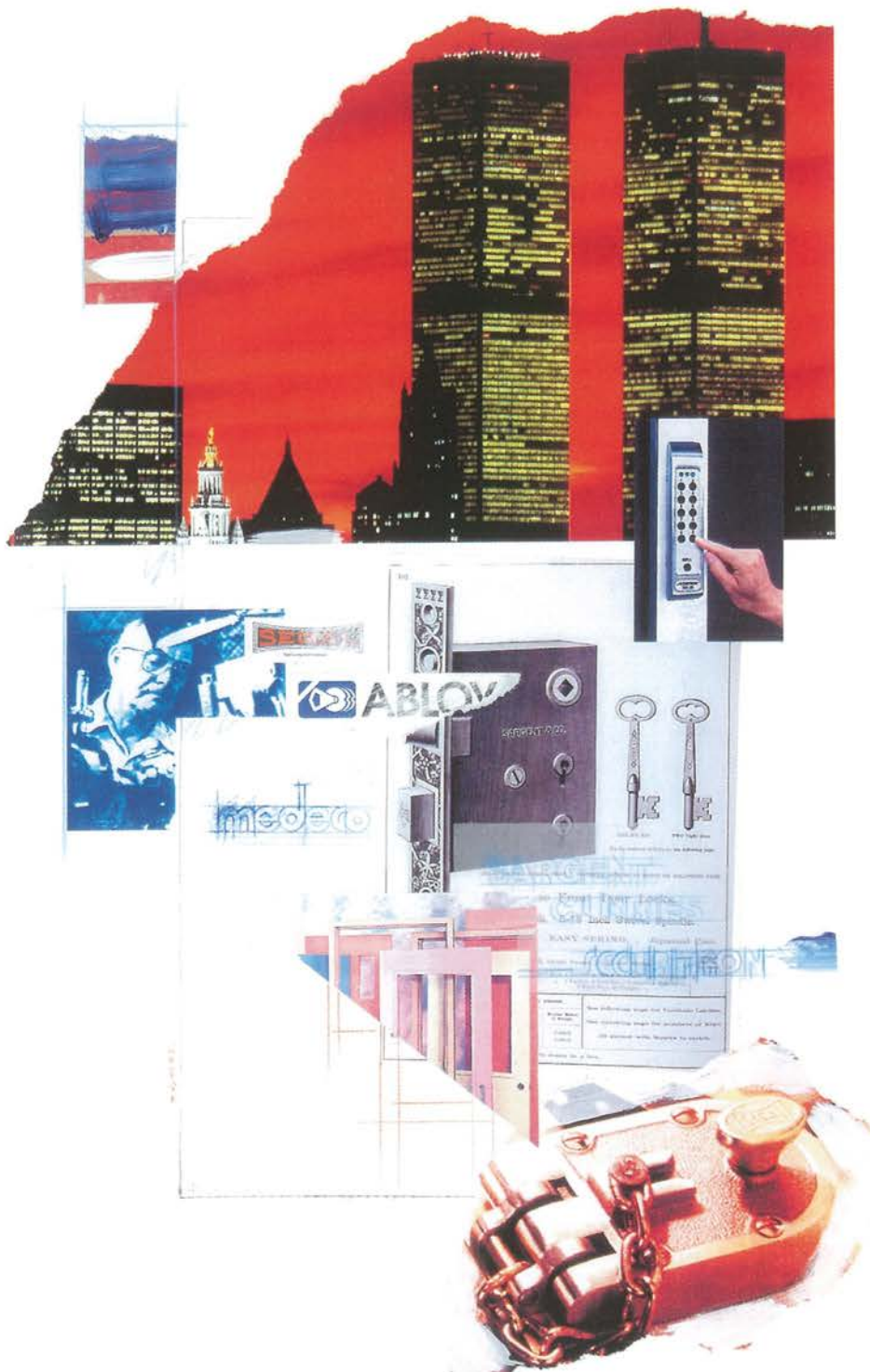
Genombrottet för elektromekaniska lås har skapat en unik möjlighet att förena hög säkerhet med användarvänlighet. Med det ökade behovet av säkerhet ändras förutsättningarna för hela dörrmarknaden och låsindustrin. Och ASSA ABLOY står väl rustat.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	2 916	2 402	1 872	284	289
Medelantal anställda	2 715	2 406	2 450	311	319

Omsättning per produktgrupp

Ingående enheter

ASSA ABLOY Inc.

Moderbolaget för ASSA ABLOYs verksamhet i USA.
VD och landchef i USA: *Clas Thelin.*

Abloy Security, Inc.

– är aktivt på marknaden för industrilås.
VD: *Charles E Armstrong.*

Arrow Lock Manufacturing Co Inc

Mekaniska lås och låscylindrar med fokus på eftermarknad och nordöstra USA.
VD: *Henrik Hall*

ASSA Inc.

– har en ledande ställning inom högsäkerhetssegmentet.
VD: *Henrik Hall.*

Curries Co.

– tillverkar säkerhetsdörrar och -karmar i stål.
VD: *Jerry N Currie.*

ESSEX Industries, Inc.

Gemensam försäljningsorganisation för Curries, Graham, McKinney och Sargent.
Vice VD Försäljning och Marknadsföring: *Joseph J Hynds.*

Graham Manufacturing Corp.

– tillverkar säkerhetsdörrar i trä.
VD: *Jerry N Currie.*

McKinney Products Co.

– tillverkar ett brett och heltäckande sortiment av gångjärn.
VD: *Thanasis Molokotos.*

Medeco Security Locks, Inc.

Marknadsledare när det gäller högsäkerhetslås och låssystem för såväl dörrar som industriella applikationer.
VD: *Bernd-Dieter Wempfen.*

NEL Corporation

– med huvudinriktning på marknadsförsäljning och försäljning av utanpåliggande säkerhetslås för bostäder under varumärket SEGAL.
Försäljningschef: *James Egan.*

Sargent Manufacturing Co., Inc.

– med inriktning på mekaniska lås, cylindersystem, panikreglar, elektromekaniska låsprodukter och dörrstängare.
VD: *Thanasis Molokotos.*

Securitron Magnalock Corp.

– har en marknadsledande ställning när det gäller magnetlås och andra elektromekaniska låsprodukter.
VD: *Robert Cook.*

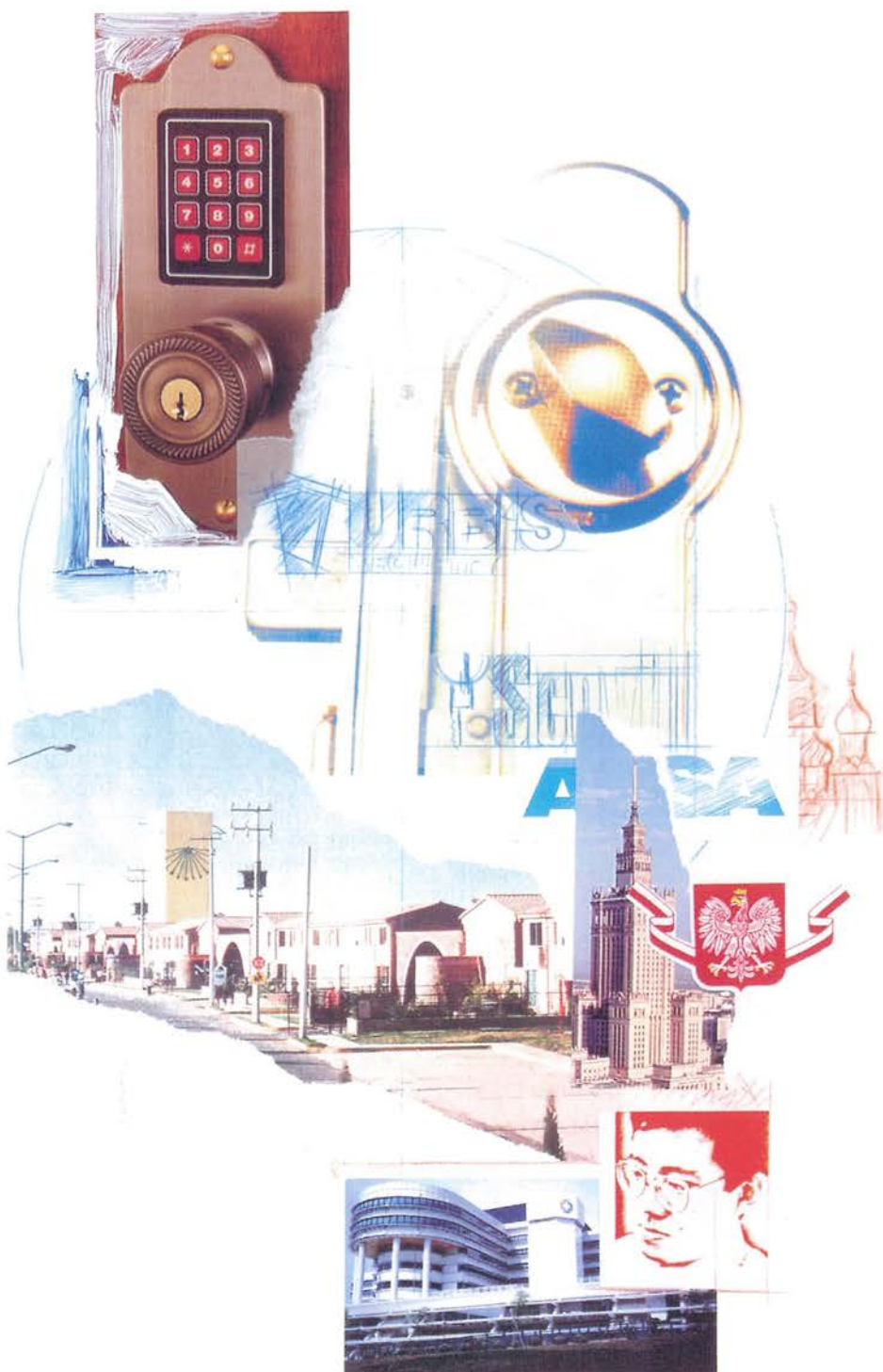
Abloy Canada, Inc.

– marknadsför och säljer Abloys produkter i Kanada.
Chef: *Alan Heany.*

ASSA ABLOY Canada Ltd.

– marknadsför och säljer Sargents respektive Medecos produkter i Kanada.
Chef: *Greg M Erwin.*

Utsikterna för tillväxt fortsatt goda

Försäljningen för enheterna på de nya marknaderna, Asien, Mexiko, Rumänien, Polen och Baltikum, uppgick under 1998 till 264 miljoner kronor.

ASIEN

Koncernens försäljning i Asien exklusive VingCard uppgick till 47 miljoner kronor, en ökning med 32 procent jämfört med föregående år trots krisen i området.

ASSA ABLOYs huvudkontor i regionen etablerades i januari 1996 med säte i Singapore. Genom förvärven 1997 av bolagen Secureware International Pte och Abloy Security Pte Ltd i Singapore respektive årets köp av distributören Precise Security Ltd i Hongkong har en bra plattform skapats för koncernens försäljning i området.

ASSA ABLOYs försäljning inriktas i första hand på låsprodukter till kommersiella verksamheter och institutioner. Dessutom är bank-, olje- och telekomindustrin viktiga industrilåskunder. Dessa kundkategorier har i mindre omfattning än många andra påverkats av den ekonomiska tillbakagången i regionen.

Den starka ekonomiska tillväxten i Kina kommer sannolikt att mattas av något. Utsikterna för fortsatt tillväxt i Kina och Taiwan bedöms ändå som goda. Efterfrågan på högre säkerhet växer från både kommersiella och institutionella kunder i takt med ökande värden. Allt fler kunder både kräver och har råd med låssystem av bra kvalitet och med hög säkerhet.

Det finns en ökad medvetenhet i riktning mot högre säkerhet i hela Sydostasien, vilket skapar förutsättningar för fortsatt god tillväxt. Efterfrågan ökar på säkra värdetransporter, skydd av militära installationer, telekommunikationsutrustning och andra känsliga och värdefulla produkter. Bland kunderna finns bland andra storföretag som Ericsson, Nokia, Cisco och Singapore Airlines.

MEXIKO

Scovill Locks grundades 1958 som en monteringsfabrik åt amerikanska Schlage Lock. Under året har ASSA ABLOY förvärvat 49 procent med option att förvärva resterande 51 procent inom en treårsperiod. Scovill Locks tillverkar en rad olika låstyper, både rörformiga och cylindriska. Dessutom tillverkas bland annat dörrenglar, entrélås samt elektroniska hotellås.

Scovill Locks har sedan 20 år en ledande position på den mexikanska marknaden för dörrlås. Omsättningen för helåret 1998 uppgick till 130 miljoner kronor. En stor kundbas och starka varumärken har lett till att företaget kunnat leda utvecklingen vad gäller nya produkter.

Scovill Locks har utvecklat speciella produkter för varje marknadssegment, från enkla billiga lås för låginkomsttagare till mer högkvalitativa lås för mer välbeställda kunder. Scovill räknar med att marknaden är mogen för ASSA ABLOYs nya högsäkerhetsprodukter.

Kriminaliteten i Mexiko ökar stadigt, speciellt i storstäderna där närmare 50 procent av Mexikos 100 miljoner invånare bor. Scovill Locks jobbar därför hårt med att introducera fler högsäkerhetslås på marknaden. Införlivandet i ASSA ABLOY-koncernen kommer att underlätta lanseeringen av nya produkter. Bolaget ger gruppen tillgång till en kostnadseffektiv produktionsenhet inom NAFTA och nära USA, en av ASSA ABLOY-gruppens största marknader.

RUMÄNIEN

ASSA ABLOY har verkat på den rumänska marknaden sedan 1996 med varumärkena Assa, Abloy och VingCard. Den 1 maj i år köptes den statsägda lokala tillverkaren Urbis, som har cirka 60 procent av marknaden. Omsättningen för helåret 1998 uppgick till 50 miljoner kronor.

ASSA ABLOY Romania säljer framför

allt produkter tillverkade av koncernbolag i andra länder. Urbis genomgår för närvarande en omfattande utveckling av såväl produktionsmetoder som produkter och marknadsföring. Utvecklingsarbetet utförs till största delen med befintlig ledningspersonal.

Den rumänska ekonomin har fortsatt stora problem. Huvuddelen av industrin är omodern och ett omfattande privatiseringsprogram är under genomförande.

Rumäniens bostäder samt institutioner har ett stort upprustningsbehov. Vilket förväntas leda till en avsevärd byggaktivitet under de närmaste åren.

De rumänska enheterna uppvisade en god tillväxt under 1998 och utvecklingen 1999 väntas bli fortsatt god.

POLEN

ASSA ABLOYs verksamhet i Polen består av Assa-Solid Poland. Bolaget är ledande på den polska högsäkerhetsmarknaden, och omsatte under året 6 miljoner kronor. Tillväxten är stark och under året har dessutom agenturerna för Abloys och Bodas produkter övertagits, vilket väntas öka försäljningen ytterligare under 1999.

Exempel på stora projekt är låssystem till Warszawas största kontorsfastighet Epstein och Europas största universitetsbibliotek University Library.

BALTIKUM

Koncernens verksamhet i Baltikum drivs via de svenska respektive finländska exportorganisationernas kontor i området. Försäljningen uppgick till 30,5 miljoner kronor 1998. Krisen i Ryssland har påverkat även de baltiska länderna, vilket resulterat i en något lägre tillväxttakt för låsförsäljningen.

Ingående enheter

ASIEN

ASSA ABLOY Pte Ltd

VD: Lennart Robertsson.

MEXIKO

Scovill Locks, S.A. DE C.V.

VD: Roberto Lebrija Castilla.

RUMÄNIEN

Urbis Security S.r.l.

VD: Jerry Pull.

ASSA ABLOY Romania S.r.l.

Landchef: Hans Johansson.

POLEN

Assa Solid Poland Spz.o.o

VD: Danuta Zielecka.

ASSA ABLOY Poland Spz.o.o

Landchef: Hans Johansson.

Samordnad försäljning ger betydande synergivinster

Försäljningen inom enheterna för VingCard uppgick under 1998 till 952 miljoner kronor (794). Det motsvarar en organisk tillväxt på 8 procent.

Norska VingCard är världsledande på låssystem för hotellmarknaden. 1997 införlivades Elsafe International i rörelsen. Elsafes verksamhet består av tillverkning och försäljning av digitala kassaskåp för hotell.

Köpet av Elsafe, som har cirka halva världsmarknaden, kompletterar och förstärker VingCards marknadsledande position på säkerhetssystem för hotell. Samordning av försäljning och service mellan de bägge bolagen ger betydande synergieffekter.

Produkter

VingCard utvecklar, tillverkar och säljer låssystem och kassaskåp med hög säkerhet för hotell och kryssningsfartyg. Under 1998 passerades 2 miljoner installerade VingCard-lås och 500 000 Elsafe-kassaskåp. Totalt finns cirka fyra miljoner hotellrum med elektroniska lås vilket ger VingCard en världsmarknadsandel på cirka 50 procent. Kunderna finns representerade i 133 länder världen över.

Affärsfilosofin bygger på kortlås med magnetband som lätt omkodas för varje ny hotellgäst. Även de digitala kassaskåpen kodas om för varje ny gäst. VingCards flaggskepp de senaste åren har

varit check-in-terminalen VingCard Vision. Arbetsstationen är lättbegriplig och användarvänlig för hotellpersonalen med hjälp av en touchscreen. Vid behov ger det inbyggda modemmet tillträde On-Line till VingCards 24-timmarsservice. Mjukvaran ger dessutom möjligheten och flexibiliteten att integrera denna mot andra mjukvarusystem inom samma hotell.

VingCard-produkten är unik i att den utgör en helintegrerad elektromekanisk låsprodukt utan behov av fast kommunikation med en centralenhet, med kodbäraren i form av magnetkortet.

Marknad

VingCards försäljning inom Europa, Mellanöstern och Afrika samt mot den marina sektorn hade en stark utveckling under 1998. Den amerikanska marknaden utvecklades väl under 1998, medan Asienmarknaden föll tillbaka på grund av den finansiella krisen inom området.

Potentialen för ytterligare tillväxt är fortsatt stor. I dag finns det ungefär 13 miljoner hotellrum världen över. Man beräknar en tillväxt under de närmaste åren på uppemot två miljoner nya hotellrum. I fyra miljoner av dessa finns kortlås installerade varav hälften med VingCard-produkter. Både existerande kunder, i form av uppgraderingar, och hotell med gamla traditionella lås finns bland den potentiella nyförsäljningen.

Omstruktureringen av fabriken i Moss, Norge har förbättrat effektiviteten i produktflödet och samtidigt lyft servicenivån. Likaså har den ökade fokuseringen på eftermarknaden återbetalat sig genom större kundnytta och högre vinst.

En ny kundgrupp har tillkommit bland universiteten och tillhörande universitetsbostäder. Denna boform där studenterna lever i separata rum i stora komplex påminner i stor grad om vanliga hotell. En speciell enhet, VingCard Persona, har inrättats för denna marknad.

Trenden mot högre säkerhet

1976 uppfann VingCard det omkodningsbara kortlåset och löste därmed ett av hotellverksamhetens största säkerhetsproblem – nycklar på drift. VingCards affärsidé har ända sedan dess gått hand i hand med trenden mot högre säkerhet inom hotellvärlden. Var än människor sover ska de känna sig säkra och etablerandet av VingCard Persona är ytterligare ett steg i den riktningen.

Samtidigt har behovet av att skydda värdeföremål som hotellgästen innehar såsom pass, pengar men även bärbara personatorer ökat. Här kan Elsafes kassaskåp ge ett effektivt och bekvämt skydd.

Ingående enheter

VingCard a.s

Världsledande inom hotellsäkerhet.
VD och chef för VingCard Gruppen: Åke Sund.

Elsafe International a.s

Världsledande inom digitala kassaskåp för hotellrum.
VD: Alvin Berg.

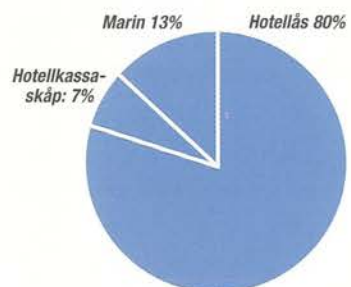
VingCard dotterbolag:

Brasilien, VD: Rune Venås.
England, VD: Howard Witt.
Frankrike, VD: Christian Henon.
Japan, VD: Yoshimi Tsutaki.
Kanada, VD: Larry Cechet.
Singapore, VD: Fred Johansson.
Spanien, VD: Jorge Garcia Martinez.
Thailand, VD: Phonlavit Manchakra.
Tyskland, VD: Ansgar Frische.
USA, VingCard Inc, VD: Terje Aasen.

Utveckling

MSEK	1998	1997	1996	1995	1994
Omsättning	952	794	681	525	446
Medelantal anställda	669	605	623	558	449

Omsättning per produktgrupp

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE:

ASSA ABLOY AB (publ org.nr. 556059-3575) årsredovisning innehåller koncernens redovisning för verksamhetsåret 1 januari-31 december 1998.

Ägarförhållande

ASSA ABLOYs huvudägare är Metra Oy Ab (24,9% av kapitalet och 35,4% av rösterna), Investment AB Latour/SÅKI (10,2% av kapitalet och 19,5% av rösterna) och Melker Schörling (4,2% av kapitalet och 5,5% av rösterna), vilka i styrelsen representeras av Georg Ehrnrooth och Ole Johansson, Gustaf Douglas och Melker Schörling.

Företagets ledning

Styrelsen beslutar om koncernens övergripande strategi, förvärv av företag och fast egendom. I övrigt ansvarar styrelsen för koncernens organisation och förvaltning enligt Aktiebolagslagen. Under 1998 har en arbetsordning för styrelsen utarbetats.

Styrelsen består av sju ledamöter och två arbetstagarrepresentanter samt två arbetstagaruppleanter. Styrelsen sammanträder minst fyra gånger per år, varav minst ett möte med ett besök i och fördjupad genomgång av ett verksamhetsland. Under 1998 har styrelsen sammanträtt vid fem tillfällen.

Revisorerna deltar vid styrelsens årliga bokslutsmöte och någon speciell revisionskommitté finns därför inte utsedd.

Koncernens ledningsgrupp består av tretton personer. Inom ledningsgruppen finns ett fördelat geografiskt ansvar i syfte att erhålla snabba och korta beslutsvägar. Koncernen eftersträvar en platt och enkel organisation varför stor vikt läggs vid en

decentralisering av beslutsprocessen.

I den årliga budgetprocessen sätter styrelsen och koncernens ledningsgrupp ramarna för verksamheten samtidigt som grunden läggs för en stark decentralisering av koncernens verksamhet. Den gemensamma finans- och redovisningspolicyn sätter ramarna för finansiell styrning och uppföljning.

Viktiga händelser

Koncernsamordning. Benchmarkingen mellan de olika enheterna har givit resultat i ökad produktivitet och sänkta kostnader. Samordningen mellan de olika enheterna inom koncernen har fortsatt under året, med en ökad grad av koncerninterna affärer. Ett antal koncerngemensamma projekt har genomförts under året.

Förvärv. Koncernens strategi innebärande förvärv i mogna marknader har under 1998 inneburit förvärv av totalt nio nya bolag, vilka sammantaget förväntas öka försäljningen med cirka 700 MSEK i helårstakt. Förvärven har ökat koncernens goodwill med 705 MSEK och koncernens goodwillavskrivningar med cirka 37 MSEK per år. Generellt har inga reserveringar gjorts för omstruktureringskostnader i samband med förvärven.

De i Europa genomförda förvärven har skett i Tyskland, Polen respektive Rumänien. Sammantagen köpeskilling uppgår till 67 MSEK och goodwill om 5 MSEK uppkommer. Avskrivningstiden för den uppkomna goodwillen uppgår till 15 år.

I januari 1998 förvärvades Wilhelm Dörrenhaus GmbH., Tysklands näst största låshustillverkare. Bolagets omsättning uppgick till 45 MSEK under 1998. Förvärvet är ett steg mot ett bredare produktpro-

gram för den tyska marknaden.

ASSA-Solid Poland Ltd. i Warszawa förvärvades i januari 1998. Bolaget har verkat som Assas och Solids agent i flera år och omsätter 6 MSEK.

I april förvärvades Rumäniens ledande låstillverkare Urbis med en marknadsandel på 60%. Omsättningen uppgick under året 1998 till 50 MSEK.

Det i Asien genomförda förvärvet har skett i Hongkong. Köpeskilling uppgår till 2 MSEK och en goodwill om 1 MSEK uppkommer. Avskrivningstiden för den uppkomna goodwillen uppgår till 10 år.

Precise Security Supplies (FarEast) Ltd förvärvades i januari 1998 genom det nybildade ASSA ABLOY Ltd Hongkong. Bolaget har verkat som Sargents agent i Hongkong sedan flera år och omsättningen för 1998 uppgick till 8,0 MSEK.

De i Nordamerika genomförda förvärven har skett i Mexiko, USA respektive Kanada. Sammantagen köpeskilling uppgår till 917 MSEK och en goodwill om 699 MSEK uppkommer. Avskrivningstiden för den uppkomna goodwillen uppgår till 20 respektive 10 år.

Under april förvärvades 49% av Cerrajeras Scovill i Mexiko. Scovill är en av landets tre ledande låstillverkare. Med förvärvet följer en plattform för export till stora delar av Latinamerika. Vidare ingår Mexiko i NAFTA (frihandelsområde), vilket ger gruppen en kostnadseffektiv produktionsenhet nära den viktiga amerikanska marknaden. ASSA ABLOY har en option på att förvärva resterande 51% av aktierna enligt en formel baserad på företagets lönsamhetsutveckling. Bolagets omsättning 1998 uppgick till cirka 130 MSEK. Bolaget konsolideras enligt kapitalandelsmetoden.

Förvärvet av Medeco genomfördes 1 juli. Bolaget är USAs ledande tillverkare av mekaniska högsäkerhetscylindrar för såväl dörrar som telefonautomater, spelautomater och parkeringsautomater. Bolaget har också en betydande ställning inom utveckling och tillverkning av elektromekaniska låssystem. Medeco har varit ledande inom högsäkerhet i mer än 20 år och har därmed en stor installerad bas som genererar mer än hälften av försäljningen.

Förvärv 1998, MSEK

Datum	Händelse	Bolag	Land	Huvudverksamhet	Ungefärlig försäljning
1998-11	Förvärv	ABLOY Canada	Kanada	Distribution	15
1998-10	Förvärv	New England L&H	USA	Lås	16
1998-10	Förvärv	Securitron Magnalock	USA	Magnetlås	150
1998-07	Förvärv	Medeco	USA	Högsäkerhetscylindrar	400
1998-05	Förvärv	Scovill (49%)	Mexiko	Lås (100%)	130
1998-04	Förvärv	Urbis	Rumänien	Lås	50
1998-01	Förvärv	ASSA-Solid Poland	Polen	Distribution	6
1998-01	Förvärv	Precise Security Supplies	Hongkong	Distribution	8
1998-01	Förvärv	Dörrenhaus	Tyskland	Låshus	45

ASSA ABLOY har en ledande ställning på den amerikanska låsmarknaden. Genom förvärvet av Medeco kommer koncernen att få tillgång till det ledande cylindermärket i USA och därmed stärka produktprogrammet till nybyggnationsmarknaden. Dessutom kommer Medecos installerade bas att stärka ASSA ABLOYs ställning på eftermarknaden och skapa möjligheter för ytterligare försäljning av låsprodukter genom det goda samarbetet med låssmeder som Medeco byggt upp under åren.

Medeco ligger i Salem, Virginia och har cirka 500 anställda. Tillverkningen är i hög grad automatiserad och företaget har god lönsamhet. Omsättningen uppgick under helåret 1998 till cirka 400 MSEK.

Securitron Magnalock är USAs ledande tillverkare av magnetiska lås och elektroniska panikreglar. Förvärvet av Securitron innebär ett viktigt komplement till koncernen, då det adderar en betydelsefull grupp av elektromekaniska låsprodukter

samtidigt som det öppnar nya distributionskanaler för dessa produkter i allmänhet. Marknaden för elektromekaniska låsprodukter är ett av låsmarknadens snabbast växande segment då de bland annat utgör viktiga komponenter i alla elektroniska säkerhetssystem. Omsättningen uppgick under helåret 1998 till cirka 150 MSEK.

Under oktober har förvärv skett av New England Lock & Hardware Co, USA. Bolaget tillverkar sedan början av seklet låsprodukter under varumärket Segal, som är ett av de mest förekommande dörrlås i New York-området. Omsättningen uppgick under helåret 1998 till cirka 16 MSEK.

Abloy Canada Inc., en oberoende agent för Abloy sedan 20 år, förvärvades i november. Genom förvärvet stärker ASSA ABLOY sin position ytterligare inom hög-säkerhetssegmentet i Kanada. Omsättningen uppgick under helåret 1998 till cirka 15 MSEK.

Kommentarer till resultaträkning

Koncernens omsättning uppgick till 8 581,7 MSEK (6 968,5). Detta är en ökning med 23,1 % jämfört med 1997. För jämförbara enheter innebär detta en ökning med 5,9 % (8,2). Ökningen sammanhänger i huvudsak med volymökningar i samtliga enheter. Valutakurseffekter har påverkat omsättningen med 197,4 MSEK (379,1).

Rörelseresultatet före avskrivningar uppgick till 1 585,7 MSEK (1 168,7). Detta innebär en ökning med 35,7 % jämfört med 1997. Ökningen är främst hänförlig till förbättringar inom samtliga operativa enheter. Bruttomarginalen, beräknad som rörelseresultat före avskrivningar i förhållande till omsättningen uppgick till 18,5 % (16,8).

Koncernens resultat före goodwillavskrivningar uppgick till 1 101,3 (810,3), en ökning med 35,9 %. Rörelsemarginalen före goodwillavskrivningar uppgick till 12,8 % (11,6).

Goodwillavskrivningarna uppgick till 138,5 MSEK (103,0). Ökningen är hänförlig till förvärven under 1997 och 1998.

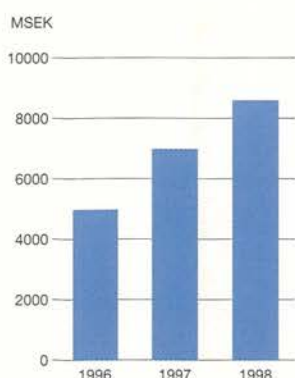
Koncernens resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgår till 748,4 MSEK (536,6). Detta innebär en ökning med 39,5 % jämfört med föregående år. Andelar i intressebolag innehåller huvudsakligen resultatet av förändringar i kapitalandelar i Keso S.A. och Scovill. Vid omräkningen av dotterbolagens resultaträkningar har valutakurseffekter påverkat koncernens resultat med 10,5 MSEK (8,1). Räntetäckningsgraden uppgick till 4,2 (3,8).

Moderbolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 2 593,9 MSEK (616,9). I resultatet ingår realisationsvinster vid koncerninterna avyttringar av aktier i dotterbolag i samband med koncernomstruktureringar till ett belopp av 2 519 MSEK.

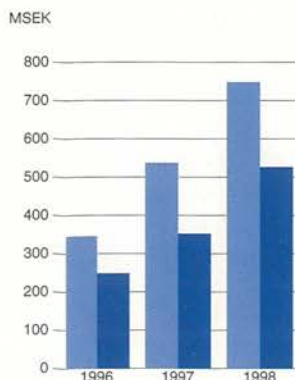
Kommentarer till kassaflödesanalys

Koncernens kassaflöde före skatt och företagsförvärv uppgick till 1 022,8 MSEK (841,3), vilket motsvarar cirka 11,9 % (12,1) av omsättningen. Rörelsekapitalet i koncernen har ökat med 71,9 MSEK

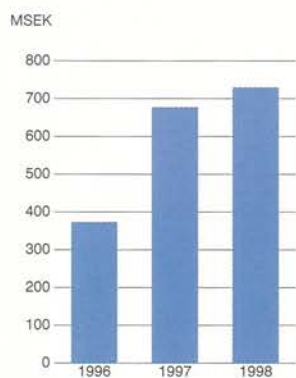
Omsättning

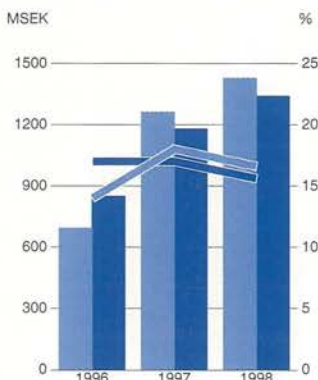
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader: ■ Årets resultat: ■

Kassaflöde efter skatt

Kundfordringar: ■ – i procent av omsättningen.
Varulager: ■ – i procent av omsättningen.

(minskning med 145,6), varav 65,8 MSEK förklaras av negativa valutakurseffekter.

Koncernens totala avskrivningar har överstigit investeringarna med 287,7 MSEK.

Utdelning för räkenskapsåret 1997 har betalats med 123,8 MSEK, vilket utgör 1,75 SEK (1,21) per aktie.

De under 1998 genomförda förvärven har till stor del betalats med koncernens intjänade kassaflöde. Totalt har förvärven påverkat nettoskuldssättningen med 1 390,0 MSEK.

Koncernens nettoskuldssättning har ökat med 795,3 MSEK (1 357,1).

Kommentarer till balansräkning

Kundfordringarna uppgick till 1 426,8 MSEK (1 261,3), vilket motsvarar 16,6 % (18,1) av omsättningen. Ökningen förklaras huvudsakligen av förvärvade kundfordringar uppgående till 81 MSEK och negativa kurseffekter på 69 MSEK.

Varulagret uppgick till 1 339,1 MSEK (1 179,2), vilket motsvarar 15,6 % (16,9) av omsättningen. Ökningen förklaras även här till största delen av förvärvat lager uppgående till 84 MSEK och negativa valutakurseffekter på 61 MSEK.

Det sysselsatta kapitalet i koncernen, beräknat som totala tillgångar minskat med icke räntebärande kortfristiga och långfristiga skulder inklusive latent skatteskuld, uppgick till 7 125,7 MSEK (5 909,0), vilket motsvarar 83,0 % (84,8) av omsättningen.

Goodwill uppgick till 2 524,3 MSEK (1 834,8). I ökningen ingår negativa kurseffekter på cirka 106 MSEK samt nytillkommen förvärvsgoodwill på cirka 705 MSEK.

Koncernens innehav av byggnader och mark uppgick till 1 347,9 MSEK (1 240,1). Direkta investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier uppgick till 335,2 MSEK (273,5). De sammanlagda avskrivningarna uppgick till 622,9 MSEK (461,4), varav avskrivningar på goodwill utgör 138,5 MSEK (103,0).

Avkastningen på sysselsatt kapital har uppgått till 15,1 procent (15,2).

Finansiering

Likvida medel uppgick till 137,8 MSEK (125,9). De likvida medlen är placerade i banker med hög kreditvärdighet. Netto-

skuldssättningen uppgick till 4 237,3 MSEK (3 442,0), varav 637,1 MSEK (555,5) utgjordes av pensionsskulder. Eget kapital uppgick till 2 715,2 MSEK (2 317,1). Soliditeten uppgick till 29,8 % (30,4). Skuldssättningsgraden, beräknad som nettoskuldssättningen dividerad med eget kapital, uppgick till 1,56 (1,49).

Räntetäckningsgraden, beräknad som resultat efter finansnetto ökat med finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader, var 4,16 (3,84). Koncernens långfristiga lånefinansiering utgörs huvudsakligen av det femåriga Multi-Currency-Revolving-Credit avtalet på maximalt 500 MUSD. Vid årsskiftet var 325 MUSD utnyttjat.

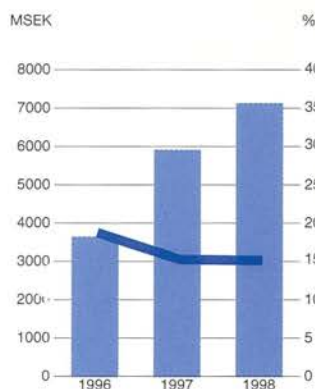
Räntebindningen är i huvudsak kort, med genomsnittliga löptider under ett år, dels mot bakgrund av att koncernens intäkter i huvudsak följer utvecklingen i respektive land, dels mot bakgrund av ett starkt kassaflöde.

Valutarisker

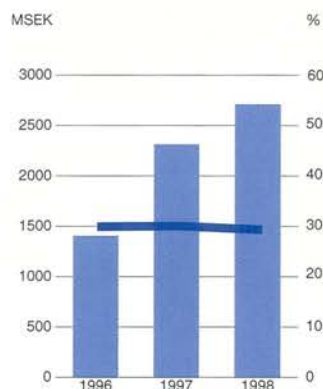
Då koncernen har verksamhet i flera länder och valutatransaktioner sker i flera olika valutor vidtas åtgärder i syfte att begränsa valutaexponeringen. Valutarisker i form av så kallad omräkningsexponering, det vill säga risken att valutakursförändringar påverkar värdet i SEK av koncernens nettotillgångar i utländska dotterbolag, begränsas genom att dotterbolagen endast lånat i lokal valuta. Dessutom upptar moderbolaget lån och terminskontrakt i valutor, så kallad equity-hedging.

Valutarisker i form av så kallad transaktionsexponering är begränsade då huvuddelen av koncernens produktion och försäljning sker inom respektive land. Den export som förekommer avser främst VingCard och de skandinaviska enheterna där USD är den dominerande valutan. Dessa exponeringar relaterade till framtida betalningsströmmar i valutor minimeras genom att dotterbolagen, för förvänta-

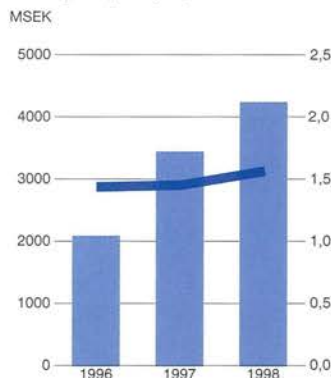
Sysselsatt kapital: ■
Avkastning på sysselsatt kapital: ■

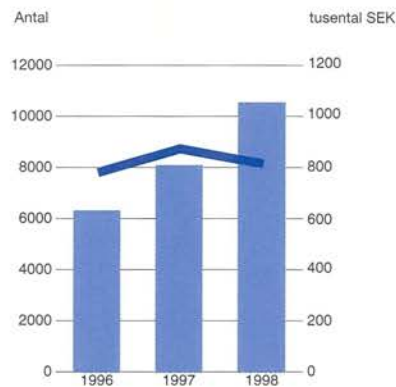
Eget kapital: ■
Soliditet: ■

Nettoskuldssättning: ■
Skuldssättningsgraden: ■ (nettoskuldssättningen / eget kapital)

Medelantal anställda: ■
Omsättning per anställd: ■

de flöden i främmande valuta, tecknar valutaterminkontrakt, huvudsakligen med koncernens internbank. Internbanken ansvarar därefter för att koncernens nettovalutaexponering minimeras.

Omräkning av de utländska dotterbolagens resultat påverkar koncernens resultat i SEK. En generell förstärkning av den svenska kronan, SEK, med 1 procent påverkar koncernens resultat negativt med cirka 4 MSEK.

Samordnad finansverksamhet

Finansverksamheten i ASSA ABLOY samordnas via en koncerngemensam internbanksfunktion, som är inriktad mot att stödja den operativa verksamheten genom att identifiera, kvantifiera samt minimera de eventuella finansiella risker som uppstår. Ansvar för att identifiera och kurssäkra transaktionsexponering åligger de olika operativa enheterna. Genom att den interna och externa finansverksamheten koncentreras till den egna internbanken, som i huvudsak bedrivs via det under året bildade dotterbolaget ASSA ABLOY Treasury S.A., Geneve, uppnås stordriftsfördelar, till exempel vad beträffar prissättning på in- och utlåning. Dessutom tillvaratas möjligheter till att matcha lokala över- och underskott mellan olika bolag och verksamhetsländer.

Skatter

Koncernens fulla skattekostnad uppgick till 212,0 MSEK (182,7), vilket motsvarar 28,3 % (34,1) av resultatet före skatt.

Koncernens betalda skatt uppgick till 222,5 MSEK (186,1), vilket motsvarar 29,7 % (34,7) av resultatet före skatt.

Personal

Medelantalet anställda uppgick till 10 545 (8 088). Ökningen sammanhänger i huvudsak med förvärven av bolagen i USA och Rumänien.

Koncernens totala lönekostnader och ersättningar, inklusive semesterersättningar, men exklusive sociala kostnader, uppgick till 2 248,8 MSEK (1 877,1).

Medelantalet anställda i moderbolaget uppgick till 15 (14).

Eurons införande

Den nya gemensamma europeiska valutan, euron, kom att införas i många av

koncernens länder den 1 januari 1999. De länder som är aktuella är främst Finland, Tyskland, Frankrike, Belgien, Holland, Spanien och Portugal. Dessa länder svarar för cirka 35 % av koncernens försäljning. Bolag i länder som inte ingår i den så kallade eurozonen, t ex Sverige, förväntas beröras då euron sannolikt kommer att användas som parallell betalningsvaluta i dessa länder.

Införandet av euron förväntas leda till minskade finansiella risker inom koncernen. ASSA ABLOY avser att när möjlighet ges övergå till redovisning i euro. Genom att Europas kapitalmarknader integreras kommer anskaffningen av finansieringsmedel att underlättas vilket minskar koncernens finansieringsrisk. Då verksamheterna i respektive land i princip har alla intäkter och kostnader i lokal valuta är valutaflödena relativt begränsade och innebär att effekterna av eurons införande blir relativt små.

År 2000-problematiken

Datorer och särskilt mikroprocessorer finns överallt i dag och ASSA ABLOY-kon-

cernen utgör inget undantag. I samband med sekelskiftet uppstår ett antal frågeställningar relaterade till mjuk- och hårdvarans möjlighet att hantera år 2000 på ett korrekt sätt. Inom koncernen har en omfattande inventering och åtgärdsplan genomförts, i syfte att säkerställa att samtliga applikationer såväl administrativa som tekniska system samt underleverantörer kan hantera problematiken.

Koncernen levererar till 80% mekaniska produkter, som inte påverkas av millennieskiftet. Bland återstående 20% elektromekaniska produkter levereras de flesta "stand alone" även om de ofta används i olika system.

Förväntningar inför 1999

Utvecklingsmöjligheterna för ASSA ABLOY är alltså betydande. Den starka positionen, den säkerhetsdrivna tillväxten, potentialen för en fortsatt effektivisering och branschens konsolidering skapar förutsättningar för en fortsatt god vinstutveckling.

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital har enligt upprättad koncernbalansräkning uppgått till 637,9 MSEK (809,4). Någon överföring till bundet eget kapital krävs ej i koncernen.

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Årets vinst: SEK 2 592 132 541

Balanserade vinstmedel: SEK 822 655 625

Summa: SEK 3 414 788 166

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2:50 SEK per aktie, 177 689 957 SEK, utdelas till aktieägarna samt att återstoden 3 237 098 208 SEK överföres i ny räkning.

Stockholm den 9 februari 1999

Georg Ehrnrooth
ordförande

Melker Schörling
vice ordförande

Gustaf Douglas

Per-Olof Eriksson

Ole Johansson

Gerhard Wendt

Carl-Henric Svanberg
verkställande direktör

Mats Persson
Arbetstagarledamot

Gösta Johnsson
Arbetstagarledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 16 februari 1999.
Öhrlings Coopers & Lybrand AB

Nils Brehmer
Auktoriserad revisor

Anders Lundin
Auktoriserad revisor

KONCERNENS RESULTATRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS:

Koncernens resultaträkning

	1998 MEUR ¹⁾	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Omsättning	903,8	8 581,7	6 968,5	4 958,5
Kostnad för sålda varor	-575,4	-5 463,0	-4 496,6	-3 259,0
Bruttoresultat	328,4	3 118,7	2 471,9	1 699,5
Försäljningskostnader	-144,1	-1 368,1	-1 121,0	-768,2
Administrationskostnader	-54,0	-513,1	-451,8	-369,8
Forsknings- och utvecklingskostnader	-10,0	-95,1	-88,7	-62,0
Övriga rörelseintäkter	9,1	86,4	79,7	50,6
Övriga rörelsekostnader	-13,4	-127,5	-79,8	-34,3
Rörelseresultat före goodwillavskrivningar	116,0	1 101,3	810,3	515,8
Goodwill avskrivningar	-14,6	-138,5	-103,0	-56,3
Rörelseresultat	101,4	962,8	707,3	459,5
Finansiella intäkter och kostnader (not 7)	-24,0	-227,8	-179,0	-121,7
Resultatandel i intressebolag (not 6)	1,4	13,4	8,3	7,4
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	78,8	748,4	536,6	345,2
Skatt på årets resultat (not 8)	-22,3	-211,6	-181,1	-97,4
Övriga skatter	-	-0,4	-1,6	-
Minoritetsandel	-1,1	-10,4	-1,7	-0,3
Årets resultat	55,4	526,0	352,2	247,5

1) 1 EUR = 9,4954 SEK.

Koncernens kassaflödesanalys

	1998 MEUR ¹⁾	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Rörelseresultat	101,4	962,8	707,3	459,5
Avskrivningar (not 4)	65,6	622,9	461,4	265,0
Finansiella poster	-24,0	-227,8	-179,0	-121,7
Betald skatt	-23,4	-222,5	-186,1	-109,4
Kassaflöde före förändring av rörelsekapitalet	119,6	1 135,4	803,6	493,4
Förändring av rörelsekapitalet:				
Varulager				
ökning/minskning (-/+)	-9,3	-88,4	80,1	-10,2
Kundfordringar,				
ökning/minskning (-/+)	-8,9	-84,6	-107,6	92,0
Kortfristiga fordringar				
ökning/minskning (-/+)	-3,1	-29,5	-8,1	-31,6
Kortfristiga rörelseskulder				
ökning/minskning (+/-)	13,7	130,5	181,2	-8,5
Kassaflöde före investeringar	112,0	1 063,4	949,2	535,1
Investeringar i rörelsetillgångar	-35,3	-335,2	-273,5	-163,3
Kassaflöde	76,7	728,2	675,7	371,8
Indirekta investeringar genom förvärv:				
Goodwill	-75,6	-717,5	-1 155,4	-944,9
Sysselsatt kapital	-6,6	-62,3	-127,6	-726,1
Rörelsekapital	-12,2	-116,0	-548,4	-349,8
Investeringar i intressebolag	-11,0	-104,2	-	-
Emission	-	-	642,2	300,1
Utdelning	-13,1	-123,8	-80,3	-53,6
Förvärvad nettoskuld	-41,3	-391,8	-550,3	-
Övrigt	-0,8	-7,9	-213,0	-23,6
Förändring i nettoskuldsättning	-83,9	-795,3	-1 357,1	-1 426,1
REDOVISNING AV NETTOSKULDSÄTTNING				
Långfristiga lån	447,1	4 245,8	3 479,1	2 200,3
Kortfristiga lån	14,0	132,5	88,7	21,6
Kortfristiga placeringar	-2,1	-19,6	-5,5	-9,4
Kassa och bank	-12,8	-121,4	-120,4	-127,6
Nettoskuldsättning	446,2	4 237,3	3 442,0	2 084,9

Kassaflöde före skatt: Kassaflöde efter skatt + återlägg av betald skatt + återlägg av förändring i skatteskulder (728,2 + 222,5 + 72,1 = 1 022,8)

KONCERNENS BALANSRÄKNING:

Tillgångar

	98-12-31 MEUR ¹⁾	98-12-31 MSEK	97-12-31 MSEK	96-12-31 MSEK
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggnings- tillgångar				
Goodwill (not 9)	265,9	2 524,3	1 834,8	979,2
Immateriella rättigheter (not 10)	15,1	143,7	134,1	129,2
Summa immateriella anläggningstillgångar	281,0	2 668,0	1 968,9	1 108,4
Materiella anläggnings- tillgångar (not 11)				
Byggnader	107,4	1 020,1	949,4	550,0
Mark och markanläggningar	34,5	327,8	290,7	239,9
Pågående nyanläggningar	11,5	108,6	91,3	29,3
Maskiner	110,6	1 050,5	976,0	657,5
Inventarier	28,5	270,8	252,0	185,5
Summa materiella anläggningstillgångar	292,5	2 777,8	2 559,4	1 662,2
Finansiella anläggnings- tillgångar (not 12)				
Aktier i intressebolag	16,1	152,9	43,0	38,8
Andra aktier och andelar	0,3	3,2	2,4	9,4
Långfristiga fordringar	18,1	171,9	39,1	51,4
Latenta skattefordringar	33,7	319,8	334,4	-
Summa finansiella anläggningstillgångar	68,2	647,8	418,9	99,6
Summa anläggnings- tillgångar	641,7	6 093,6	4 947,2	2 870,2
Omsättningstillgångar				
Varulager och pågående arbeten (not 13)	141,0	1 339,1	1 179,2	849,1
Kundfordringar	150,3	1 426,8	1 261,3	692,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (not 15)	7,4	70,4	58,4	43,0
Övriga fordringar	16,0	151,1	120,0	92,3
Kortfristiga placeringar	1,7	16,4	5,5	9,4
Kassa och bank	12,8	121,4	120,4	127,6
Summa omsättnings- tillgångar	329,2	3 125,2	2 744,8	1 814,2
SUMMA TILLGÅNGAR	970,9	9 218,8	7 692,0	4 684,4
STÄLLDA SÄKERHETER (not 23)				
Fastighetsinteckningar	15,1	143,3	133,9	130,0
Företagsinteckningar	0,3	3,1	2,9	2,0

Eget kapital och skulder

	98-12-31 MEUR ¹⁾	98-12-31 MSEK	97-12-31 MSEK	96-12-31 MSEK
Eget kapital (not 16)				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital	7,5	71,1	70,7	64,3
Bundna reserver	211,3	2 006,2	1 437,0	734,3
Summa bundet eget kapital	218,8	2 077,3	1 507,7	798,6
Fritt eget kapital				
Fria reserver	11,8	111,9	457,2	362,4
Årets resultat	55,4	526,0	352,2	247,5
Summa fritt eget kapital	67,2	637,9	809,4	609,9
Summa eget kapital	286,0	2 715,2	2 317,1	1 408,5
Minoritetsintresse	3,4	32,1	24,1	9,5
Avsättningar				
Avsättning till PRI-pensioner	5,6	52,9	49,3	46,9
Avsättning till övriga pensioner	61,5	584,2	506,2	527,1
Övriga avsättningar	1,3	12,7	0,8	-
Summa avsättningar	68,4	649,8	556,3	574,0
Långfristiga skulder (not 18)				
Långfristiga lån	347,2	3 296,0	2 598,5	1 551,3
Förlagslån (not 20)	32,9	312,7	325,0	75,0
Övriga långfristiga icke räntebärande skulder	8,8	83,7	3,3	33,5
Latenta skatteskulder (not 21)	42,9	407,7	418,2	126,3
Summa långfristiga skulder	431,8	4 100,1	3 345,0	1 786,1
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga lån	14,0	132,5	88,7	21,6
Skatteskuld	8,5	80,9	145,2	68,6
Leverantörsskulder	56,0	532,0	450,7	264,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (not 22)	83,3	791,4	558,3	392,1
Övriga kortfristiga skulder	19,5	184,8	206,6	159,5
Summa kortfristiga skulder	181,3	1 721,6	1 449,5	906,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	970,9	9 218,8	7 692,0	4 684,4
ANSVARSFÖRBINDELSER (not 24)				
Garantiförbindelser	13,1	124,8	122,5	70,2
Övrigt	0,6	5,3	4,8	-

1) 1 EUR = 9,4954 SEK.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS:

Moderbolagets resultaträkning

	1998 MEUR ¹⁾	1998 MSEK	1997 MSEK
Administrationskostnader	-7,6	-71,9	-85,7
Övriga rörelseintäkter	0,4	3,6	3,6
Rörelseresultat	-7,2	-68,3	-82,1
Resultat från finansiella investeringar:			
Resultat från aktier och andelar i dotterbolag (not 5)	341,5	3 242,3	790,9
Summa finansiella intäkter och kostnader (not 7)	-61,1	-580,1	-91,9
Resultat efter finansiella poster	273,2	2 593,9	616,9
Bokslutsdispositioner (not 10)	-	-	-0,4
Resultat före skatt	273,2	2 593,9	616,5
Skatt på årets resultat (not 11)	-0,2	-1,7	1,6
Årets resultat	273,0	2 592,2	618,1

1) 1 EUR = 9,4954 SEK.

Moderbolagets kassaflödesanalys

	1998 MEUR ¹⁾	1998 MSEK	1997 MSEK
Rörelseresultat	-7,2	-68,3	-82,1
Avskrivningar (not 4)	0,4	3,4	3,2
Finansiella poster	280,4	2 662,2	699,0
Betald skatt	-0,2	-1,7	1,6
Kassaflöde före förändring av rörelsekapitalet	273,4	2 595,6	621,7
Förändring av rörelsekapital			
Kortfristiga fordringar			
ökning/minskning (-/+)	-2,4	-22,4	-23,7
Kortfristiga rörelseskulder			
ökning/minskning (+/-)	53,5	508,4	-4,0
Kassaflöde före investeringar	324,5	3 081,6	594,0
Investeringar i rörelsetillgångar	-0,2	-2,1	-3,9
Investeringar i aktier i dotterbolag	-447,8	-4 251,5	-278,2
Investeringar i aktier i intressebolag	-11,0	-104,2	
Kassaflöde	-134,5	-1 276,2	311,9
Utdelning	-13,0	-123,8	-80,3
Nyemission	-	-	642,2
Nyemission genom konvertering till aktier	1,3	12,2	-
Förändring fordringar/skulder dotterbolag	7,7	72,8	-595,6
Övrigt	-	-	-0,2
Förändring i nettoskultsättning			
ökning/minskning (-/+)	-138,5	-1 315,0	278,0
REDOVISNING AV NETTOSKULTSÄTTNING			
Långfristiga lån	432,5	4 106,7	2 923,1
Kortfristiga lån	133,1	1 264,4	391,3
Långfristiga fordringar	-13,9	-132,4	-13,2
Kortfristiga fordringar	-406,5	-3 859,5	-3 433,6
Kassa och bank	-	-	-74,0
Nettoskultsättning	145,2	1 379,2	-206,4

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING:

Tillgångar

	1998 MEUR ¹⁾	1998 MSEK	1997 MSEK
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar (not 11)			
Inventarier	1,1	10,1	11,4
Summa materiella anläggningstillgångar	1,1	10,1	11,4
Finansiella anläggningstillgångar (not 12)			
Aktier i dotterbolag	616,2	5 851,7	1 330,2
Aktier i intresseföretag	11,0	104,2	-
Fordringar hos dotterbolag	0,2	1,7	1,7
Övriga långfristiga fordringar	14,0	133,2	13,3
Summa finansiella anläggningstillgångar	641,4	6 090,8	1 345,2
Summa anläggningstillgångar	642,5	6 100,9	1 356,6
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos dotterbolag	486,8	4 621,9	4 231,7
Skattefordran	1,0	9,8	9,8
Lån till ledande befattningshavare (not 14)	0,1	1,4	1,4
Övriga fordringar	0,2	1,5	14,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (not 15)	0,4	4,0	3,3
Övriga kortfristiga placeringar	-	-	2,2
Kassa och bank	-	-	74,0
Summa omsättningstillgångar	488,5	4 638,6	4 337,3
SUMMA TILLGÅNGAR	1 131,0	10 739,5	5 693,9

STÄLLDA SÄKERHETER (not 23)

1) 1 EUR = 9,4954 SEK

Eget kapital och skulder

	1998 MEUR ¹⁾	1998 MSEK	1997 MSEK
Eget kapital (not 16)			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	7,5	71,1	70,7
Överkursfond	68,2	647,6	635,7
Reservfond	68,0	645,4	645,4
Summa bundet eget kapital	143,7	1 364,1	1 351,8
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust	86,6	822,7	328,4
Årets resultat	273,0	2 592,1	618,1
Summa fritt eget kapital	359,6	3 414,8	946,5
Summa eget kapital	503,3	4 778,9	2 298,3
Obeskattade reserver (not 17)	2,8	26,8	26,8
Långfristiga skulder			
Långfristiga lån (not 18)	330,2	3 135,2	2 356,7
Förlagslån (not 20)	32,9	312,7	325,0
Koncernkontokredit (not 19)	69,4	658,7	241,4
Summa långfristiga skulder	432,5	4 106,6	2 923,1
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga lån	11,5	109,3	44,5
Leverantörsskulder	0,4	3,9	4,5
Skulder till dotterbolag	123,3	1 170,8	350,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (not 22)	57,2	543,2	46,6
Summa kortfristiga skulder	192,4	1 827,2	445,7
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 131,0	10 739,5	5 693,9
ANSVARSFÖRBINDELSER (not 24)			
Garantiförbindelser	12,8	122,0	113,8

NOTER:

Not 1. Redovisnings- och värdeprinciper

Koncernen följer Årsredovisningslagen, Redovisningsrådets, och Bokföringsnämndens rekommendationer, samt uttalanden vilket är i överensstämmelse med Stockholms Fondbörs inregistreringskontrakt.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och de bolag som vid årets slut innehas till mer än 50 procent av röstvärdet. I koncernens resultaträkning ingår under året förvärvade bolag med värden för tiden från och med förvärvet. Under året avyttrade bolag utesluts från och med årets början. Koncernens bokslut har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningsvärdet på aktier i dotterbolag eliminerats mot deras egna kapital vid förvärvstillfället. Det egna kapitalet i dotterbolagen bestäms därvid utifrån en marknadsmässig värdering av tillgångar, skulder och avsättningar vid förvärvstidpunkten. Om det i enlighet med förvärvsanalysen erfordras, görs en avsättning till en så kallad omstruktureringsreserv. För obeskattade reserver tillhörande förvärvade bolag har beräknad skatteskuld upptagits bland långfristiga skulder enligt gällande procentsats i respektive land. I de fall anskaffningsvärdet för aktierna i dotterföretaget överstiger det förvärvade egna kapitalet, vilket beräknas enligt ovan, hänförs mellanskillnaden till goodwill, vilken avskrives enligt plan.

Intresseföretag

Som intresseföretag betraktas de företag som inte är dotterföretag men där moderbolaget direkt eller indirekt innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar. Andelar i intresseföretag redovisas enligt den så kallade kapitalandelsmetoden. I koncernens resultaträkning ingår andelar av resultatet i intressebolagen i resultatet efter finansiella intäkter och kostnader. I de fall anskaffningsvärdet för aktier i intressebolag varit högre än andelen av eget kapital i det köpta bolaget vid förvärvstidpunkten, har skillnaden efter

analys av övervärdets karaktär, avskrivits enligt samma principer som koncerngoodwill, och belastat andelen i intressebolagens resultat. Andelen av intressebolagens inkomstskatter ingår i koncernens skattekostnad. I koncernens balansräkning redovisas innehaven av intressebolagen till anskaffningsvärde justerat för utdelningar och andel i resultat efter förvärvstillfället. Vid fastställande av kapitalandelen har obeskattade reserver hänförs till det egna kapitalet efter avdrag för beräknad skatt.

Omräkning av utländska dotterbolag

Koncernen tillämpar dagskursmetoden enligt FARs förslag till rekommendation. Dagskursmetoden har tillämpats så att alla balansposter utom eget kapital omräknats till balansdagens kurs. Eget kapital har omräknats till investeringskurs. Resultaträkningen har omräknats till genomsnittskurs för verksamhetsåret.

Omräkningsdifferenser har, utan att passera resultaträkningen, bokförts mot eget kapital i balansräkningen.

Koncernen skyddar till viss del sina nettotillgångar i utländska valutor genom att balansera tillgångarna med motsvarande utländska skulder eller terminskontrakt. Detta innebär att förändringar i valutakurser endast i begränsad omfattning påverkar ASSA ABLOYs egna kapital. Räntedifferens på terminskontrakt periodiseras och redovisas i resultaträkningen.

Valutakurser

Kurserna på de i koncernen ingående valutorna var i vägt genomsnitt respektive per bokslutsdagen följande:

Internförsäljning

Prissättning vid leveranser mellan koncernbolag sker enligt affärsmässiga principer och till marknadspriser. Interna resultat som uppkommer vid försäljning mellan koncernbolag har eliminerats.

Fordringar, skulder och avsättningar i utländsk valuta

I de enskilda bolagens bokslut har fordringar, skulder och avsättningar i utländsk

valuta omräknats efter balans-dagens kurs. Då betalkursen säkrats genom terminsaf-fär används terminskontratets kurs.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Leasing

I koncernen förekommer endast operationell leasing och redovisning sker i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR6.

Forsknings- och utvecklingsarbeten

Utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten kostnadsförs löpande när de uppkommer.

Varulager

Varulager har värderats enligt lägsta värdets princip enligt metoden först in-först ut. Erforderligt avdrag har gjorts för inkurans. Avdrag sker för internvinster som uppkommer vid leveranser mellan i koncernen ingående bolag.

Fordringar

Fordringar har upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättningar

Avsättningar har gjorts för samtliga förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen var sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Avskrivningar enligt plan

Avskrivning enligt plan baseras på anläggningarnas historiska anskaffningsvärden med hänsyn till anläggningarnas beräknade ekonomiska livslängd. För immateriella rättigheter har använts en avskrivningstid på 5 år. För kontorsbyggnader 50 år och för industribyggnader 25 år. För maskiner och andra tekniska anläggningar har en

avskrivningstid på 7 år använts. Inventarier och verktyg har skrivits av på 5 år. Koncerngoodwill avskrivs på 10–20 år beroende på vilken typ av förvärvat företag som avses. Goodwill i väletablerade företag med självständiga och välkända varumärken avskrivs på 10 år. Goodwill i företag som dessutom utgör strategiska förvärv i produkter eller marknader avskrivs på 20 år.

Beskattning

Vid redovisningen av skatter följer ASSA ABLOY AB svenska redovisningsprinciper och internationell standard. Avsättning sker för all skatt som beräknas belöpa på redovisat resultat. Dessa skatter har beräknats enligt varje lands skatteregler och redovisats som betalda skatter. Utöver betalda skatter sker avsättning för skatter för sådana kostnader och intäkter som berör både bokslutet och inkomsttaxeringen men under olika tidsperioder (så kallade periodiseringsskillnader).

Periodiseringsskillnaderna avser förändringen i obeskattade reserver enligt vad som medges i vissa länders skattelagstiftning. För dessa periodiseringsskillnader som ej förväntas bli återförda inom en förutsägbar framtid (mer än tre år) har använts gällande lokala skattesatser. Latent skatt har också beräknats för balansposter vars värde i koncernbalansräkningen avviker från respektive företags skattemässiga värden. Som en följd av att förlustavdrag inom den förvärvade amerikanska enheten kunnat fastställas med rimlig säkerhet, har en uppdelning skett av den goodwill som avser Essex-förvärvet. Uppdelningen innebär att den del av köpeskillingen som avsåg latent skattefordringar redovisas som sådana.

Not 2. Omsättning per organisatorisk enhet¹⁾

	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Sverige	887	841	750
Finland	811	744	620
Norge	513	531	346
Danmark	301	288	268
Tyskland	583	533	501
Frankrike	1 504	844	-
Storbritannien	266	236	168
Tjeckien/Slovakien	186	68	-
USA	2 916	2 402	1 872
Hotellås, VingCard	952	794	681
Eliminering för internförsäljning	-337	-313	-248
Totalt	8 582	6 968	4 958

1) Inklusive export från respektive enhet.

Not 3. Löner, andra ersättningar och sociala kostnader*

Löner och andra ersättningar (varav tantiem)

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Sverige	184,9 (1,3)	175,8 (1,0)	153,5 (1,0)
Finland	190,9 (0,2)	174,2 (0,4)	156,9 (0,3)
Norge	239,8 (0,8)	237,0 (0,9)	190,4 (0,4)
Danmark	89,0 (0,7)	85,0 (0,2)	80,3 (0,4)
Tyskland	209,4 (0,2)	187,5 (0,1)	192,0 (0,1)
Storbritannien	46,3 (0,7)	44,6 (0,5)	31,9 (0,4)
Belgien	26,4 (0,1)	17,1 (0,2)	7,7 (-)
Frankrike	357,9 (1,0)	233,8 (0,2)	3,0 (-)
Nederländerna	6,3 (-)	7,2 (-)	- (-)
Tjeckien	28,8 (0,1)	11,0 (-)	- (-)
Kanada	14,7 (0,1)	7,1 (-)	5,0 (-)
Australien	3,7 (0,1)	3,7 (0,1)	3,3 (-)
USA	803,9 (4,7)	665,6 (0,9)	565,0 (1,3)
Hongkong	6,0 (-)	3,1 (0,2)	1,7 (0,1)
Japan	1,4 (-)	1,5 (-)	1,5 (-)
Singapore	9,6 (0,2)	7,5 (-)	0,8 (-)
Rumänien	7,0 (-)	- (-)	- (-)
Övriga	22,8 (0,2)	15,4 (0,2)	12,3 (0,2)
Totalt	2 248,8 (10,4)	1 877,1 (4,9)	1 405,3 (4,2)

Moderbolaget

Sverige	15,7 (0,8)	12,1 (0,6)	8,5 (0,5)
---------	------------	------------	-----------

Sociala kostnader (varav pensioner)

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Totalt	763,5 (147,5)	579,9 (116,4)	421,7 (97,6)
Moderbolaget			
Sverige	6,5 (1,6)	5,1 (1,1)	3,7 (0,9)

*Fullständig specifikation i enlighet med årsredovisningslagen kan erhållas från ASSA ABLOY AB.

Ledande befattningshavares förmåner

Till styrelsens ordförande har under året utgått ett arvode av SEK 150 000 (150 000), vilket fastställts av styrelsen inom ramen för den av bolagsstämman fastställda arvodesumman, vilken totalt uppgår till SEK 675 000 (675 000). Verkställande direktören har under året erhållit SEK 3 389 000 (3 307 000). Bonus har dessutom utgått med SEK 800 000 (600 000).

Övriga förmåner

för styrelsens ordförande finns inget pensionsavtal. Verkställande direktören har pensionsförmåner motsvarande gällande ITP-plan. För övriga medlemmar av koncernledningen tillämpas samma förmåner som för verkställande direktören. För styrelsens ordförande finns inget avtal om avgångsvederlag. För verkställande direktören har avtalats om ett vederlag uppgående till 100 procent av lönen i 24 månader. Vederlaget utgår endast vid uppsägning från företags sida. För övriga medlemmar av koncernledningen utgår vederlag med 100 procent av lönen i maximalt 12 månader.

Not 4. Avskrivningar enligt plan

	Koncernen			Moderbolaget		
	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Goodwill	138,5	103,0	56,3	-	-	-
Immateriella rättigheter	41,3	20,2	16,5	-	-	-
Maskiner	306,8	225,0	129,4	-	-	-
Inventarier	81,9	72,3	36,5	3,4	3,2	2,5
Byggnader	54,4	40,9	26,3	-	-	-
Totalt	622,9	461,4	265,0	3,4	3,2	2,5

Not 5. Resultat från andelar i koncernföretag

Moderbolaget

	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Utdelningar	723,0	776,6	186,9
Realisationsresultat vid försäljningar	2 519,3	14,3	-
Totalt	3 242,3	790,9	186,9

Not 6. Resultat från andelar i intresseföretag

Koncernen

	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Andel av rörelse-resultatet	13,4	8,3	7,4

Not 7. Finansiella intäkter och kostnader

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998	1997	1996	1998	1997
Ränteintäkter, långa placeringar	1,2	0,9	0,6		
Utdelning	-	0,8	0,6		
Kursdifferenser, långa placeringar	0,5	0,5	-0,2		
Ränteintäkter, övrigt	12,9	12,3	10,1	2,6	2,6
Kursdifferenser, fordringar	-322,8	165,4	33,8	-1,2	5,1
Ränteintäkter från koncernföretag	-	-	-	164,6	174,6
Kursdifferenser från koncernföretag, fordringar	-	-	-	-47,2	173,4
Räntekostnader	-236,9	-189,2	-132,3	-187,0	-153,4
Kursdifferenser, skulder	317,3	-169,7	-34,3	-457,4	-269,7
Räntekostnader från koncernföretag	-	-	-	-35,3	-20,4
Kursdifferenser från koncernföretag, skulder	-	-	-	-19,2	-4,1
Totalt	-227,8	-179,0	-121,7	-580,1	-91,9

Not 8. Skatt

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK	1998 MSEK	1997 MSEK
Årets betalda skatt	-228,8	-193,7	-77,3	-	0,3
Skatt hänförlig till tidigare år	6,7	7,6	-32,1	-1,7	1,3
Årets förändring i latent skatt	10,5	5,0	12,0	-	-
Totalt	-211,6	-181,1	-97,4	-1,7	1,6

Not 9. Goodwill

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Ingående anskaffningsvärde	2 212,7	1 221,3	225,4
Inköp/förvärv	728,3	884,7	990,8
Försäljningar/utrangeringar	-14,4	-	-
Omklassificeringar	-	-	-
Omräkningsdifferenser	119,2	106,7	5,1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 045,8	2 212,7	1 221,3
 Ingående avskrivningar	 -377,9	 -242,1	 -146,1
Inköp/förvärv	-	-4,5	-37,4
Försäljningar/utrangeringar	6,1	-	-
Omklassificeringar	-	-	2,6
Årets avskrivningar	-138,5	-103,0	-56,3
Omräkningsdifferenser	-11,2	-28,3	-4,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-521,5	-377,9	-242,1
 Utgående planenligt restvärde	 2 524,3	 1 834,8	 979,2

Not 10. Immateriella rättigheter

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Ingående anskaffningsvärde	221,4	179,3	74,8
Inköp/förvärv	47,7	16,2	116,3
Försäljningar/utrangeringar	-1,1	-5,5	-11,1
Omklassificeringar	-	-	-
Omräkningsdifferenser	9,6	31,4	-0,7
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	277,6	221,4	179,3
 Ingående avskrivningar	 -87,3	 -50,1	 -40,8
Inköp/förvärv	-0,3	-17,9	-4,2
Försäljningar/utrangeringar	1,1	5,4	11,1
Omklassificeringar	-	-	-
Årets avskrivningar	-41,3	-20,2	-16,5
Omräkningsdifferens	-6,1	-4,5	0,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-133,9	-87,3	-50,1
 Utgående planenligt restvärde	 143,7	 134,1	 129,2

Not 11. Materiella anläggningstillgångar

Byggnader

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Ingående anskaffningsvärde	1 371,0	822,2	571,5
Inköp	87,9	513,3	267,9
Försäljningar/utrangeringar	-10,9	-6,0	-10,9
Omklassificeringar	0,6	-	-
Omräkningsdifferenser	80,7	41,5	-6,3
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 529,3	1 371,0	822,2
 Ingående avskrivningar	 -421,6	 -272,2	 -202,9
Inköp	-6,0	-99,3	-52,3
Försäljningar/utrangeringar	1,5	1,7	6,4
Omklassificeringar	-	-	-
Årets avskrivningar	-54,4	-40,9	-26,3
Omräkningsdifferenser	-28,7	-10,9	2,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-509,2	-421,6	-272,2
Utgående planenligt restvärde	1 020,1	949,4	550,0

Taxeringsvärdet för koncernens svenska byggnader uppgick till 67,4 MSEK.

Not 11. Materiella anläggningstillgångar forts.

Mark

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Ingående anskaffningsvärde	292,5	240,9	222,6
Inköp	19,7	50,7	26,0
Försäljningar/utrangeringar	-0,9	-2,1	-2,5
Omklassificeringar	-	-	-
Omräkningsdifferens	18,3	3,0	-5,2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	329,6	292,5	240,9
Ingående avskrivningar	-1,8	-1,0	-1,0
Försäljningar	-	-0,8	-
Omklassificeringar	-	-	-
Årets avskrivningar	-	-	-
Omräkningsdifferens	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1,8	-1,8	-1,0
Utgående planenligt restvärde	327,8	290,7	239,9

Taxeringsvärdet för koncernens svenska markfastigheter uppgick till 12,0 MSEK.

Maskiner

Koncernen	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK
Ingående anskaffningsvärde	2 629,3	1 671,4	1 042,6
Inköp/förvärv	333,4	969,4	697,0
Försäljningar/utrangeringar	-25,2	-57,3	-59,0
Omklassificeringar	18,6	-76,2	-
Omräkningsdifferenser	160,0	122,0	-9,2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 116,1	2 629,3	1 671,4
Ingående avskrivningar	-1 653,3	-1 013,8	-669,1
Inköp/förvärv	-16,1	-448,3	-270,3
Försäljningar/utrangeringar	22,5	26,1	48,4
Omklassificeringar	-6,4	72,3	-
Årets avskrivningar	-306,8	-225,0	-129,4
Omräkningsdifferenser	-105,5	-64,6	6,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 065,6	-1 653,3	-1 013,8
Utgående planenligt restvärde	1 050,5	976,0	657,6

Inventarier

	Koncernen			Moderbolaget	
	1998 MSEK	1997 MSEK	1996 MSEK	1998 MSEK	1997 MSEK
Ingående anskaffningsvärde	730,8	471,4	294,1	18,2	15,0
Inköp/förvärv	104,5	246,3	196,6	3,7	4,6
Försäljningar/utrangeringar	-59,2	-63,4	-16,6	-4,9	-1,4
Omklassificeringar	-9,4	76,2	-	-	-
Omräkningsdifferenser	35,5	0,3	-2,7	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	802,2	730,8	471,4	17,0	18,2
Ingående avskrivningar	-478,8	-286,0	-188,7	-6,8	-4,3
Inköp/förvärv	-8,9	-111,2	-76,2	-	-
Försäljningar/utrangeringar	54,2	54,8	13,6	3,3	0,7
Omklassificeringar	9,2	-63,5	-	-	-
Årets avskrivningar	-81,9	-72,3	-36,5	-3,4	-3,2
Omräkningsdifferenser	-25,2	-0,6	1,8	0	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-531,4	-478,8	-286,0	-6,9	-6,8
Utgående planenligt restvärde	270,8	252,0	185,5	10,1	11,4

Not 12. Finansiella anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag

Belopp i miljoner

	Org. nummer, säte	Antal	Andel i %		Bokfört värde			
			Aktie- kapital	Röst- värde	Nominellt värde		Direkt ägande	
ASSA ABLOY Sverige AB,	556061-8455 Göteborg	70	100	100	SEK	7,0	SEK	14,0
Assa AB	556034-3161 Eskilstuna	20 000	100	100	SEK	2,0		
ASSA Portuguesa LDA	10145 Alfragide	1	100	100	PTE	0,5		
ASSA Balt Ltd.	10116821 Tallinn	400	100	100	EEK	0,4		
Assa Industri AB	556038-2870 Eskilstuna	5 000	100	100	SEK	5,0		
AB FAS Låsfabrik	556025-4467 Eskilstuna	500	100	100	SEK	1,0		
SOLID AB	556314-6009 Stockholm	10 000	100	100	SEK	1,0		
FIX AB	556209-7062 Göteborg	75 000	100	100	SEK	7,5		
ASSA ABLOY OY	699.757 Joensuu	800 000	100	100	FIM	100,0	SEK	631,0
Abloy OY	465.943 Joensuu	2 400 000	100	100	FIM	40,8		
OOO ASSA ABLOY	R9081.17 Moskva	1	100	100	RUR	0,1		
ASSA ABLOY Romania Srl	J08/4398/1994 Brasov	100	100	100	ROL	17,5		
URBIS Security SRL	J40/3566/1998 Bukarest	35	100	100	ROL	35,0		
ASSA Romania SRL	J08/698/1998 Brasov	353	100	100	ROL	35,3		
ASSA Solid Poland Sp.z.o.o	29480 Warszawa	5 791	100	100	PLN	0,6		
ASSA ABLOY Poland Sp.z.o.o.	53503 Warszawa	100	100	100	PLN	0,0		
ASSA ABLOY Norge a.s.	979207476 Moss	150 000	100	100	NOK	150,0	SEK	154,8
TrioVing a.s.	933703290 Moss	20 000	100	100	NOK	20,0		
Vingcard a.s.	974493438 Moss	12 000	100	100	NOK	12,0		
VingCard Systems S.A	B 323 946 863 Paris	17 500	100	100	FRF	1,8		
VingCard Systems HK Ltd	179931 Hongkong	10 000	100	100	HKD	0,0		
VingCard Systems Canada Ltd/Ltee	804820 Bolton	5 000	100	100	CAD	0,0		
VingCard Systems Thailand Co., Ltd	11335/2532 Bangkok	50 000	100	100	THB	5,0		
K.K. VingCard System	18.6.86 Tokyo	200	100	100	JPY	10,0		
VingCard Systems Espana SA	79/28144/B129425 Barcelona	10 000	100	100	ESP	10,0		
Vingcard Singapore Pte	199708049H Singapore	300 000	100	100	SGD	0,3		
VingCard America Latina Ltde	CGC 01668285/0001-04 Rio de J.	1	100	100	BRC	0,2		
Elsafe International a.s.	932271133 Leksvik	9 510	100	100	NOK	9,5		
Elsafe a.s.	943098646 Leksvik	200	100	100	NOK	0,2		
Låsgruppen a.s.	877023532 Drammen	500	100	100	NOK	0,5		
Låsgruppen Drammen a.s.	977023637 Drammen	1 000	100	100	NOK	0,5		
Låsgruppen Trondheim AS	862152042 Trondheim	350	100	100	NOK	0,4		
Låsgruppen Fredrikstad AS	956928451 Fredrikstad	100	68	68	NOK	0,0		
Låsgruppen Stavanger AS	856928632 Stavanger	100	80	80	NOK	0,0		
Låsgruppen Sandefjord AS	975836681 Sandefjord	600	100	100	NOK	0,3		
Låsgruppen Hamar AS	958596103 Hamar	200	84	84	NOK	0,1		
Låsgruppen Oslo AS	944544038 Oslo	300	67	67	NOK	0,2		
Gorud Industrier AS	937783841 Oslo	924 393	100	100	NOK	37,0		
A/S Ruko	16.287 Herlev	760	100	100	DKK	10,0	SEK	191,8
Fix A/S	164.111 Silkeborg	500	100	100	DKK	0,5		
Ruko Service A/S	150.489 Herlev	1 000	100	100	DKK	0,5		
ASSA ABLOY Deutschland GmbH	HRB 66227 Berlin	2	100	100	DEM	0,0	SEK	90,0
Wilhelm Dörrenhaus GbmH	861 Krone bei Velbert	1	100	100	DEM	0,0		
IKON AG Präzisionstechnik	HRB 31666 Berlin	394 451	99	99	DEM	19,7		
BAB IKON GmbH Schliesstechnik	B 257 Potsdam	1	100	100	DEM	3,0		
Dupéray S.A.	568.768 Bryssel	12 433	100	100	BEF	63,0		
IKON CULLY S.A.	485 Cully, Schweiz	200	100	100	CHF	0,2		
AMBOUW B.V.	31021889 Hoevelaken, Nederländerna	25	100	100	NLG	0,0		
Striffler Nederland B.V.	8017187 Hoevelaken, Nederländerna	25	100	100	NLG	0,0		
ASSA-Ruko Sicherheitssysteme GmbH	HRB 14327 Köln	1	100	100	DEM	0,5		
VingCard Hotellsicherheitsysteme GmbH	HRB 1741 Heiligenhaus	1	100	100	DEM	0,1		

Not 12. fortsätn: Aktier i dotterbolag

	Org. nummer, säte	Antal	Andel i %		Bokfört värde			
			Aktie- kapital	Röst- värde	Nominellt värde		Direkt äggande	
ASSA ABLOY France S.A.	412140907 Nanterre	1 000 000	100	100	FRF	100,0	SEK	173,6
Vachette S.A.	552052672 Paris	395 307	100	100	FRF	39,5		
Laperche S.A.	615780178 Friville Esc.	41 880	100	100	FRF	33,4		
Litto n.v (Belgien)	17/405269760 Nieuwenport	4 425	98	98	BEF	14,6		
Bezault S.A.	665980025 Lounge	26 400	100	100	FRF	7,9		
JPM S.A.	348014218 Moulins	12 000	100	100	FRF	12,0		
FAB a.s.	4553 4578 Rychnow n. Kn.	135 930	93	93	CZK	135,9	SEK	154,4
FAB Slovakia s.r.o.	31610994 Nova Bana	1	100	100	SKK	15,0		
ASSA ABLOY Ltd, UK	2096505 Croydon	1 330 000	100	100	GBP	1,3	SEK	25,8
Abloy Security Ltd (UK)	2078532 Watford	275 000	100	100	GBP	0,3		
Abloy Security Ltd (Irland)	137552 Dublin	100	100	100	IEP	0,0		
VingCard (UK) Ltd	1591345 Reading	155 000	100	100	GBP	0,2		
ASSA Ltd (UK)	2066014 Croydon	800 000	100	100	GBP	0,8		
Gorud Industries (UK)	400718 Co. Durham	5 919 000	100	100	GBP	0,6		
ASSA ABLOY Inc	39347-83 New Haven, CT	100	100	100	USD	17,6	SEK	655,9
ASSA ABLOY Export Inc	14782 Barbados	1 000	100	100	USD	*		
Arrow Lock Manufacturing Co Inc	725358061 Brooklyn, NY	1 000	100	100	USD	8,0		
ASSA Inc	88271209 Brooklyn, NY	10	100	100	USD	0,0		
Abloy Security Inc	170112 Irving, TX	1 000 000	100	100	USD	1,0		
VingCard Inc, USA	653288-0 Dallas, TX	3 200	100	100	USD	3,6		
Elsafe Inc	1136618 Orlando, FL	750 000	100	100	USD	0,8		
Elsafe Hawaii Inc.	49660D1 Honolulu, HI	40 000	100	100	USD	0,0		
Curries Company	725358084 Mason City, IA	1 000	100	100	USD	30,0		
Graham Manufacturing Corporation	011605867 Mason City IA	1 000	100	100	USD	5,0		
McKinney Products Company	725358083 Scranton, PA	1 000	100	100	USD	15,0		
Sargent Manufacturing Company	725358062 New Haven, CT	1 000	100	100	USD	73,0		
ASSA ABLOY Canada Ltd	202097-1 Markham	14 760	100	100	CAD	2,0		
ESSEX Industries, Inc	731311010 New Haven, CT	100	100	100	USD	0,1		
ESSEX Northeast Service Center Co	Bethlehem	1 000	100	100	USD	*		
Securitron Magnalock Corporation	2431292 Sparks, NV	100	100	100	USD	*		
MEDECO Security Locks Inc	Salem, VA	1 570	100	100	USD	0,0		
NEL Corp	2948001 Norwalk, CT	100	100	100	USD	*		
Abloy Holdings Ltd	1148165260 St Laurent, Can	1	100	100	CAD	*	SEK	12,6
Abloy Canada Inc	111-6456 Ville St Laurent, Can	100	100	100	CAD	*		
ASSA ABLOY Pte Ltd	199606073E Singapore	100 000	100	100	SGD	0,1	SEK	0,5
Secureware International Pte Ltd	199307933K Singapore	321 092	100	100	SGD	0,3		
Abloy Security Pte Ltd	198304784C Singapore	350 000	100	100	SGD	0,4		
ASSA ABLOY Ltd (HK)	629401 Hongkong	50 000	100	100	HKD	0,5	SEK	0,5
Precise Security (FAR EAST) Ltd	451136 Hongkong	156 000	100	100	HKD	*		
Precise Enterprice Ltd	526900 Hongkong	125 736	100	100	HKD	*		
Abloy Security Pty. Ltd (Australia)	ACN 050102497 Brookvale	250 000	100	100	AUD	0,3	SEK	2,8
ASSA Access Support AB	556190-0738 Stockholm	100	100	100	SEK	0,0	SEK	0,1
ASSA ABLOY Financial Services AB	556283-0264 Stockholm	10	100	100	SEK	1,0	SEK	0,9
ASSA ABLOY Trasury S.A.	1198-192123 Geneve	72 300 000	100	100	CHF	723,0	SEK	3 743,0

Totalt

SEK 5 851,7

* Nominellt värde saknas.

Från förteckningen har utlämnats vilande bolag samt bolag med bokfört värde under SEK 100 000.

Komplett lagstadgad specifikation över aktier i dotterbolag återfinns i den årsredovisning som insänts till PRV.

Aktier i intressebolag

Belopp i miljoner

	Org. nummer, säte	Antal	Andel i %		Nominellt värde		Bokfört värde	
			Aktie-kapital	Röst-värde				
Keso Holding AG	5819 Zug, Schweiz	1 750	35	35	CHF	1 750	SEK	48,5
Keso Deutschland GmbH	2790 Buchholz	1	50	50	DEM	0,1	SEK	2,2
AWEK Industrial Patents Ltd Oy	1036014-6 Helsinki	50	25	25	FIM	0,1	SEK	0,2
Låsgruppen Wilhelm Nielsen a.s.	934372816 Bergen	610	50	50	NOK	0,6	SEK	9,8
Scovill			49				SEK	92,2
Totalt							SEK	152,9

Andra aktier och andelar

Bokfört värde

Dotterbolagens innehav (MSEK)	98-12-31	97-12-31	96-12-31
Rönningstrand Eiendom AS	0,5	-	-
Keso Holding AG	1,7	-	-
JKF	-	0,8	-
GIAB	-	0,7	-
FAB	-	-	7,6
Abloy Security Singapore (Pte) Ltd	-	-	0,1
Hahle Oy	-	-	0,4
Övrigt	1,0	0,9	1,3
Totalt	3,2	2,4	9,4

Långfristiga fordringar

MSEK	Koncernen			Moderbolaget	
	98-12-31	97-12-31	96-12-31	98-12-31	97-12-31
Fordran på försäkringsbolag	17,2	16,7	14,7	-	-
Eget innehav av konvertibler	133,7	16,8	-	132,4	13,1
Fordran på pensionsinstitut	14,1	-	29,5	-	-
Övrigt	6,9	5,6	7,2	0,8	0,2
Totalt	171,9	39,1	51,4	133,2	13,3

Latenta skattefordringar

Koncernen MSEK	98-12-31	97-12-31	96-12-31
Förlustavdrag	282,5	286,7	-
Övrigt	37,3	47,7	-
Totalt	319,8	334,4	-

Not 13. Lager

Koncernen

MSEK	1998	1997	1996
Material och förrädsartiklar	384,3	297,4	198,0
Produkter i arbete	493,0	467,5	377,9
Färdiga varor	456,0	406,8	266,5
Förskott betalt	5,8	7,5	6,7
Totalt	1 339,1	1 179,2	849,1

Not 14. Lån till ledande befattningshavare

Moderbolaget har lämnat ett lån om 0,1 MSGD (0,1) till verkställande direktören och 0,7 MSEK (0,7) till marknadsdirektören i koncernföretaget ASSA ABLOY Pte Ltd, Singapore. Lånen är räntefria.

Not 15. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	Koncernen			Moderbolaget	
	98-12-31	97-12-31	96-12-31	98-12-31	97-12-31
Förutbetalda kostnader	14,5	11,8	8,2	1,0	2,7
Upplupna intäkter	10,2	8,6	5,7	0,9	-
Övrigt	45,7	38,0	29,1	2,1	0,6
Totalt	70,4	58,4	43,0	4,0	3,3

Not 16. Eget Kapital

1998-12-31

Koncernen, MSEK	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa
Ingående balans	70,7	1 437,0	809,4	2 317,1
Nyemission	-	-	-	-
Konverterade aktier	0,4	11,9	-	12,3
Utdelning	-	-	-123,8	-123,8
Förskjutningar mellan fria och bundna reserver	-	557,3	-557,3	-
Årets omräkningsdifferens	-	-	-16,4	-16,4
Årets resultat	-	-	526,0	526,0
Utgående balans	71,1	2 006,2	637,9	2 715,2

1997-12-31

Koncernen, MSEK	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa
Ingående balans	64,3	734,3	609,9	1 408,5
Nyemission	6,4	635,7	-	642,1
Utdelning	-	-	-80,3	-80,3
Förskjutningar mellan fria och bundna reserver	-	67,0	-67,0	-
Årets omräkningsdifferens	-	-	-5,4	-5,4
Årets resultat	-	-	352,2	352,2
Utgående balans	70,7	1 437,0	809,4	2 317,1

1996-12-31

Koncernen, MSEK	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa
Ingående balans	53,6	445,7	428,8	928,1
Nyemission	10,7	289,4	-	300,1
Utdelning	-	-	-53,6	-53,6
Förskjutningar mellan fria och bundna reserver	-	-0,8	0,8	-
Årets omräkningsdifferens	-	-	-13,6	-13,6
Årets resultat	-	-	247,5	247,5
Utgående balans	64,3	734,3	609,9	1 408,5

1998-12-31

Moderbolaget, MSEK	Aktiekapital	Överkursfond	Reservfond	Balanserat resultat	Summa
Ingående balans	70,7	635,7	645,4	946,5	2 298,3
Nyemission	-	-	-	-	-
Konverterade aktier	0,4	11,9	-	-	12,3
Utdelning	-	-	-	-123,8	-123,8
Årets resultat	-	-	-	2 592,1	2 592,1
Utgående balans	71,1	647,6	645,4	3 414,8	4 778,9

Antal aktier 31 december 1998

	Röst	Antal
A-aktier	41 904 120	4 190 412
B-aktier	66 885 571	66 885 571
Summa	108 789 691	71 075 983

1997-12-31

Moderbolaget, MSEK	Aktiekapital	Överkursfond	Reservfond	Balanserat resultat	Summa
Ingående balans	64,3	0,0	645,4	408,7	1 118,4
Nyemission	6,4	635,7	-	-	642,1
Utdelning	-	-	-	-80,3	-80,3
Årets resultat	-	-	-	618,1	618,1
Utgående balans	70,7	635,7	645,4	946,5	2 298,3

Antal aktier 31 december 1997

	Röst	Antal
A-aktier	41 904 120	4 190 412
B-aktier	66 541 706	66 541 706
Summa	108 445 826	70 732 118

Not 17. Obeskattade reserver

Moderbolaget

MSEK	98-12-31	97-12-31	96-12-31
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	3,2	3,2	2,8
Periodiseringsfond 1994	8,4	8,4	8,4
Periodiseringsfond 1995	11,4	11,4	11,4
Periodiseringsfond 1996	3,8	3,8	3,8
Periodiseringsfond 1997	-	-	-
Totalt	26,8	26,8	26,4

Not 18. Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen

MSEK	Koncernen			Moderbolaget	
	98-12-31	97-12-31	96-12-31	98-12-31	97-12-31
Skulder till kreditinstitut	42,8	46,5	49,5	-	-
Övriga skulder	1,3	2,0	-	-	-
Summa	44,1	48,5	49,5	0,0	0,0

Not 19. Checkräkningskredit

Beviljad checkkredit i koncernen uppgår till 271,8 MSEK (417,7), varav utnyttjad 92,0 (132,1).

Not 20. Konvertibelt förlagslån

MSEK	98-12-31	97-12-31	96-12-31
	312,7	325,0	75,0

De konvertibla förlagslånen 95/00 och 97/02 löper med en rörlig ränta som motsvarar 12-månaders STIBOR minskad med 0,25 procent. Lånen löper från 29 juni 1995 till 30 juni 2000 respektive från 8 december 1997 till 2 december 2002.

Konvertering kan för konvertibelt förlagslån 95/00 ske till aktier av serie B under tiden 1 juli 1998 till och med 15 juni 2000 och för konvertibelt förlagslån 97/02 till aktier av serie B under tiden 1 december 2000 till och med 15 november 2002. Vid full konvertering för konvertibelt förlagslån 95/00, vid en konverteringskurs om 35:70 SEK, tillkommer 2 100 962 aktier.

(Under 1998 har tillkommit 343 865 aktier, $2\,100\,962 - 343\,865 = 1\,757\,097$).

Vid full konvertering för konvertibelt förlagslån 97/02, vid en konverteringskurs om 243:00 SEK, tillkommer 1 028 806 aktier.

Not 21. Latenta skatteskulder

MSEK	Koncernen			Moderbolaget	
	98-12-31	97-12-31	96-12-31	98-12-31	97-12-31
Obeskattade reserver	147,4	145,9	118,9	7,5	7,5
Övervärden	225,9	237,5	18,8	-	-
Övrigt	34,4	34,8	-11,4	-	-
Totalt	407,7	418,2	126,3	7,5	7,5

Not 22. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	Koncernen			Moderbolaget	
	98-12-31	97-12-31	96-12-31	98-12-31	97-12-31
Upplupna kostnader, personal	333,5	315,4	193,6	5,4	4,7
Övriga upplupna kostnader	109,4	70,5	91,5	535,3	38,5
Övrigt	348,5	172,4	107,0	2,5	3,4
Totalt	791,4	558,3	392,1	543,2	46,6

Not 23. Ställda säkerheter

Koncernen

MSEK	98-12-31	97-12-31	96-12-31
Avseende långfristiga skulder till kreditinstitut:			
Fastighetsinteckningar	143,3	133,9	130,0
Företagsinteckningar	3,1	2,9	2,0
Totalt	146,4	136,8	132,0

Not 24. Ansvarsförbindelser

MSEK	Koncernen			Moderbolaget	
	98-12-31	97-12-31	96-12-31	98-12-31	97-12-31
Garantier	57,5	59,6	19,0	1,8	1,5
Garantier till förmån för dotterbolag	67,3	62,9	51,2	120,2	112,3
Övrigt	5,3	4,8	-	-	-
Totalt	130,1	127,3	70,2	122,0	113,8

Not 25. Personal per land, fördelning kvinnor och män

	Kvinnor			Män			Totalt		
	1998	1997	1996	1998	1997	1996	1998	1997	1996
Sverige	366	361	325	477	492	479	843	853	804
Finland	373	352	337	575	527	496	948	879	833
Norge	275	285	273	616	624	542	891	909	815
Danmark	137	144	138	163	165	159	300	309	297
Tyskland	362	342	382	373	320	329	735	662	711
Storbritannien	54	65	70	91	91	69	145	156	139
Belgien	46	27	5	68	47	20	114	74	25
Frankrike	704	431	4	1 211	710	5	1 915	1 141	9
Holland	7	7	-	19	18	-	26	25	-
Tjeckien	469	205	-	373	159	-	842	364	-
Kanada	15	5	7	20	13	11	35	18	18
Australien	2	2	4	13	14	13	15	16	17
USA	851	694	701	2 000	1 842	1 886	2 851	2 536	2 587
Hongkong	8	4	3	20	11	5	28	15	8
Japan	1	1	1	2	2	2	3	3	3
Singapore	15	14	-	30	18	-	45	32	-
Rumänien	356	-	-	290	-	-	646	-	-
Övriga	67	39	14	96	57	37	163	96	51
Totalt	4 108	2 978	2 264	6 437	5 110	4 053	10 545	8 088	6 317
Moderbolaget, Sverige	6	6	4	9	8	6	15	14	10

REVISIONSBERÄTTELSE:

Till bolagsstämman i ASSA ABLOY AB (publ)
Org. nr. 556059-3575

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i ASSA ABLOY AB (publ) för år 1998. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid mot aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, varför vi tillstyrker

- att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen fastställs och
- att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget varför vi tillstyrker att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 februari 1999

Öhrlings Coopers & Lybrand AB

Nils Brehmer	Anders Lundin
Auktoriserad revisor	Auktoriserad revisor

Georg Ehrnrooth

f 1940 (Ordförande)

Verkställande direktör och koncernchef i Metra Oy Ab. Styrelseordförande i pensionsförsäkringsbolaget Varma-Sampo, styrelsemedlem i bl.a. Sampo-gruppen, Sandvik AB, Oy Karl Fazer Ab, medlem av förvaltningsrådet i bl.a. Rautaruuki Oy, Merita Bank Ab, styrelsemedlem i Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund och Metallindustrins Centralförbund. Ordförande i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB genom bolag: 55 000 B.

Melker Schörfling

f 1947 (Vice ordförande)

Styrelseordförande i Securitas AB. Styrelseledamot i Cardo AB, Hennes & Mauritz AB och Sveriges Industriförbund. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB privat och genom bolag: 330 000 A och 2.676.966 B.

Gustaf Douglas

f 1938

Äger Förvaltnings AB Wasatornet (huvudägare i Investment AB Latour och SÄKI) Styrelseordförande i Investment AB Latour, Fagerhult, Stockholms Handelskammare och SÄKI. Vice ordförande i Sveriges Television AB och Securitas AB. Styrelseledamot i Munksjö, Pharmacia & Upjohn AB, Telealarm Care och Stiftelsen Svenska Dagbladet. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB genom Investment AB Latour; 4 800 000 B och genom SÄKI AB; 1 555 686 A och 124 150 B.

Per-Olof Eriksson

f 1938

Styrelseordförande i Svenska Kraftnät, Odlander, Fredriksson & Co. AB och Thermia AB. Styrelseledamot i AB Custos och Sandvik AB, Svenska Handelsbanken, SSAB Svenskt Stål AB, AB SKF, AB Volvo, Skanska AB, NV Koninklijke Sphinx Gustavsberg, Kungl. Tekniska Högskolan, Industriförbundet, Preem Petroleum AB. Medlem av IVA. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1995. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 1 000 B och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Ole Johansson

f 1951

Verkställande direktör och koncernchef i Wärtsilä NSD Oy Ab. Styrelsemedlem i Sato Yhtymä Oy. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 10 120 B och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Gerhard Wendt

f 1934

Styrelseordförande i Oy Algot Ab, Instrumentarium Oy och Outokumpu Oy. Styrelseledamot i Kone Oy, A Ahlström Osakeyhtiö, Vaisala Oy, Imatran Voima Oy, Teräskonttori Oy, Wärtsilä Diesel International Ltd Oy och medlem i Lagerqvist International Advisory Board. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1995. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 0 och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Carl-Henric Svanberg

f 1952

VD i ASSA ABLOY AB och koncernchef i ASSA ABLOY. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1995. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB genom bolag: 1 160 000 B och konvertibler motsvarande 66 513 B.

SUPPLEANTER

Rune Hjälms

f 1964

Facklig förtroendeman i FIX AB. Arbetstagarrepresentant, Svenska Metallindustriarbetareförbundet. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Styrelseledamot i Lindholmens Utvecklings AB sedan 1995. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 0.

Per-Edvin Nyström

f 1955

Facklig förtroendeman i Assa Industri AB. Arbetstagarrepresentant, Svenska Metallindustriarbetareförbundet. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Aktieinnehav i ASSA ABLOY: 200 B och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Mats Persson

f 1955

Facklig förtroendeman i Assa AB, Arbetstagarrepresentant, Svenska Metallindustriarbetareförbundet. Styrelseledamot i Securitas AB 1990-1994. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1994. Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 0.

Gösta Johnsson

f 1942

Facklig förtroendeman i Assa AB, Arbetstagarrepresentant, Privattjänstemannakartellen Ordf i EWC inom ASSA ABLOY AB sedan 1996 Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB sedan 1997 Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 0 och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Från vänster: Melker Schörfling, Gustaf Douglas, Carl-Henric Svanberg, Per-Olof Eriksson, Georg Ehrnrooth, Gösta Johnsson, Rune Hjälms, Ole Johansson, Per Edvin Nyström, Gerhard Wendt.

Carl-Henric Svanberg, Joakim Westh och Göran Jansson.

Åke Sund, Lennart Robertsson och Clas Thelin.

Bo Dankis, Otto Hansen, Eero Leskinen och Duncan Horton.

Hans Johansson, Carl Trock och Matti Virtaala.

Carl-Henric Svanberg

f 1952

VD i ASSA ABLOY AB och koncernchef i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB genom bolag:
1 160 000 B och konvertibler motsvarande 66 513 B.

Bo Dankis

f 1954

VD i ASSA ABLOY France S.A och landchef i Frankrike.
Anställd i ASSA ABLOY sedan 1997.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: optioner motsvarande
60 000 B och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Otto Hansen

f 1937

Ordförande i verksamheterna i Danmark,
Tyskland, Tjeckien och Storbritannien.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav ASSA ABLOY AB: 71 720 B och
konvertibler motsvarande 64 938 B.

Duncan Horton

f 1946

VD i ASSA Ltd och landchef i England.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 270 517 B och
konvertibler motsvarande 66 513 B.

Göran Jansson

f 1958

Ekonomi- och finansdirektör i ASSA ABLOY
sedan 1997-04-15.
Anställd i ASSA ABLOY AB sedan 1997.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 9 000 B.
Optioner motsvarande 60 000 B och konvertibler
motsvarande 1 575 B.

Hans Johansson

f 1955

VD i Assa AB och ASSA Industri AB samt landchef
i Sverige och Norge.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 103 000 B och
konvertibler motsvarande 66 513 B.

Eero Leskinen

f 1956

VD i IKON AG och landchef i Tyskland.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 168 300 B och
konvertibler motsvarande 66 513 B.

Lennart Robertsson

f 1959

VD i ASSA ABLOY Pte Ltd (Singapore).
Regionchef i Fjärran Östern.
Anställd i ASSA ABLOY sedan 1995.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 660 B och
konvertibler motsvarande 58 997 B.

Åke Sund

f 1957

VD i VingCard a.s. och chef för VingCard Gruppen.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 20 400 B och
konvertibler motsvarande 66 513 B.

Clas Thelin

f 1954

VD i ASSA ABLOY Inc och landchef i USA.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 44 000 B och
konvertibler motsvarande 66 513 B.

Carl Trock

f 1954

VD i A/S Ruko och landchef i Danmark.
Anställd i A/S Ruko sedan 1996.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: optioner motsvarande
10 000 B och konvertibler motsvarande 1 575 B.

Matti Virtaala

f 1951

VD i Abloy Oy och landchef i Finland.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan koncernen bildades.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB: 197 560 B och
konvertibler motsvarande 66 513 B.

Joakim Westh

f 1961

Direktör i ASSA ABLOY, Strategisk utveckling.
Group Vice President i ASSA ABLOY.
Anställd i ASSA ABLOY sedan 1996.
Aktieinnehav i ASSA ABLOY AB 16 200 B, optioner
motsvarande 60 000 B och konvertibler motsvarande
1 575 B.

REVISORER

Öhrlings Coopers & Lybrand AB.
Auktoriserade revisorer Nils Brehmer, f 1934
och Anders Lundin, f 1956.
Revisorer i Assa-gruppen sedan 1988.

ASSA ABLOYs ORGANISATION:

Sverige

AB FAS Låsfabrik
Assa AB
ASSA Industri AB
Assa Säkerhetsgruppen AB
FIX AB
SOLID AB
ASSA ABLOY Romania Srl
Urbis Security S.r.l.
Assa Balt Ltd
Assa Portuguesa LDA

Finland

Abloy Oy
Abloy Oy Eesti Filiaal
Abloy Security Pty Ltd,

Norge

Gorud Industrier a. s
Låsgruppen a.s
TrioVing a.s

Danmark

A/S Ruko
FIX A/S
Ruko Service A/S
ASSA-Ruko Sicherheitssysteme GmbH

Tyskland

Ambouw B.V
BAB-IKON GmbH
IKON AG
Wilhelm Dörrenhaus GmbH
Dupéray S.A, Belgien
IKON Cully S.A, Schweiz

Storbritannien

Abloy Security Ltd
ASSA Ltd
Gorud Industries Ltd
Abloy Security Ltd, Irland

Frankrike / Belgien

Bezault S.A.
JPM S.A.
Laperche S.A.
Vachette S.A.
Litto N.V, Belgien.

Tjeckien

FAB a.s
FAB Slovakia s.r.o.

USA

Abloy Security Inc.
Arrow Lock Manufacturing Co Inc.
ASSA Inc.
Curries Co.
ESSEX Industries Inc.
Graham Manufacturing Corp.
McKinney Products Co.
Medeco Security Locks, Inc.
Sargent Manufacturing Co.
Sargent of Canada Ltd, Kanada.
Securiton Magnalock Corporation
Scovill Locks, S.A. DE C.V.

Asien

ASSA ABLOY Ltd, Hong Kong
ASSA ABLOY Pte Ltd, Singapore

VingCard

Elsafe a.s
Elsafe Inc, USA
VingCard a.s
VingCard Inc, USA

VingCard-bolag:

Brasilien,
England,
Frankrike,
Hongkong/Kina,
Japan,
Kanada,
Singapore,
Spanien,
Thailand,
Tyskland
– samt försäljningskontor och
distributörer i ett 70-tal länder.

La Grande Arche i Paris – den moderna tidens triumfbåge. Här i La Défence återfinns lås och säkerhetsprodukter från samtliga ASSA ABLOYs franska enheter.

Göteborgsoperan – här återfinns lås och säkerhetsprodukter från samtliga ASSA ABLOYs svenska enheter.

ADRESSER:

Huvudkontor:

ASSA ABLOY AB
Box 70340 (Klarabergsviadukten 90)
SE-107 23 Stockholm, Sverige
Tel: 08-698 85 70
Fax: 08-698 85 85

Australien

ABLOY SECURITY PTY LTD
Unit 5, 372 Eastern Valley Way
Chatswood NSW 2067, Australien
Tel: (61) 2 9882 6066
Fax: (61) 2 9882 6050

Belgien

DUPÉRAY S.A.
Rue van Ysendyck 48-50
B-1030 Brussels, Belgien
Tel: (32) 2 247 79 11
Fax: (32) 2 216 17 49

LITTO N.V.
Canadalaan 73
8620 Nieuwpoort, Belgien
Tel: (32) 58 23 41 01
Fax: (32) 58 23 89 64

Danmark

A/S RUKO
Postboks 505 (Marielundvej 20)
DK-2730 Herlev, Danmark
Tel: (45) 44 94 11 77
Fax: (45) 44 94 16 34

FIX A/S
Baunehøjvej 9
DK-8600 Silkeborg, Danmark
Tel: (45) 86 81 61 22
Fax: (45) 86 81 00 26

Estland

ABLOY OY EESTI FILIAAL
Pärnu mnt. 139 F, EE-0013 Tallinn, Estland
Tel: (372) 6 50 45 90
Fax: (372) 6 50 45 91

ASSABALT LTD
Valdeku 132, EE-0012 Tallinn, Estland
Tel: (372) 6 559 101
Fax: (372) 6 559 100

Finland

ABLOY OY
P.O.Box 108 (Wahlforssinkatu 20)
FIN-80101 Joensuu, Finland
Tel: (358) 13 250 1
Fax: (358) 13 250 2209

ABLOY OY
PRIMO-FACTORY
P.O.Box 14 (Tohlopinranta 28)
FIN-33271 Tampere, Finland
Tel: (358) 3 284 0111
Fax: (358) 3 284 0480

Frankrike

ASSA ABLOY FRANCE S.A.
BP 524, F-10081 Troyes, Cedex
(50, rue de la Paix, F-10000 Troyes),
Frankrike
Tel: (33) 3 25 42 30 30
Fax: (33) 3 25 43 40 03

BEZAULT S.A.
25, rue Michel-Couet,
F-49160 Longué Jumelles, Frankrike
Tel: (33) 2 41 53 21 00
Fax: (33) 2 41 38 81 45

JPM S.A.
40, route de Paris Avermes,
F-03021 Moulins Cedex, Frankrike
Tel: (33) 4 70 48 40 00
Fax: (33) 4 70 44 44 07

LAPERCHÉ S.A.
30, Rue Maréchal Foch,
B.P. 5, F-80531 Friville Cédex, Frankrike
Tel: (33) 3 22 60 31 00
Fax: (33) 3 22 30 17 18

VACHETTE S.A.
BP 524, F-10081 Troyes, Cedex
(50, rue de la Paix, F-10000 Troyes)
Frankrike
Tel: (33) 3 25 42 30 30
Fax: (33) 3 25 43 40 04

Kanada

ASSA ABLOY CANADA LTD.
3475 14th Avenue Markham, L3R 0H4,
Ontario, Kanada
Tel: (1) 940 2040
Fax: (1) 940 3242

ASSA ABLOY CANADA Inc.
9500 Trans Canada Hwy,
Montreal QC H4F 1R7, Kanada
Tel: (1) 514 335 9500
Fax: (1) 514 335 0430

Kina

ASSA ABLOY LTD
Unit D, 9/Floor, World Tech Centre,
95 How Ming Street, Kwun Tong,
Hong Kong
Tel: (852) 260 08 88
Fax: (852) 686 86 82

Mexiko

SCOVILL LOCKS, S.A. DE C.V.
Viaducto Rio de La Piedad, 525
Colonia granjas Mexico 8400 D.F.
Mexiko
Tel: (525) 657 4022
Fax: (525) 657 9199

Nederländerna

AMBOUW B.V.
Postbox 199 (Hogebrinkerweg 31)
NL-3870 CD Hoevelaken,
Holland
Tel: (31) 33 25 35 014
Fax: (31) 33 25 35 064

Norge

TRIOVING A.S.
Postboks 510 Høyden (Varnaveien 32 A)
N-1522 Moss, Norge
Tel: (47) 69 24 52 00
Fax: (47) 69 24 52 50

TRIOVING A.S.
Postboks 25, Tveita (Tvetenveien 152)
N-0617 Oslo, Norge
Tel: (47) 22 78 68 00
Fax: (47) 22 78 68 50

VINGCARD A.S.
Postboks 511 Høyden (Varnaveien 32A)
N-1522 Moss, Norge
Tel: (47) 69 24 50 00
Fax: (47) 69 24 50 50

ELSAFE INTERNATIONAL
N-7120 Leksvik, Norge
Tel: (47) 74 85 35 00
Fax: (47) 74 85 80 30

GRORUD INDUSTRIER A.S.
PB 8 Haugenstua, N-0976 Oslo
(Østre Akervei 243), Norge
Tel: (47) 22 25 00 50
Fax: (47) 22 25 20 95

LÅSGRUPPEN A.S.
PB 874, (Hamborggatan 21)
N-3007 Drammen, Norge
Tel: (47) 32 83 51 90
Fax: (47) 32 26 88 20

Polen

ASSA SOLID POLAND sp z o.o.
Swarzewska 58
PL-01 821 Warszawa, Polen
Tel: (48) 22 834 2593
Fax: (48) 22 864 3801

Portugal

ASSA PORTUGUESA, LDA
Avenida da Quinta Grande, 89D
2720 Ifragide, Portugal
Tel: (351) 1 471 96 23, 471 96 24
Fax: (351) 1 471 96 25

Rumänien

ASSA ABLOY ROMANIA SRL
Str. Mircea Cel Batran, Nr 34
2200 Brasov, Rumänien
Tel: (40) 68 420 131
Fax: (40) 68 169 777

URBIS S.A.
Preciziei Street, No. 5,
Sector 6
RO-77562 Bucharest
Romania
Tel: (40) 1 221 15 35
Fax: (40) 1 220 14 00

Singapore

ASSA ABLOY PTE LTD
Blk 211 Henderson Road
#12-04 Henderson Ind. Park
Singapore 159552
Tel: (65) 274 48 68
Fax: (65) 274 53 57

Storbritannien

ABLOY SECURITY LTD
2-3 Hatters Lane,
Croxley Business Park, Watford Herts,
WD1 8YY, Storbritannien
Tel: (44) 1923 25 50 66
Fax: (44) 1923 21 12 92

ASSA LTD
75 Sumner Road,
Croydon Surrey,
CRO 3LN, Storbritannien
Tel: (44) 181 688 51 91
Fax: (44) 181 688 02 85

GRORUD INDUSTRIES LTD.
Castleside Industrial Estate,
Consette, Co. Durham
DH8 8HG, Storbritannien
Tel: (44) 12 07 58 14 85
Fax: (44) 12 07 58 00 36

Sverige

ASSA AB
Box 371, (Kungsgatan 71)
631 05 Eskilstuna, Sverige
Tel: 016-17 70 00
Fax: 016-17 70 49

ASSA INDUSTRI AB
Box 371, (Kungsgatan 71)
631 05 Eskilstuna, Sverige
Tel: 016-17 70 00
Fax: 016-17 70 18

AB FAS LÅSFABRIK
Box 60, (Hejargatan 20)
631 02 Eskilstuna, Sverige
Tel: 016-17 02 33
Fax: 016-17 02 17

FIX AB
Bruksgatan 17
414 51 Göteborg, Sverige
Tel: 031-704 40 00
Fax: 031-14 23 55

SOLID AB
Sjöviksbacken 24 pl. 8,
117 43 Stockholm, Sverige
Tel: 08-685 10 00
Fax: 08-685 10 20

Tjeckien

FAB A.S.
Strojnická 633,
CZ-516 21 Rychnov nad Kneznou,
Tjeckien
Tel: (420) 445 511 121
Fax: (420) 445 216 41

Tyskland

IKON AG PRÄZISIONSTECHNIK
P.O.Box 370220, D-14132 Berlin,
(Goerzallee 299, D-141 67 Berlin), Tyskland
Tel: (49) 30 810 60
Fax: (49) 30 810 622 04

BAB-IKON GMBH SCHLIESSTECHNIK
Postfach 600419, D-14 404 Potsdam
(Behlerstrasse 29, D-144 69 Potsdam)
Tyskland
Tel: (49) 331 288 80
Fax: (49) 331 288 15 6

ASSA-RUKO SICHERHEITSSYSTEME GMBH
Vogelsanger Strasse 18,7
D-50825 Köln, Tyskland
Tel: (49) 221 54 30 76
Fax: (49) 221 54 18 95

WILHELM DÖRRENHAUS GMBH
Postfach 100180
D-42 501 Krone bei Velbert,
(Velberter Str. 123, D-42579 Heiligenhaus)
Tyskland
Tel: (49) 2056 98 270
Fax: (49) 2056 98 2798

USA

ASSA ABLOY INC.
110 Sargent Drive, New Haven,
CT 06511, USA
Tel: (1) 203 624 52 25
Fax: (1) 203 785 81 08

ABLOY SECURITY INC.
6015 Commerce Drive, Suite 450
Irving, TX 75063, USA
Tel: (1) 972 753 1127
Fax: (1) 972 750 0792

ARROW LOCK MANUFACTURING CO INC./
ASSA INC.
10300 Foster Avenue, Brooklyn,
NY 11236, USA
Tel: (1) 718 257 4700
Fax: (1) 718 649 9097

CURRIES CO.
525 Ninth St S.E., Mason City,
IA 50401, USA
Tel: (1) 515 423 1334
Fax: (1) 515 423 9104

ELSAFE DIVISION, VINGCARD INC.
4303 Vineland Road,
Suite F-15, Orlando, FL 32811, USA
Tel: (1) 407 423 7233
Fax: (1) 407 423 8820

ESSEX INDUSTRIES, INC.
110 Sargent Drive, New Haven,
CT 06511, USA
Tel: (1) 203 624 5225
Fax: (1) 203 785 8108

SARGENT MANUFACTURING CO
100 Sargent Drive, New Haven,
CT 06511, USA
Tel: (1) 203 562 21 51
Fax: (1) 203 776 59 92

GRAHAM MANUFACTURING CORP.
905 South Carolina, Mason City,
IA 50402-1647, USA
Tel: (1) 515 423 2444
Fax: (1) 515 423 1660

MCKINNEY PRODUCTS CO
820 Davis St., Scranton,
PA 18505-5999, USA
Tel: (1) 717 346 7551
Fax: (1) 717 342 4845

MEDECO SECURITY LOCKS, INC.
3625 Allegheny Drv.
P.O. Box 3075
Salem, VA 24167
USA
Tel: (1) 540 380 5000
Fax: (1) 540 380 5010

SARGENT MANUFACTURING CO.
100 Sargent Drive, New Haven,
CT 06511, USA
Tel: (1) 203 562 2151
Fax: (1) 203 776 5992

SECURITRON MAGNALOCK CORPORATION
550 Vista Boulevard
Sparks, NV 89434
USA
Tel: (1) 775 355 5625
Fax: (1) 775 355 5633

VINGCARD, INC.
9333 Forest Lane, Dallas,
TX 75243, USA
Tel: (1) 972 907 2273
Fax: (1) 972 907 2771

Hotel Semiramis
Interconti i Kairo.
VingCard har
passerat två miljoner
installerade hotell-
lås, vilket kommer
att firas under
februari i Kairo.

FN-högkvarteret
i New York är en
internationell miljö
som genom sin
placering centralt
på Manhattan
erbjuder en unik
säkerhetsutmaning.
Låssystem och lås-
produkter från ett
antal ASSA ABLOY
bolag används där,
bland annat hög-
säkerhetscylindrar
och industrilås från
Medeco, låshus
från Arrow samt
magnetlås och
elektroniska utrym-
ningsbeslag från
Securitron.

ASSA ABLOYs ANALYTIKER:

Alfred Berg: Lars Norrby, +46 8 723 59 65
Carnegie: Peter Näslund, +46 8 676 86 88
Cheuvreux Nordic: Jan Dworsky, +44 171 621 51 75
Credit Lyonnais Securities Europe: Mathew Lloyd, +44 171 214 55 58
Credit Lyonnais Securities Europe: Tom Musto, +44 171 214 56 28
Credit Suisse First Boston: David Greenall, +44 171 888 0274
Enskilda Securities: Anders Trapp, +46 8 52 22 97 57
Handelsbanken Markets: Christer Beckard, +46 8 701 24 36
Matteus Fondkommision: David Hallbäck, +46 8 613 42 00
Nordbanken Aktier: Mattias Gredmark, +46 8 614 73 99
Merrill Lynch: Andreas Tholstrup, +44 171 772 2485
Hagströmer & Qviberg: Johan Tisell, +46 8 696 18 16
Öhman Fondkommision: Anna-Karin Olsson, +46 8 402 52 76

ASSA ABLOY

Klarabergsviadukten 90, Box 70340, 107 23 Stockholm
Tel: 08-698 85 70. Fax: 08-698 85 85.
www.assaabloy.se